

Hogeschoolgids

editie augustus 2021

Instituut voor de Gebouwde Omgeving

MASTEROPLEIDINGEN

overtref jezelf

Hogeschool Rotterdam

Rotterdam is een dynamische stad, innovatief en volop in beweging. Als Hogeschool Rotterdam kiezen wij nadrukkelijk voor verbinding met de stad, of het nou gaat om de gezondheid van Rotterdammers, de transitie in de haven, het terugdringen van sociaaleconomische ongelijkheid of de toenemende rol van kunstmatige intelligentie in ons dagelijks leven. Hogeschool Rotterdam leidt professionals op die een wezenlijke bijdrage leveren aan onze samenleving. Met ons onderwijs spelen we in op de snel en bij voortduring veranderende omgeving.

Beroepen veranderen, of verdwijnen zelfs, terwijl andere, nieuwe vormen van hooggeschoolde arbeid zich aandienen. Vraagstukken worden complexer en zij vragen steeds vaker om een discipline-overstijgende aanpak. Het is niet meer voldoende om vanuit de eigen achtergrond en kennis een probleem te benaderen of oplossing aan te dragen. Door de toenemende complexiteit gaan de eisen die aan de professional worden gesteld ook omhoog. Zij moeten niet alleen over benodigde kennis beschikken om hun beroep te kunnen uitoefenen, ook een onderzoekende houding en een vermogen om over de grenzen van het eigen vakgebied te kijken zijn noodzakelijk. Daarbij worden oplossingen veelal gevonden in innovatieve concepten aangedragen vanuit de beroepspraktijk.

Hogeschool Rotterdam wil met haar aanbod masteropleidingen bijdragen aan en voorzien in het opleiden van professionals die met bovenstaande complexe vraagstukken aan de gang kunnen.

Inhoudsopgave

Hogeschool Rotterdam	2
Inleiding	6
DEEL 1: onderwijs en examens	7
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	8
Artikel 1.1 Reikwijdte hogeschoolgids	8
Artikel 1.2 Informatievoorziening	8
Artikel 1.3 Instituutsdirectie	8
Artikel 1.4 Examencommissie	9
Artikel 1.5 Hardheidsclausule	9
Hoofdstuk 2 Het instituut Gebouwde Omgeving	10
Artikel 2.1 Visie instituut	10
Artikel 2.2 Opleidingen (aanbod)	10
Artikel 2.3 Voertaal	11
Artikel 2.4 Jaarplanning	11
Hoofdstuk 3 Studie	12
Artikel 3.1 Studiepunten en studielast	12
Artikel 3.2 Studievoortgang	12
Artikel 3.3 Instroom en verlenging	13
Hoofdstuk 4 Tentamens en examens	16
Artikel 4.1 Algemene bepalingen	16
Artikel 4.2 Voorwaarden voor deelname aan tentamens	16
Artikel 4.3 Openbaarheid van mondelinge tentamens	17
Artikel 4.4 Toekenning van studiepunten	17
Artikel 4.5 Bekendmaking van resultaten	17
Artikel 4.6 Inzage	17
Artikel 4.7 Vrijstellingen en erkenning verworven competenties (evc)	17
Artikel 4.8 Afsluitend examen	18
Artikel 4.9 (Summa) cum laude	18
Artikel 4.10 Fraude en onregelmatigheden	19
Artikel 4.11 Ongeldigverklaring van (deel)tentamens	19
Hoofdstuk 5 Overige onderwijsgerelateerde informatie	20
Artikel 5.1 Evaluatie van het onderwijs	20

Artikel 5.2 Geldigheidsduur studieresultaten	20
Hoofdstuk 6 Organisatie van het onderwijs	21
Artikel 6.1 Organisatie	21
Artikel 6.2 Examencommissie	21
Artikel 6.3 Bedrijfsbureau	21
Artikel 6.4 Medezeggenschapsraden	21
Hoofdstuk 7 M Architectuur	23
Artikel 7.1 Profiel	23
Artikel 7.2 Opleidingsspecifieke informatie	23
Artikel 7.3 Curriculum (onderwijsprogramma)	23
Artikel 7.4 Werkplekeis	26
Artikel 7.5 Stage	26
Artikel 7.6 Afstuderen	26
Artikel 7.7 Conversie	34
Artikel 7.8 Ingangseisen	34
Artikel 7.9 Extra tentamenmogelijkheid	34
Artikel 7.10 Studiekosten	34
Artikel 7.11 Internationalisering	35
Artikel 7.12 Externe deskundigen	35
Hoofdstuk 8 M Stedenbouw	36
Artikel 8.1 Profiel	36
Artikel 8.2 Opleidingsspecifieke informatie	36
Artikel 8.3 Curriculum (onderwijsprogramma)	36
Artikel 8.4 Werkplekeis	39
Artikel 8.5 Stage	39
Artikel 8.6 Afstuderen	39
Artikel 8.7 Conversie	47
Artikel 8.8 Ingangseisen	47
Artikel 8.9 Extra tentamenmogelijkheid	47
Artikel 8.10 Studiekosten	47
Artikel 8.11 Internationalisering	48
Artikel 8.12 Externe deskundigen	48
DEEL 2: rechten en plichten	49
Hoofdstuk 1 Gedrag en gevolgen	50
Artikel 1.1 Gedrag en integriteit	50
Artikel 1.2 Voorschriften (huisregels) en ordemaatregelen	50

Hoofdstuk 2 Rechten	51
Artikel 2.1 Recht op onderwijs	51
Artikel 2.2 Recht op ondersteuning en begeleiding	51
Artikel 2.3 Recht op faciliteiten	51
Artikel 2.4 Recht op rechtsbescherming	51
Artikel 2.5 Recht op privacy	52
Artikel 2.6 Recht op intellectueel eigendom	52
Artikel 2.7 Recht op medezeggenschap	52
Hoofdstuk 3 Plichten	53
Artikel 3.1 Plichten	53
Bijlage 1 Begrippenlijst	54
Bijlage 2 Gedrags- en integriteitscode	58
Bijlage 3 Regeling gedrag en gevolgen	62
Bijlage 4 Regels en richtlijnen examencommissies	64
Bijlage 5 Voorschriften bij tentamens	78
Bijlage 6 Uitvoeringsregeling Profileringsfonds financiële ondersteuning studenten	80
Bijlage 7 Actuele alfanumerieke resultaten met numerieke equivalent	88
Bijlage 8 Grading table	89
Bijlage 9 Curriculumschema's M Architectuur & M Stedenbouw	90
Bijlage 10 Conversietabel 2021-2022 M Architectuur & M Stedenbouw	95

Inleiding

Hogeschool Rotterdam vormt met 40.000 studenten en bijna 4.000 medewerkers een wereld op zich. We vormen een gemeenschap waarin we afspraken hebben gemaakt hoe het onderwijs van de bachelor-, associate degree en van bekostigde en postinitiële masteropleidingen is ingericht en hoe we met elkaar omgaan. Voor de bekostigde opleidingen gelden wettelijke richtlijnen zoals opgenomen in de wet (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

Gezamenlijk zijn richtlijnen opgesteld die houvast en veiligheid bieden en duidelijkheid wat van de hogeschool verwacht kan worden, maar ook van de student. De wet stelt dat aan de student adequate en heldere informatie gegeven moet worden over de opleiding en dat geldt ook voor de postinitiële masteropleidingen. Niet alleen het beschikken over de juiste informatie van de opleiding is belangrijk, ook kennis hebben van de rechten en plichten is een onderdeel van studeren aan Hogeschool Rotterdam. We gaan ervan uit dat iedereen met de inhoud van deze gids bekend is en hiernaar handelt.

Veel (huis)regels, rechten en plichten zijn vastgelegd in deze hogeschoolgids. Hoewel onderwerpen als cultuur, veiligheid en integriteit niet expliciet aan bod komen, weerspiegelen de bepalingen in deze hogeschoolgids de waarden die de hogeschool op deze punten nastreeft. Daarnaast is vastgelegd wie verantwoordelijk is voor de uitvoering van deze (huis)regels, rechten en plichten, zoals de examencommissie voor de borging van het eindniveau, de directie voor de dagelijkse gang van zaken en het college van bestuur voor de gehele organisatie. Taken zijn gemandateerd aan de directeuren van de Diensten en Instituten.

Veel zaken zijn beschreven maar er zullen altijd uitzonderingen zijn waar maatwerk voor de student voor wordt gevraagd. Het hangt van het onderwerp af of de examencommissie, de instituutsdirectie of het college van bestuur daarbij betrokken moet worden. Zij zijn hiervoor de bevoegde instanties.

In deze hogeschoolgids is niet alleen de onderwijs- en examenregeling (oer) opgenomen, maar ook het studentenstatuut. Deze hogeschoolgids bestaat uit twee delen:

1. Onderwijs en examens: waarin informatie op maat staat voor de student van dat instituut en die opleiding. Informatie over de inhoud van de opleiding en de daaraan verbonden examens.
2. Alle overige rechten en plichten van de student, zoals regels rondom hoe we met elkaar omgaan binnen hogeschool Rotterdam en wat we van elkaar mogen verwachten.

De teksten in de gids die betrekking hebben op (de hele) Hogeschool Rotterdam zijn door het college van bestuur (cvb) op 14 juni 2021 vastgesteld na verkregen advies/instemming door de centrale medezeggenschapsraad (cmr). De teksten in de gids die betrekking hebben op de opleiding/het instituut, aanvullend op de instellingsteksten, zijn vastgesteld door de directeur van de Rotterdamse Academie van Bouwkunst (RAvB) op 15 juli 2021 na ontvangen advies /instemming van/door de instituutsmédezeggenschapsraad (imr) en de opleidingscommissie(s) (oc).

Hogeschool Rotterdam

College van bestuur

DEEL 1: onderwijs en examens

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Reikwijdte hogeschoolgids

1. Deze hogeschoolgids geldt voor de masteropleidingen van de Rotterdamse Academie van Bouwkunst (RAvB) in het studiejaar 2021-2022. Bij interpretatieverschillen tussen de Engelse en de Nederlandse tekst gaat de Nederlandse tekst vóór.
2. Als er in het lopende studiejaar iets verandert dat van invloed is op de inhoud van deze gids, dan wordt de tekst van de gids aangepast. Dat gebeurt ook als het college van bestuur besluiten neemt die gevolgen hebben voor de inhoud van deze gids.
3. In deze gids verwijzen we op een aantal plekken naar een cursushandleiding- of beschrijving. Die cursushandleiding of -beschrijving is onderdeel van de hogeschoolgids. De opleiding zorgt dat de definitieve versie van de cursushandleiding of -beschrijving tijdig beschikbaar wordt gesteld. In geval van strijdigheid van de tekst van een cursushandleiding of -beschrijving met de hogeschoolgids, geldt de tekst van de hogeschoolgids.
4. De student of extraneus staat ingeschreven bij een bekostigde masteropleiding. De cursist staat ingeschreven bij een postinitiële masteropleiding. De rechtspositie van de cursist wijkt op sommige aspecten af van die van de student of extraneus (met name afwijkende rechten na inschrijving en afwijkende rechtsbescherming). De extraneus mag wel examens/tentamens doen, maar geen onderwijs volgen.
5. Waar we in deze gids spreken over 'student' bedoelen we ook de cursist en/of de extraneus voor zover de tekst daarop van toepassing is. Daar waar de tekst niet op de cursist van toepassing is, wordt dit in deze hogeschoolgids expliciet vermeld.
6. Omwille van de leesbaarheid is gekozen voor de 'hij'-vorm. Daar waar 'hij' staat, wordt ook 'zij' of 'hen' bedoeld.

Artikel 1.2 Informatievoorziening

1. De student ontvangt bij inschrijving een eigen e-mailadres van Hogeschool Rotterdam. De hogeschool communiceert via dit e-mailadres met de student. We gaan er daarom van uit dat de student de hogeschool-e-mail regelmatig checkt. Het kan ook voorkomen dat de hogeschool een brief stuurt naar het huisadres of het privé-e-mailadres; daarvoor wordt de contactinformatie uit Studielink gebruikt.
2. Veel informatie over het instituut, de opleiding of de hogeschool staat op Hint, het intranet van de hogeschool. In deze gids verwijzen we daar regelmatig naar.

Tip: zorg ervoor dat bij elke wijziging van je adres-, mail- en telefoongegevens deze direct en correct worden aangepast in Studielink. Zo kunnen we je altijd bereiken.

Artikel 1.3 Instituutsdirectie

1. Het college van bestuur heeft op basis van de wet een aantal bevoegdheden voor de uitvoering van taken binnen het instituut. De instituutsdirecteur voert deze namens het college van bestuur uit.
-

Artikel 1.4 Examencommissie

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van tentamens en examens. Dat doet zij op een objectieve en deskundige manier.
2. De examencommissie beoordeelt of het niveau van de afgestudeerde conform het gestelde eindniveau is gerealiseerd en behandelt verzoeken, bijvoorbeeld voor vrijstellingen of een extra kans voor een (deel)tentamen. Zulke verzoeken dient de student in via Osiris Zaak.
3. De nadere regels over de taken en bevoegdheden van de examencommissie en de uitvoering daarvan staan in de Regels en richtlijnen examencommissies (bijlage 4).

Artikel 1.5 Hardheidsclausule

1. In gevallen waarin deze gids niet voorziet of waarin de toepassing daarvan zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard, beslist het college van bestuur, tenzij de examencommissie op het desbetreffende onderwerp bevoegd is.

Tip: door de hardheidsclausule is het mogelijk om voor een geval waarin echt sprake is van een onredelijk gevolg als de regel in de hogeschoolgids zou worden toegepast, een uitzondering te maken.

Hoofdstuk 2 Het instituut Gebouwde Omgeving

Artikel 2.1 Visie instituut

1. Het Instituut voor de gebouwde omgeving (IGO) heeft door haar unieke samenstelling – met zowel technische als economische opleidingen gericht op de gebouwde omgeving – de gelegenheid om een krachtige leeromgeving neer te zetten waarin die samenwerking en verbinding van verschillende disciplines vorm en inhoud krijgt. In die multidisciplinaire leeromgeving werken studenten, docenten, onderzoekers en partners uit de grootstedelijke en internationale context van Rotterdam aan de duurzame ontwikkeling van grootstedelijke gebieden
2. Binnen IGO leiden we studenten op tot vakbekwame, reflectieve en ondernemende professionals in hun vakgebied. We bereiden studenten voor op de toekomst, waarvoor ze onderzoekend, weerbaar en wendbaar moeten zijn. Het doel is dat al onze studenten een hoger niveau bereiken en we streven ernaar dat zoveel mogelijk studenten hun diploma behalen.
3. Het leren van studenten staat centraal in ons onderwijs. We bieden onderwijs aan dat studenten met verschillende achtergronden en behoeften ondersteunt en uitdaagt om zichzelf te overtreffen. Leerlijnen, vakken, opdrachten, projecten, minoren, ateliers, maar ook roosters, ict en gebouwen zijn ondersteunend aan het leertraject van de student. Bij het vormgeven van de leerroutes richten we ons op het ontwikkelen van het leervermogen, kennisontwikkeling en het kunnen werken aan integrale oplossingen. Bedrijf, onderzoeker en docent leveren feedback op de leerresultaten van de student, elk vanuit hun eigen perspectief.

Artikel 2.2 Opleidingen (aanbod)

Aanbod Masteropleidingen

1. De Rotterdamse Academie van Bouwkunst (RAvB), onderdeel van het Instituut voor de Gebouwde Omgeving (IGO) biedt de volgende masteropleidingen aan:
 - a. M Architectuur; [deeltijd]; croho 44336; [bekostigd]; totale studielast 240 ECTS.
 - b. M Stedenbouw; [deeltijd] croho 44338; [bekostigd]; totale studielast 240 ECTS.
2. De opleiding Architectuur is gericht op het opleiden tot architect. De opleiding is verankerd in de Europese Architectenrichtlijn (85/384/EEG), de 'Nadere regeling inrichting opleidingen architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect en interieurarchitect' binnen de Nederlandse Wet op de Architectentitel (WAT) en de professionele masterstandaard geformuleerd door Vereniging Hogescholen in juni 2019. De studenten ontwikkelen tijdens de opleiding de volgende competenties:
 - a. Onderzoek & Analyse;
 - b. Ruimtelijk Ontwerp;
 - c. Communiceren;
 - d. Omgevingsgerichtheid;
 - e. Organiseren & Sturen;
 - f. Reflecteren.

3. De opleiding Stedenbouw is gericht op het opleiden tot stedenbouwkundige. De opleiding is verankerd in de Europese Architectenrichtlijn (85/384/EEG), de 'Nadere regeling inrichting opleidingen architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect en interieurarchitect' binnen de Nederlandse Wet op de Architectentitel (WAT) en de professionele masterstandaard geformuleerd door Vereniging Hogescholen in juni 2019. De studenten ontwikkelen tijdens de opleiding de volgende competenties:
 - a. Onderzoek & Analyse;
 - b. Ruimtelijk Ontwerp;
 - c. Communiceren;
 - d. Omgevingsgerichtheid;
 - e. Organiseren & Sturen;
 - f. Reflecteren.

Aanbod Bacheloropleidingen

Het onderwijsaanbod van de bacheloropleidingen van het instituut is, conform de registratie in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs, te verdelen in een zevental opleidingen. Te weten:

- Bouwkunde, voltijd, deeltijd en duaal;
- Civiele Techniek, voltijd, deeltijd en duaal;
- Ruimtelijke Ontwikkeling, voltijd;
- Watermanagement, voltijd;
- Facility Management, voltijd;
- Logistics Management, voltijd en deeltijd;
- Vastgoed en Makelaardij, voltijd.

Artikel 2.3 Voertaal

De voertaal van het onderwijs en van de examens is het Nederlands, tenzij:

- het onderwijs betreft dat in het kader van een gastcollege door een anderstalige docent gegeven wordt (art. 7.2 sub b WHW);
- het als onderdeel van de vaardigheid in het vakgebied van de opleiding onmisbaar is om ook curriculumonderdelen in een andere taal te geven (art. 7.2 sub c WHW).

De RAVB kiest ervoor om structureel een deel van het studiedeel in het Engels aan te bieden, vanuit het besef dat de internationale dimensie van de architectuur en stedenbouw het noodzakelijk maken dat de studenten oefenen en leren zich vakmatig in het Engels uit te drukken. Elk studiejaar wordt in het programmaoverzicht vermeld in welke programmaonderdelen het onderwijs geheel of gedeeltelijk in het Engels worden verzorgd.

Artikel 2.4 Jaarplanning

1. Elke voltijdse/duale opleiding van Hogeschool Rotterdam biedt een curriculum aan van 1680 uren studie per studiejaar. Voor deeltijdopleidingen kan de jaarlijkse studielast afwijken. Het studiejaar van Hogeschool Rotterdam start op 1 september en eindigt op 31 augustus.
2. Beide opleidingen duren ieder nominaal vier jaar en omvatten 6720 studiebelastinguren (SBU). Met deze totale nominale duur, volgend op een 4-jarige, relevante bacheloropleiding, voldoen de opleidingen van de Academie aan de Europese Architectenrichtlijn. Een opleidingsjaar is verdeeld in twee semesters. Er kan per semester worden ingeschreven op een opleiding. Een opleidingsjaar eindigt op 31 augustus zowel voor de september- als de februari-instroom.
3. De RAVB biedt studenten de mogelijkheid beide opleidingen tegelijkertijd te volgen. Vanwege de overlap tussen de disciplines, de curricula én de eindkwalificaties duurt het gelijktijdig doorlopen van beide opleidingen nominaal 6 jaar en omvat het 9464 studiebelastinguren (SBU).

Hoofdstuk 3 Studie

Artikel 3.1 Studiepunten en studielast

1. Elke opleiding van de hogeschool biedt een 'studeerbaar curriculum'. Het curriculum geldt voor de student die zijn opleiding binnen de nominale studieduur afrondt. Het curriculumschema geeft een samenhangend overzicht van de opbouw van de opleiding per studiejaar, de cursussen, de studielast per cursus en de tentamenvorm. Het curriculum is gebaseerd op de onderwijsvisie van de opleiding.
2. Studielast drukken we uit in studiepunten. Dit is het aantal klokuren dat de student onder normale omstandigheden besteedt aan het behalen van een cursus of een getuigschrift. Eén studiepoint staat voor 28 uur studie, waaronder zelfstudie.
3. De studielast voor een studiejaar van een voltijdse/duale opleiding bedraagt zestig studiepunten.
4. Een cursus is minimaal één studiepoint. Na het behalen van het tentamen ontvangt de student het aantal studiepunten dat gelijk is aan de studielast van de cursus.
5. De cursushandleiding of –beschrijving bevat in ieder geval:
 - a. leerdoelen;
 - b. plaats en samenhang (opbouw) binnen het curriculum;
 - c. cesuur;
 - d. tentamenvorm;
 - e. beoordeling.

Artikel 3.2 Studievoortgang

1. Hogeschool Rotterdam biedt de student studiebegeleiding tijdens de opleiding en bewaakt de studievoortgang. Hiermee willen we de student optimaal ondersteunen tijdens de studie, zoals bij keuzes binnen de studie en bij het succesvol afronden van de studie.
2. Als er factoren (zoals een functiebeperking) zijn die van invloed kunnen zijn op de studieresultaten, neemt de student zo snel mogelijk contact op met de opleiding. De examencommissie geeft de student zo nodig de gelegenheid de (deel)tentamens af te leggen op een manier die rekening houdt met de beperking van de student.
3. Gedurende de gehele opleiding worden de ontwikkelingen in het praktijk- en studiedeel van de opleiding gevolgd in een traject van begeleiding, sturing, en advisering:
 - tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken, nominaal na een half jaar, anderhalf jaar en tweeënhalf jaar;
 - tussentijdse voortgangsgesprekken op verzoek van de student dan wel de opleiding;
 - tijdens de bureaubezoeken (2 maal tijdens de opleiding en eventueel op verzoek werknemer en/of werkgever);
 - gedurende het gehele jaar (bilateraal en in de wandelgangen).
4. Om de studenten te assisteren bij het monitoren van de eigen ontwikkeling in het praktijk- en studiedeel zijn er diverse informatiebrochures beschikbaar:
 - de Handleiding praktijkdeel;
 - de Instructie voor het portfolio;
 - de Informatie over (de procedure van) de praktijkschouw;
 - de Informatie over (de procedure van) het afstuderen;
 - de Informatie over (de procedure van) de voortgangsgesprekken;
 - de Informatie over (de procedure van) de drempelgesprekken.

5. Het praktijkdeel van studenten wordt gedurende hun hele opleiding gevolgd tijdens de voortgangs-
-

en drempelgesprekken, en de bureaubezoeken waar naast de student eveneens de mentor en/of begeleider wordt geconsulteerd. De coördinatoren beroepservaring staan de studenten bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord gedurende de hele opleiding.

6. Op het werk is het de mentor, tenminste drie jaar ingeschreven in het architectenregister en beroepsmatig werkzaam in de discipline van de desbetreffende student, die de student begeleidt (zie eisen Bureau Architectenregister). De mentor staat de student bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord, gedurende de tijd dat de student bij het bureau van de mentor werkzaam is. De mentor brengt, door middel van een door de Academie periodiek verstrekt *Formulier Beroepspraktijk & Evaluatie mentor*, schriftelijk verslag uit aan de coördinator beroepservaring van het verloop van de beroepservaring en de vorderingen van de student.

7. Loopbaanbegeleiding betekent het vaststellen hoeveel sturing er nodig is en oog hebben voor verschillen in ontwikkelingen. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het leren bij de student ligt. Gedurende de loopbaanbegeleiding is de focus dus gericht op "zelfnavigatie" van de student: met communiceren over de aanpak van problemen, wijzen op consequenties van gedragingen, en reflecteren op de aanpak en de werkwijze.

8. We vinden het belangrijk dat studenten met een functiebeperking ook optimaal kunnen studeren. Om gebruik te kunnen maken van de extra voorzieningen, dienen studenten een aantal stappen te doorlopen. Informatie hierover is te vinden in de brochure 'Studeren met een functiebeperking', die te vinden is op Hint.

Artikel 3.3 Instroom en verlenging

1. Om toegelaten te worden tot een masteropleiding moet de student voldoen aan alle inschrijfvoorwaarden; deze zijn opgenomen in het [reglement inschrijfproces](#).

a. Toelatingseisen

Om te worden toegelaten tot de masteropleidingen moeten studenten voldoen aan formele toelatingseisen met betrekking tot vooropleiding en diploma's, en inhoudelijke beginkwalificaties. Tevens dient er voldoende waarborg te zijn dat de aanstaande student een relevante beroepspraktijk bij aanvang van de opleiding heeft, dan wel na maximaal 1 semester zal verkrijgen.

b. Toelatingsgesprek

Bij het verzoek tot inschrijving via Studielink is de kandidaat getoetst op de formele toelatingseisen. De daadwerkelijke toelating gebeurt in een toelatingsgesprek met een opleidingscoördinator. In dit gesprek wordt de kandidaat beoordeeld op de inhoudelijke beginkwalificaties.

c. Internationale studenten

Internationale studenten die de Nederlandse taal niet machtig zijn maar voor wie Engels de moedertaal is, en aan de onder 1a en 1b genoemde toelatingseisen voldoen met uitzondering van de Nederlandse taalvaardigheid, kunnen worden toegelaten tot de Engelstalige onderwijsonderdelen van de opleidingen.

Internationale studenten die de Nederlandse taal niet machtig zijn en voor wie Engels niet de moedertaal is, en aan de onder 1a en 1b genoemde toelatingseisen voldoen met uitzondering van de Nederlandse taalvaardigheid, moeten aantonen een Engels taalexamen te hebben behaald. Vereist wordt een 'academic' IELTS-test (www.ielts.org) met een minimum score van 6, of een TOEFL-test (www.ets.org/toefl) met een minimum score van 87 (Internet-Based Test), of 227 (Computer-Based Test), of 569 (Paper-Based Test). Is dit het geval dan kunnen zij worden toegelaten tot de Engelstalige onderwijsonderdelen van de opleidingen.

Internationale studenten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, en het volledige opleidingstraject willen volgen teneinde de opleiding met het diploma af te sluiten, dienen de 'Toets Nederlands als tweede taal' (Toets NT2) met voldoende resultaat afgerond te hebben en aan de onder 1a en 1b genoemde toelatingseisen te voldoen, alvorens zij kunnen worden toegelaten.

De toets NT2 wordt door de Hogeschool Rotterdam zelf afgenomen. Aan deelname aan de toets zijn kosten verbonden. Alleen als de kandidaat het staatsexamen 'Nederlands als tweede taal - programma II' al heeft afgerond, wordt voor de Toets NT2 vrijstelling verleend.

Internationale studenten kunnen in het kader van hun masteropleiding in het thuisland gedurende een jaar cursusmodulen aan de Academie volgen. Na afloop ontvangen zij een verklaring van de gevolgde cursussen inclusief de omschrijving van werkvorm, leerresultaten, toetsvorm en beoordelingscriteria, en indien met voldoende resultaat afgerond de behaalde ECTS-credits.

d. Formeel toelaatbaar masteropleiding Architectuur

Formeel toelaatbaar tot de masteropleiding Architectuur aan de Rotterdamse Academie van Bouwkunst zijn kandidaten met:

- Een Bachelor-diploma van een hbo-opleiding:
 - Bachelor of Built Environment (Bouwkunde) met een minor Architectuur;
 - Bachelor of Design in de richting Ruimtelijk ontwerpen, Interieurarchitectuur of Vormgeving, aangevuld met een certificaat van de pre-master Architectuur & Techniek;
 - Bachelor of Built Environment zonder minor of specialisatie, aangevuld met een certificaat van de minor Architectuur behaald aan de opleiding Bouwkunde van de Hogeschool Rotterdam.

Overig

- Een wo-diploma Bachelor of Science in Architecture, of Bachelor of Science in Architecture, Building and Planning;
- Een wo-diploma Master of Science in Architecture Urbanism and Building Technology, Master of Science in Architecture Building and Planning, of Master of Science in Construction Management and Engineering;
- Een certificaat van een postdoctorale of postacademische opleiding aan een Nederlandse instelling op het gebied van architectuur;
- Een vergelijkbare buitenlandse bachelor- of masterdiploma, erkend door de Nuffic International Recognition Department.

Definitieve toelating vindt plaats op basis van het toelatingsgesprek.

e. Formeel toelaatbaar masteropleiding Stedenbouw

Formeel toelaatbaar tot de masteropleiding Stedenbouw aan de Academie van Bouwkunst Rotterdam zijn kandidaten met:

- Een Bachelordiploma van een hbo-opleiding:
 - Built Environment met een minor Stedenbouw;
 - Ruimtelijke Ordening en Planologie met een minor Stedenbouw;
 - Landschapsarchitectuur;
 - Spatial Design met een ontwerpminor Stedenbouw of andere aantoonbare voorkennis;
 - Science in Architecture, of Architecture, Building and Planning;
 - Science in Landscape Architecture and Planning;
 - Built Environment zonder minor of specialisatie, aangevuld met een certificaat van de minor Stedenbouw behaald aan de opleiding Bouwkunde van de Hogeschool Rotterdam.

Overig

- Een wo-diploma bachelor of Master of Science in Architecture, Urbanism and Building Technology, Master of Science in Architecture, Building and Planning of Master of Science in Construction Management and Urban Development;

- Een certificaat van een postdoctorale of postacademische opleiding aan een Nederlandse instelling op het gebied van Urban Design, Urban Development of Landscape Architecture and Planning;
- Een vergelijkbare buitenlandse bachelor- of masterdiploma, erkend door de Nuffic International Recognition Department.

Definitieve toelating vindt plaats op basis van het toelatingsgesprek.

Hoofdstuk 4 Tentamens en examens

Artikel 4.1 Algemene bepalingen

1. De opleiding wordt afgesloten met een examen. Een cursus wordt afgesloten met een tentamen. Als de student alle tentamens met goed gevolg heeft afgelegd, is het examen behaald.
2. Examinatoren nemen (deel)tentamens en examens af en beoordelen (deel)tentamens en examens.
3. Een tentamen kan uit verschillende deeltentamens bestaan. Tussen resultaten van deeltentamens is geen compensatie mogelijk tenzij in de cursushandleiding anders wordt aangegeven.
4. Voor in principe elk tentamen wordt binnen een redelijke termijn een tweede tentamengelegenheid aangeboden. De precieze regeling staat in het opleidingshoofdstuk.
5. In het curriculumschema is per studiejaar opgenomen in welke onderwijsperiode en in welke vorm de tentamens worden aangeboden.
6. Het afnametijdstip van het (deel)tentamen wordt uiterlijk 10 werkdagen voor het tentamen gepubliceerd.
7. Elk (deel)tentamen wordt beoordeeld met een resultaat zoals opgenomen in de bijlage actuele alfanumerieke resultaten met numerieke equivalent.

Tip: een tentamen bestaat in allerlei vormen, zoals een mondeling, een (groeps)verslag, je afstudeerscriptie of een schriftelijk tentamen.

Tip: controleer altijd tijdig of je staat ingeschreven en neem een geldig identiteitsbewijs (geen kopie) mee naar het tentamen.

Tip: als je studievertraging dreigt op te lopen, kun je in bijzondere gevallen aan de examencommissie een extra tentamengelegenheid aanvragen. De examencommissie kijkt dan naar jouw specifieke situatie.

Tip: kijk in de cursushandleiding binnen welke redelijke termijn de tweede tentamengelegenheid wordt aangeboden.

Artikel 4.2 Voorwaarden voor deelname aan tentamens

1. De student die wil deelnemen aan een (deel)tentamen moet zich houden aan de voorschriften bij tentamens.
2. De student die een (deel)tentamen met goed gevolg heeft afgerond, mag niet deelnemen aan de volgende (deel)tentamengelegenheid.
3. Als de student een of meer tentamens moet hebben behaald om te mogen deelnemen aan een ander tentamen (ingangseis) is dit opgenomen in het opleidingshoofdstuk en in de cursushandleiding.
4. Bij de Rotterdamse Academie van Bouwkunst (RAVB) moet de student zich wel inschrijven voor deelname aan (deel)tentamens.

1. Inschrijving studio's en colleges

Voor deelname aan en afronding van een studio of college is inschrijving verplicht. Indien de student niet aan de aanwezigheidsverplichting van praktische oefeningen (POA) heeft voldaan, wordt de student uitgesloten van deelname aan de afronding hiervan.

Artikel 4.3 Openbaarheid van mondelinge tentamens

1. Mondelinge (deel)tentamens zijn openbaar.

Openbaarheid afrondingen

De plenaire afrondingen van studio's, colleges en Winterworkshops, de drempelgesprekken, de praktijkschouwen en de slotbijeenkomsten van afstudeerprojecten zijn toegankelijk voor derden.

Artikel 4.4 Toekenning van studiepunten

1. De student krijgt de bij de cursus behorende studiepunten als hij:
 - a. een tentamen met een voldoende resultaat heeft afgelegd conform de cesuur zoals opgenomen in de cursushandleiding, of;
 - b. vrijstelling heeft gekregen van de examencommissie.

Artikel 4.5 Bekendmaking van resultaten

1. De student krijgt het resultaat via Osiris uiterlijk 15 werkdagen na het maken van het (deel)tentamen, behalve als door de examencommissie onderzoek wordt gedaan naar vermeende fraude. Als de eerstvolgende tentamenmogelijkheid eerder is, krijgt de student het resultaat tenminste vijf werkdagen vóór die tentamenmogelijkheid.
2. De examencommissie kan een vergissing in Osiris herstellen. Dat kan tot twee maanden na het bekendmaken van het resultaat van het (deel)tentamen. Daarna kan dat niet meer en heeft de student recht op het resultaat dat in Osiris staat vermeld.

Artikel 4.6 Inzage

1. De student heeft recht op inzage in het beoordeelde (deel)tentamen. Het inzagemoment vindt plaats op een moment dat de student zich voldoende kan voorbereiden op de volgende tentamengelegenheid.
2. De student kan met de examinerator een afspraak maken voor inzage op een afwijkend moment. Dit kan alleen als de student aannemelijk kan maken dat er een, volgens de examinerator, goede reden is om niet aanwezig te kunnen zijn op het ingeroosterde inzagemoment.

Tip: je kunt contact opnemen met de betrokken docent en aangeven dat je de gegeven beoordeling wilt inzien om zo inzicht te krijgen in waar de fouten en ingewikkeldheden zaten en om toelichting en feedback te krijgen. In het geval van een herkansing van een tentamen, is het handig om concrete feedback te vragen over waar je nog eens naar moet kijken in de voorbereiding op de herkansing (via leerdoelen, literatuur/hoofdstukken, readers, slides etc.).

Artikel 4.7 Vrijstellingen en erkenning verworven competenties (evc)

1. Als de student eerder kennis, inzicht en vaardigheden heeft opgedaan die overeenkomen met de leerdoelen van een cursus of eenheid van leeruitkomsten uit zijn examenprogramma, kan de examencommissie de student vrijstelling verlenen voor het afleggen van het tentamen. De student dient een verzoek tot vrijstelling via Osiris Zaak in. De examencommissie kan vrijstelling verlenen op basis van:
 - a. het bezit van een akte, diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk (evc-verklaring) van gelijkwaardig niveau waaruit blijkt dat de student aan alle vereisten van de desbetreffende cursus of eenheid van leeruitkomsten heeft voldaan.
 - b. elders behaalde resultaten.
2. De student krijgt geen vrijstelling voor een deeltentamen.
3. Van de studielast wordt maximaal 25 procent vrijgesteld.
4. Meer informatie over vrijstellingen staat in de Regels en richtlijnen examencommissies (bijlage).

Studenten kunnen een vrijstelling krijgen van onderwijsseenheden als ze kunnen aantonen dat ze met succes vergelijkbare leersituaties hebben voltooid. Die leersituaties moeten tenminste de inhoud, de omvang, de kwaliteit en het niveau hebben van het studieonderdeel waarvoor vrijstelling wordt gevraagd. Voor studio's wordt alleen in uitzonderlijke gevallen vrijstelling verleend. Alleen individuele studenten komen voor vrijstelling in aanmerking. De procedure is als volgt:

1. de student vraagt een vrijstelling aan bij de examencommissie;
2. de examencommissie neemt een besluit na advies te hebben gevraagd aan de toetscommissie;
3. de examencommissie stelt de student schriftelijk van het besluit op de hoogte;
4. de examencommissie geeft het besluit door aan het studiesecretariaat, dat de vrijstelling noteert;
5. de examencommissie neemt het besluit op in het jaarverslag van de examencommissie.

Artikel 4.8 Afsluitend examen

1. Het examen is behaald wanneer alle tentamens van de tot de opleiding behorende cursussen met goed gevolg zijn afgelegd. Als bewijs daarvan, reikt de examencommissie een getuigschrift uit. Meer informatie is opgenomen in de Regels en richtlijnen examencommissies.
2. De examencommissie kan bepalen dat een afsluitend onderzoek deel uitmaakt van het examen.
3. De examencommissie reikt geen getuigschrift uit op basis van alleen vrijstellingen.
4. Het college van bestuur verleent de volgende graad en toevoeging aan de student die geslaagd is:
 - a. [M Architectuur]: Master of Science in Architectuur
 - b. [M Stedenbouw]: Master of Science in Stedenbouw
5. De student die nog niet alle tentamens heeft behaald kan de examencommissie vragen om een verklaring met de wel behaalde tentamens. Bij de Rotterdamse Academie van Bouwkunst is dit gemandateerd aan het studiesecretariaat, waar de student een gewaarmerkt studievoortgangsoverzicht kan opvragen.

Artikel 4.9 (Summa) cum laude

1. De examencommissie stelt voor het afsluitend examen vast (judicium) of de student cum laude of summa cum laude is geslaagd. Indien de student voldoet aan alle voorwaarden voor een van deze judicia, wordt het judicium op het getuigschrift vermeld.

2. Om in aanmerking te komen voor (summa) cum laude moet de student aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. het gewogen gemiddelde van de resultaten die de student heeft behaald voor alle cursussen die tot het curriculum behoren is ten minste:
 - a. 8,0 voor het judicium 'cum laude';
 - b. 9,0 voor het judicium 'summa cum laude', en
 - b. voor alle cursussen die tot het curriculum behoren heeft de student ten minste de volgende beoordeling verkregen:
 - a. 7,0 of het alfanumerieke equivalent voor het judicium 'cum laude';
 - b. 8,0 of het alfanumerieke equivalent voor het judicium 'summa cum laude', en
 - c. alle onderdelen van het afstudeerprogramma zijn beoordeeld met:
 - a. ten minste een 8,5 voor het judicium 'cum laude';
 - b. ten minste een 9,0 voor het judicium 'summa cum laude', en
 - d. de student heeft de studie in maximaal de nominale studieduur plus een vierde deel van die studieduur afgerond, en;
 - e. de examencommissie heeft nooit fraude vastgesteld bij de student.

Artikel 4.10 Fraude en onregelmatigheden

1. De examencommissie stelt vast of er sprake is van fraude of een onregelmatigheid.
2. Onder fraude verstaan we het bewust of onbewust handelen, nalaten, pogen of aanzetten tot gedrag dat het op juiste wijze vormen van een correct en eerlijk oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden of (beroeps)houding geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt. Plagiaat is een verschijningsvorm van fraude.
3. Er is sprake van een onregelmatigheid wanneer een (deel)tentamen niet verloopt conform de voorschriften bij tentamens en geen goed oordeel gevormd kan worden over de verworven kennis, inzicht en vaardigheden van de student.
4. Wanneer de examencommissie in het kader van tentaminering vaststelt dat sprake is van fraude of een onregelmatigheid, kan zij de volgende sanctie(s) opleggen:
 - a. waarschuwing;
 - b. ongeldig verklaren resultaat van betreffend tentamen;
 - c. invoeren van het resultaat fraude bij het betreffende tentamen;
 - d. uitsluiting van deelname aan nog af te leggen tentamens;
 - e. een verzoek doen aan het college van bestuur om de student definitief uit te schrijven van de opleiding.
5. Alle bepalingen over fraude en onregelmatigheden staan in de Regels en richtlijnen examencommissies.

Tip: afkijken tijdens een tentamen, teksten overnemen, knip- en plakwerk overnemen zonder bronvermelding of een werkstuk van internet halen zijn voorbeelden van fraude en plagiaat. Als je fraudeert, kan de examencommissie je het recht ontnemen om deel te nemen aan tentamens. Dit geldt niet alleen voor jou, ook voor degene die daaraan heeft meegewerkt.

Artikel 4.11 Ongeldigverklaring van (deel)tentamens

1. De examencommissie kan een (deel)tentamen ongeldig verklaren als, naar het redelijk oordeel van de examencommissie, het vormen van een juist oordeel over de verworven kennis, inzicht en vaardigheden bij alle of significante aantallen van de studenten ernstig is belemmerd. Dit is in ieder geval aan de orde als er sprake is van:
 - a. een algemene technische storing;
 - b. vermoedens van grootschalige fraude;
 - c. onvoorziene omstandigheden;
 - d. onvoldoende kwaliteit van het (deel)tentamen.

Hoofdstuk 5 Overige onderwijsgerelateerde informatie

Artikel 5.1 Evaluatie van het onderwijs

1. De instituutsdirecteur zorgt voor de evaluatie van het onderwijs en het regelmatig beoordelen van het curriculum.
2. De instituutsdirecteur stelt de instituutsmedezeggenschapsraad en de opleidingscommissies ervan op de hoogte op welke wijze en met welke regelmaat de onderdelen van het curriculum worden geëvalueerd.
3. De instituutsdirecteur stelt de opleidingscommissies op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie, de voorgenomen aanpassingen naar aanleiding hiervan en het effect van daadwerkelijke aanpassingen.

Artikel 5.2 Geldigheidsduur studieresultaten

1. De studieresultaten zijn ten minste vijf jaar geldig en kunnen na die periode hun geldigheid alleen verliezen als de kennis, de kunde of het inzicht inzake de onderwijseenheid aantoonbaar is verouderd.
 2. Na deze periode dient de student de behaalde studieresultaten te laten beoordelen door de Examencommissie. Deze laat zich adviseren door de Toetscommissie die de relevantie van de behaalde leerresultaten voor de hedendaagse beroepsuitoefening onderzoekt.
-

Hoofdstuk 6 Organisatie van het onderwijs

Artikel 6.1 Organisatie

1. De Hogeschool wordt bestuurd door het college van bestuur (cvb). De raad van toezicht (rvt) houdt toezicht op het beleid van het college van bestuur en op de algemene gang van zaken van Hogeschool Rotterdam in haar geheel. Hogeschool Rotterdam is opgedeeld in onderwijsinstellingen met elk een eigen directie. Elke opleiding valt onder een onderwijsinstituut.
2. De instituutdirectie is binnen het instituut verantwoordelijk voor het onderwijs, het personeel, de middelen en de voorzieningen. De onderwijsmanager is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen een opleiding.

Tip: kijk eens op [Hint](#), de website van Hogeschool Rotterdam en op [Profielen](#) voor actuele berichten van en over Hogeschool Rotterdam.

Artikel 6.2 Examencommissie

1. Elk instituut heeft één examencommissie. De examencommissie wijst de examinatoren aan
2. De examencommissie stelt vast of de student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt t.a.v. kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. De examencommissie is tevens verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de tentamens en de examens, en taken zoals o.a. het verlenen van vrijstellingen en behandelen van klachten over de procedure.

Artikel 6.3 Bedrijfsbureau

1. Het bedrijfsbureau of studiesecretariaat bestaat uit de het hoofd van het studiesecretariaat en drie onderwijsassistenten. Bij de medewerkers van het studiesecretariaat kunnen studenten en docenten terecht met alle vragen betreffende studievoorzichting, studievoortgang, planning van het onderwijs, beoordelingen en financiële zaken.
2. Voor vragen kan de student terecht bij de het studiesecretariaat van Rotterdamse Academie van Bouwkunst op de 1ste etage. Het secretariaat is ook te bereiken via telefoonnummer 010-7944855 of via de mail info@ravb.nl.

Artikel 6.4 Medezeggenschapsraden

1. De hogeschool heeft op centraal niveau de centrale medezeggenschapsraad (cmr) en op instituutsniveau de instituutmedezeggenschapsraden (imr) en opleidingscommissies (oc).
2. De cmr en imr zijn betrokken bij strategische (beleids)onderwerpen zoals begroting, beleidskeuzen en doelstellingen, de opleidingscommissies zijn betrokken bij de invulling van het onderwijs van de opleiding.
3. De drie medezeggenschapsraden hebben bevoegdheden die in reglementen zijn vastgelegd. Alle reglementen zijn op [Hint](#) te vinden.
4. De Rotterdamse Academie van Bouwkunst is onderdeel van het Instituut voor de Gebouwde

Omgeving (IGO). Het IGO heeft een instituutsmedezeggenschapsraad. De instituutsmedezeggenschapsraad heeft de bevoegdheid om gevraagd of ongevraagd advies uit te brengen aan de Directeur en in overleg te treden over alle aangelegenheden die het instituut betreffen. De Raad heeft op specifieke terreinen recht op instemming, zoals bij (beleids)plannen en de begroting van het instituut.

5. Door het bevorderen van openheid, openbaarheid en onderling overleg in het instituut, en het ondernemen van activiteiten om de doelstellingen van de Hogeschool Rotterdam, betreffende het instituut, te bereiken, speelt de Raad een rol bij het opbouwen van een brede kwaliteitsbetrokkenheid.

Hoofdstuk 7 M Architectuur

Artikel 7.1 Profiel

1. De opleiding Architectuur is gericht op het opleiden tot architect. De opleiding is verankerd in de Europese Architectenrichtlijn (85/384/EEG), de 'Nadere regeling inrichting opleidingen architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect en interieurarchitect' binnen de Nederlandse Wet op de Architectentitel (WAT) en de professionele masterstandaard geformuleerd door Vereniging Hogescholen in juni 2019.
2. De opleiding is erop gericht dat de studenten de eindkwalificaties van de opleiding verwerven. De eindkwalificaties omvatten alle begintermen van het beroep van architect die in de WAT zijn opgenomen en passen binnen de eisen van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en de Dublin-descriptoren. Daarmee onderstreept de RAVB het publieke belang van een professionele beroepsuitoefening. Daarnaast heeft de Academie het typerende, onderscheidende karakter van beide beroepen nader geprofileerd. Deze zijn vertaald in 7 aanvullende kwalificaties voor M Architectuur die kenmerkend zijn voor de manier hoe de Academie architecten opleidt:
 - Het belang van het ruimtelijk vormgevende vermogen van architecten is door zijn synthetiserend karakter precies het specialisme dat zich onderscheidt van de meer generaliserende taken en functies in de beroepsuitoefening. Het is de kern van het vak van de architect.
 - Het belang van de relatie die in de ontwerparbeid tussen theorie, onderzoek, praktijk en ontwerp gelegd wordt. Daarbij is onderzoek geen aparte categorie naast het ontwerpen, maar vormt het er onderdeel van, waarbij het onderzoek een ontwerpproduct kan zijn of het ontwerp als onderzoeksproduct ingezet kan worden.
 - Het belang van het functioneren van de architect als professional binnen een maatschappelijke context. Zij moeten in staat zijn om zelfstandig een oordeel te vellen en daarbij rekening te houden met maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van hun handelingen. Architecten moeten daarvoor beschikken over leervermogen, reflectie op het eigen handelen, en het vermogen hun eigen loopbaan te sturen. Zij dienen tevens in staat te zijn om een eigen bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep te leveren.
3. De eindkwalificaties zijn vervolgens samengevat in zes integrale beroepskwalificaties, verdeeld in de categorieën vakmanschap en houding. De categorie vakmanschap omvat de beroepskwalificaties 'Onderzoek & Analyse', 'Ruimtelijk Ontwerpen', en 'Communiceren'. De categorie houding omvat de beroepskwalificaties 'Omgevingsgerichtheid', 'Organiseren & Sturen', en 'Reflecteren'.

Artikel 7.2 Opleidingsspecifieke informatie

1. n.v.t.

Artikel 7.3 Curriculum (onderwijsprogramma)

1. Beide opleidingen worden aangeboden in de vorm van *concurrent* onderwijs. Conform de Nederlandse Wet op de architectentitel (WAT) dient een deel van de opleiding een beroepspraktijkcomponent te bevatten. Immers, voor architecten en stedenbouwkundigen geldt dat beroepsbekwaamheid zich niet alleen in een opleidingsituatie kan ontwikkelen. De opleidingen aan alle Academies van Bouwkunst in Nederland hebben dit geregeld middels het *concurrent* onderwijs. Binnen dat model wordt de wisselwerking tussen het 'leren door te doen' middels twee gelijktijdig te doorlopen, elkaar beïnvloedende, trajecten (het werken in de praktijk én het studeren aan de Academie) productief gemaakt. De helft van de opleidingen bestaat uit het praktijkdeel, waarin beroepservaring opgedaan wordt, en de andere helft uit het studiedeel, waarin gericht aan de ontwikkeling van ontwerp- en academische vaardigheden gewerkt wordt.

Het praktijkdeel betreft de beroepservaring van de studerende werknemer in de beroepspraktijk op een voor de desbetreffende opleiding relevante werkplek, meest in een reguliere arbeidsverhouding (CAO). De praktijk biedt de mogelijkheid tot een ontwikkelingsproces wat betreft beroepsproducten zowel als beroepsverantwoordelijkheden. In deze praktijk is geen sprake van aanbod gestuurde inhoud, omdat het geen gesimuleerde maar de werkelijke praktijk betreft van de studerende werknemer die in het kader van zijn of haar werk en beoogde beroepsuitoefening tevens studeert. De werkplek dient daarom de studerende werknemer de condities te bieden om de inhoudelijke leerresultaten te bereiken. De opleiding vormt in feite onderdeel van de loopbaanontwikkeling.

Het studiedeel omvat een programma van studieonderdelen waaruit, deels, een individueel studietraject samengesteld kan worden: studio's, colleges en Winterworkshops. Binnen de studio's vindt het integrale ontwerponderwijs plaats, waar de overdracht van praktische kennis en vaardigheden deel van uitmaakt. Het theorie-onderwijs wordt verzorgd in een grote verscheidenheid aan colleges. Het programma-aanbod betreft de eerste drie nominale jaren. In het vierde nominale jaar werkt de student aan het afstudeerproject.

Beide opleidingen zijn verdeeld in twee fasen: de hoofdfase bestaande uit drie studie jaren van elk 2 semesters (6 semesters totaal) en een afstudeerfase van 2 semesters.

1. De hoofdfase is gericht op verdieping en maakt geen onderscheid tussen de studie jaren van studenten. Door studenten uit verschillende leerjaren, en daarmee fase in de professionele ontwikkeling, samen onderwijs te laten volgen, wordt een bijzondere vorm van uitwisseling tussen de studenten, met verschillende achtergronden, bevorderd. Meer ervaren studenten worden uitgedaagd hun kennis en ervaring door te geven en expliciet te maken en beginnende studenten maken kennis met uiteenlopende, meer gelaagde oplossingsrichtingen en een breed palet van ontwerpinstrumentarium. Het betekent ook dat er slechts in beperkte mate sprake is een inhoudelijke 'opeenvolging' van curriculumonderdelen. Onderwijskundig uitgangspunt bij deze horizontale organisatie is dat het studiemateriaal (de verzamelde leerresultaten) niet gelieerd wordt aan de aanbodzijde, maar aan de vraagzijde. Dientengevolge is samenhang in een programma geen noodzakelijke aan te brengen eigenschap, maar één van de belangrijkste resultaten van het studeren zelf. Samenhang is een opdracht aan de studenten. Studenten worden daarin begeleid en getoetst in hun keuzen en beslissingen door een individueel ingericht traject van loopbaancoaching.

2. Het afstuderen is wel als specifieke fase gedefinieerd en bestaat uit het afstudeerproject, als laatste fase van het studiedeel, en de continuering van het praktijkdeel, met de praktijkschouw als het finale toets- en beoordelingsmoment (zie Artikel 7.6 Afstuderen, paragraaf f4). Het afstudeerproject is vergelijkbaar met een relatief autonoom bewijs van kunnen, zoals een ontwerp dat in de praktijk ook is. Met het afstudeerproject toont de student aan het beroep van architect of stedenbouwkundige uit te kunnen oefenen, in overeenstemming met de eisen voor inschrijving in het register als architect of stedenbouwkundige. Met het afstudeerproject dient de student zich als architect of stedenbouwkundige te positioneren en te presenteren. Het biedt ook de mogelijkheid een kritische bijdrage te leveren aan het debat over belangrijke en actuele, maatschappelijke en/of vakmatige kwesties. Het afstudeerproject kan daarmee een belangrijke maatschappelijke relevantie hebben, of waardevol zijn voor de ontwikkeling van het vakgebied van de architectuur of stedenbouwkunde. In de bijlage vind je de curriculumschema's van beide opleidingen.
3. Gedurende de gehele opleiding worden de ontwikkelingen in het praktijk- en studiedeel van de opleiding gevolgd in een traject van begeleiding, sturing, en advisering:
 - tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken, nominaal na een half jaar, anderhalf jaar en tweeënhalf jaar;
 - tussentijdse voortgangsgesprekken op verzoek van de student dan wel de opleiding;
 - tijdens de bureaubezoeken (2 maal tijdens de opleiding en eventueel op verzoek werknemer en/of werkgever);
 - gedurende het gehele jaar (bilateraal en in de wandelgangen).

Om de studenten te assisteren bij het monitoren van de eigen ontwikkeling in het praktijk- en studiedeel zijn er diverse informatiebrochures beschikbaar:

- de Handleiding praktijkdeel;
- de Instructie voor het portfolio;
- de Informatie over (de procedure van) de praktijkschouw;
- de Informatie over (de procedure van) het afstuderen;
- de Informatie over (de procedure van) de voortgangsgesprekken;
- de Informatie over (de procedure van) de drempelgesprekken.

Het praktijkdeel van studenten wordt gedurende hun hele opleiding gevolgd tijdens de voortgangs- en drempelgesprekken, en de bureaubezoeken waar naast de student eveneens de mentor en/of begeleider wordt geconsulteerd. De coördinatoren beroepservaring staan de studenten bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord gedurende de hele opleiding.

Op het werk is het de mentor, tenminste drie jaar ingeschreven in het architectenregister en beroepsmatig werkzaam in de discipline van de desbetreffende student, die de student begeleidt (zie eisen Bureau Architectenregister). De mentor staat de student bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord, gedurende de tijd dat de student bij het bureau van de mentor werkzaam is. De mentor brengt, door middel van een door de Academie periodiek verstrekt *Formulier Beroepspraktijk & Evaluatie mentor*, schriftelijk verslag uit aan de coördinator beroepservaring van het verloop van de beroepservaring en de vorderingen van de student.

Loopbaanbegeleiding betekent het vaststellen hoeveel sturing er nodig is en oog hebben voor verschillen in ontwikkelingen. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het leren bij de student ligt. Gedurende de loopbaanbegeleiding is de focus dus gericht op "zelfnavigatie" van de student: met communiceren over de aanpak van problemen, wijzen op consequenties van gedragingen, en reflecteren op de aanpak en de werkwijze.

We vinden het belangrijk dat studenten met een functiebeperking ook optimaal kunnen studeren. Om gebruik te kunnen maken van de extra voorzieningen, dienen studenten een aantal stappen te doorlopen. Informatie hierover is te vinden in de brochure 'Studeren met een functiebeperking', die te

vinden is op Hint.

1. De student van een bekostigde masteropleiding kan daarnaast terecht bij medewerkers studentenwelzijn. Dit zijn studentendecanen, studentenwelzijnsadviseurs en peercoaches. Zij zijn er om de student te helpen bij het aanleren en verbeteren van studievaardigheden en te ondersteunen, adviseren, informeren en begeleiden bij welzijnsvraagstukken. Doel is dat de student zo goed en gezond mogelijk de studie kan doorlopen.
2. De studentendecaan helpt de student van een bekostigde masteropleiding bij vraagstukken die niet in directe zin met de studie zelf te maken hebben, maar wel van invloed zijn op de studievoortgang en het welzijn van de student.

Artikel 7.4 Werkplekeis

1. Tijdens het volgen van de masteropleidingen moeten studenten werkzaam zijn in een voor de opleiding relevante beroepspraktijk waarvan het niveau in overeenstemming is met de fase waarin de opleiding verkeert.
2. De werkplek moet de condities (taken, werkzaamheden, beroepsverantwoordelijkheden) bieden om de noodzakelijk geachte kennis van alle fasen van het bouw- uitvoering-, plannings-, implementatie, en ontwerpproces met elkaar in verband te brengen en praktijk- en beroepservaring op te doen. Wat betreft de praktijkervaring betekent dit kennismaken met alle facetten van het planvormings- en uitvoerings- of implementatieproces: opdrachtverlening, ontwerp, project- en/of bouwvoorbereiding, uitvoering of implementatie, en algemene zaken als recht en regelgeving, bureauorganisatie en samenwerken, overleggen, onderhandelen enz. Met betrekking tot de beroepservaring gaat het om het initiëren, ontwikkelen, analyseren, en interpreteren van kennis, inzichten en vaardigheden in op de situatie toegesneden gedrag en houding, inclusief de daarbij behorende verantwoordelijkheden.
3. Als de werkplek vervalt lopende een studiejaar, neemt de student direct contact op met de opleiding.
4. Indien de student aan het begin van een nieuw studiejaar geen passende werkplek (meer) heeft, voldoet de student niet aan de werkplekeis.

Artikel 7.5 Stage

De opleiding M Architectuur kent geen stages.

Artikel 7.6 Afstuderen

Het afstudeerproject is de meesterproef in de opleiding tot architect: tijdens het afstuderen komen de vaardigheden en kennis, die gedurende de studie ontwikkeld zijn, in onderlinge samenhang tot bloei.

In samenhang met de laatste fase van het praktijkdeel (beoordeeld tijdens de praktijkschouw) toetst de Academie aan de hand van het afstudeerproject of de student in staat is om het beroep van architect zelfstandig uit te oefenen - overeenkomstig de eisen voor inschrijving in het Architectenregister als architect. Het afstudeerproject is een apart onderdeel van de opleiding. Met het afstudeerproject positioneert de student zich als architect, presenteert de student zichzelf aan de buitenwereld en legt de student de fundering voor zijn/haar de carrière. Maar het biedt ook de mogelijkheid een kritische bijdrage aan te leveren aan het debat over belangrijke en actuele, maatschappelijke en/of vakmatige kwesties. Het afstuderen kan daarmee een belangrijke maatschappelijke relevantie hebben en/of waardevol zijn voor de ontwikkeling van het vakgebied van de architectuur.

a. Voorwaarden voor en duur van het afstuderen

Het afstuderen staat open voor studenten die aan de verplichtingen ten aanzien van het studie- en praktijkdeel van de opleiding hebben voldaan. Dat betekent dat er 90 ECTS voor het praktijkdeel en 90 ECTS voor het studiedeel moeten zijn behaald. Daarnaast geldt dat studenten tijdens het 3e drempelgesprek moeten zijn toegelaten tot de afstudeerfase. Eén week voor de start van het

afstuderen vindt de laatste controle plaats. Indien blijkt dat een student nog niet aan de verplichtingen heeft voldaan, kan de student niet starten met het afstuderen.

b. Plaats in het curriculum

Er zijn twee momenten per jaar waarop een afstudeerproject kan worden gestart: aan het begin van het studiejaar (begin september) en aan het begin van het tweede semester (januari/februari). Studenten hebben vanaf dat moment één jaar de tijd voor het afstuderen, met een maximale uitloop van 3 maanden. In bijzondere gevallen is verlenging mogelijk. Daartoe moet een met redenen omkleed verzoek bij de toetscommissie worden ingediend. De toetscommissie bepaalt (daartoe gemandateerd door de Examencommissie van IGO) vervolgens of het verzoek wordt ingewilligd.

Een student kan maximaal twee keer starten aan een afstudeerproject. Na het afbreken van de tweede poging krijgt de student een dringend advies de opleiding te staken.

Formele redenen voor het afbreken van het afstuderen zijn:

- de afstudeercommissie geeft aan het einde van de fase van opgave(her)formulering (1e peiling), de conceptfase (2e peiling), de ontwerpfase (3e peiling), of de uitwerkingsfase (GroenLicht-bijeenkomst), ook na de herkansing in de desbetreffende fase, de student bij de eerste keer het dringende advies een semester later opnieuw te starten;
- de afstudeercommissie oordeelt dat de maximale periode die voor het afstudeerproject staat zonder toestemming vanuit de toetscommissie wordt overschreden.

c. Afstudeercommissie

Voor elk individueel afstudeerproject wordt een afstudeercommissie samengesteld in overleg met de desbetreffende opleidingscoördinator op basis van een voorstel door de afstudeerder. De afstudeercommissie bestaat uit een afstudeermentor (extern lid), twee externe critici (externe leden) en een interne criticus (een opleidingscoördinator; tevens voorzitter van de afstudeercommissie). Alle leden van de afstudeercommissie zijn door de Examencommissie benoemd tot examinator.

Tijdens de 1e peiling bestaat de afstudeercommissie uit de docent Atelier Afstudeeropgave, de opleidingscoördinator die voorzitter van de afstudeercommissie is en de afstudeermentor.

Tijdens de 2e en 3e peiling bestaat de afstudeercommissie uit de voorzitter (één van de opleidingscoördinatoren), de afstudeermentor en de vaste externe criticus

Tijdens de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst wordt de afstudeercommissie aangevuld met een 'toegevoegde externe criticus'.

De afstudeermentor is vanaf halverwege de 1e hoofdfase dé inhoudelijke begeleider van de afstudeerder, met een begeleidingsfrequentie van eens per twee of drie weken. De vaste externe criticus geeft feedback en beoordeelt het werk tijdens de 2e en 3e peiling, de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst. De toegevoegde externe geeft feedback en beoordeelt het werk tijdens de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst. De voorzitter, de afstudeermentor, de vaste externe criticus en de toegevoegde externe criticus worden als examinator aangesteld. De leden van de afstudeercommissie hebben geen zakelijke relatie met de afstudeerder in de beroepspraktijk / het praktijkdeel.

De afstudeercommissie peilt en beoordeelt de voortgang van het afstudeerproject, de kwaliteit van het afstudeerproces, en de kwaliteit van de geleverde producten. Eventueel kan de commissie besluiten om de afstudeerder het dwingende advies te geven een semester later opnieuw te starten (Go/No Go). Tijdens de Slotbijeenkomst toetst de afstudeercommissie het definitieve eindproduct, en het afstudeerproces indien van inhoudelijk belang, en geeft een definitieve beoordeling inclusief een

waardering van het niveau van het afstudeerproject.

d. Afstudeerprocedure

Tijdens het afstuderen hebben de afstudeerder en de leden van de afstudeercommissie verschillende rollen en verantwoordelijkheden voor het procedurele verloop van het proces. Deze staan beschreven in de *Procedure afstuderen* die aan elke student wordt verstrekt voorafgaand aan de start van het afsturen, en te downloaden is van de website van de Academie (www.ravb.nl).

De **student** is zelf primair verantwoordelijk voor de sturing op de organisatie van het afstudeerproject, de tijdsplanning en de procedurele aspecten.

Hij/zij dient zorg te dragen voor de voorbereiding en verslaglegging van de peilingen 1 t/m 3 en de voorbereiding van de GroenLicht-bijeenkomst. De verslagen bevatten:

1. een samenvatting van het commentaar van de commissie;
2. een samenvatting van de afspraken en
3. een actieplan voor het vervolg van het afstuderen;
4. een 'reflectie-A4tje': als afzonderlijke bijlage bij het verslag schrijft de afstudeer een A4tje waarin hij/zij (in tekst en beeld) reflecteert op de voorafgaande fase n.a.v. de peiling (en waarin dus ook de eventuele aanpassingen van de opgave in het startdocument, van de in het startdocument genoemde producten en van de in het startdocument genoemde specifieke beoordelingscriteria opgenomen dienen te worden).

e. Afstudeertraject

Het afstudeertraject bestaat uit twee hoofdfasen met een vastgestelde tijdsduur, namelijk het Atelier Afstudeeropgave en het Afstudeerproject. Het Afstudeerproject is weer onderverdeeld in vier deelfasen. Elke (hoofd)fase wordt afgesloten met een selectieve en diagnostische toetsing in zogenaamde peilingen. Alle peilingen, inclusief de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst, zijn openbaar. Parallel aan het Afstudeerproject, dus vanaf de 1ste peiling, neemt de afstudeerder deel aan de verplichte 'schrijfbegeleiding afstuderen'.

In het semester voorafgaand aan de start van het afstuderen begint de student zelfstandig met het nadenken over en formuleren van de afstudeeropgave. Indien een student dat wenst, treedt één van de opleidingscoördinatoren daarbij op als gesprekspartner.

e.1 Atelier Afstudeeropgave

De eerste hoofdfase van het afstudeerproces vindt groepsgewijs plaats in het 'Atelier Afstudeeropgave' en wordt begeleid door de 'docent Atelier Afstudeeropgave'. Deze fase duurt twee maanden en wordt afgesloten met de 1e peiling en de vaststelling van het Startdocument Afstuderen.

In deze fase wordt een indicatie gegeven van zowel de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld als, daarmee samenhangend, de geambieerde verhouding tot het door de Academie gepropageerde verankerde vakmanschap en wordt de afstudeeropgave geformuleerd en het werkplan opgesteld.

Gedurende deze fase benadert de student de afstudeermentor en de vaste externe criticus en legt ze vast; de toegevoegde externe criticus wordt door de Academie benaderd en vastgelegd.

e.2 Afstudeerproject – Schrijfbegeleiding Afstuderen

Tijdens de collectieve 'Schrijfbegeleiding Afstuderen' wordt een groep tegelijkertijd gestarte afstudeerders, als verplicht onderdeel van en parallel aan het 'eigenlijke' afstudeerproject, begeleid in het schrijven van voor het afstuderen relevante teksten.

De 'schrijfbegeleiding afstuderen' start na Atelier Afstudeeropgave, omvat 10 bijeenkomsten, heeft een frequentie van (ongeveer) één keer in de drie weken en duurt van medio november tot medio juli (septemberstarters) of van medio april tot medio januari (februari starters). Dit onderdeel van het afstudeerproject richt zich op het produceren van geschreven tussenproducten die aansluiten bij de peilingen. De geproduceerde teksten kunnen worden opgenomen in (of een solide basis vormen voor)

de afstudeerdocumentatie (het afstudeerboek) en gebruikt worden bij de projectpresentatie op de website. De begeleiding is in handen van een 'docent Schrijfbegeleiding Afstuderen'.

e.3 Afstudeerproject – Conceptfase

Vanaf de start van de conceptfase doorloopt de afstudeerder het afstudeerproces zelfstandig, begeleid door de afstudeermentor (de 'Schrijfbegeleiding Afstuderen' – zie hiervoor – vormt hier een uitzondering op). In de conceptfase wordt het ontwerpend onderzoek uitgevoerd dat erop gericht is de afstudeeropgave te operationaliseren in een architectonisch concept dat ruimtelijk van aard is. Daarmee is deze fase ook gericht op het operationaliseren van de eigen houding en positie. De conceptfase duurt twee en een halve maand en wordt afgerond met de 2e peiling.

e.4 Afstudeerproject- Ontwerpfase

De ontwerpfase is erop gericht het concept verder te ontwikkelen tot een ruimtelijk, architectonisch, ontwerp. De ontwerpfase duurt eveneens twee en een halve maand en wordt afgerond met de 3e peiling.

e.5 Afstudeerproject – Uitwerkingsfase

In de uitwerkingsfase dient het ruimtelijk ontwerp verder uitgewerkt te worden. De uitwerkingsfase duurt twee maanden en wordt afgerond met de GroenLicht-bijeenkomst. Voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst vindt de Praktijkschouw plaats, waarmee het praktijkdeel van de opleiding wordt afgesloten.

e.6 Afstudeerproject – Afrondingsfase

De laatste fase benut de afstudeerder voor het presentabel maken van het afstudeerproject en voor het produceren van de afstudeerdocumentatie. Deze laatste fase van één maand wordt afgerond met de Slotbijeenkomst.

f. Toets- en beoordelingswijze en beoordelingscriteria

f.1 1e Peiling

Tijdens de 1e peiling wordt hoofdfase 1 afgerond met een individuele presentatie van alle deelnemers aan het Atelier Afstudeeropgave. Elke afstudeerder presenteert zijn of haar afstudeeropgave aan de hand van een inhoudelijke toelichting op het Startdocument Afstuderen.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op basis van het drie dagen van te voren toegezonden Startdocument Afstuderen, en de toelichtingen daarop tijdens de presentatie, of de afstudeeropgave en het werkplan voldoende borg staan voor een succesvol vervolg van het afstudeerproject binnen de gestelde termijnen en een afronding van voldoende niveau. Meer specifiek wordt de afstudeeropgave kwalitatief gewogen, waarbij bepaald wordt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze weging wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel wordt door de afstudeercommissie het Startdocument Afstuderen vastgesteld en voor akkoord bevonden en krijgt de afstudeerder toestemming hoofdfase 2 in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de afstudeeropgave nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 1e peiling, die uiterlijk twee weken na de eerste poging dient plaats te vinden.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de afstudeeropgave niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de

afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.2 2e Peiling

Tijdens de 2e peiling rondt de afstudeerder de conceptfase individueel af met de presentatie van een ruimtelijk, architectonisch, concept.

De afstudeercommissie kan variëren in de verhouding van de weegfactoren per beroepskwalificatie (zie f.6 Slotbijeenkomst). Als de commissie dat wil, moet dat tijdens de 2de peiling gebeuren.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze beoordeling wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject, en de eventuele aanpassingen tijdens de 1ste peiling.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de ontwerpfase in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de conceptfase, nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 2e peiling. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast, alsmede de nieuwe data voor de 3e peiling, de Groen Lichtbijeenkomst en de Slotbijeenkomst.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de conceptfase, niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.3 3e Peiling

Tijdens de 3e peiling rondt de afstudeerder de ontwerpfase af met een presentatie van het ruimtelijke, architectonische, ontwerp.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze beoordeling wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject, en de eventuele aanpassingen tijdens de 1ste en 2de peiling.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de uitwerkingsfase in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de ontwerpfase, nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 3e peiling. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast, alsmede de nieuwe data voor de Groen Lichtbijeenkomst en de Slotbijeenkomst.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de het resultaat van de ontwerpfase niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.4 Praktijkschouw voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst

Voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst (voor in september gestarte afstudeerders in mei en voor in februari gestarte afstudeerders in november) vindt de finale beoordeling van het praktijkdeel plaats (zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.4, lid a, a1 en a2). Dit gebeurt in de zogenaamde praktijkschouw, een openbare, groepsgewijze bijeenkomst waarin de afstudeerder een presentatie geeft van de werkzaamheden in de beroepspraktijk. De opzet van de praktijkschouw staat beschreven in de *Procedure praktijkschouw*. Op basis van die presentatie, het voor de Praktijkschouw verspreide en tijdens de Praktijkschouw aanwezige portfolio en aanvullende informatie uit het *Formulier Beroepspraktijk & Evaluatie mentor* ingevuld door de mentor(en), beoordeelt een commissie, bestaande uit twee vertegenwoordigers van de Academie en twee externe beoordelaars (vakgenoten uit de beroepspraktijk), of de afstudeerder de eindkwalificaties van het praktijkdeel van de opleiding heeft verwezenlijkt en op welk niveau. Indien niet aan de vereisten is voldaan, vindt er geen doorgang van de GroenLicht-bijeenkomst plaats en kan de opleiding niet worden afgerond voordat aan de vereisten van het praktijkdeel van de opleiding is voldaan.

f.5 GroenLicht-bijeenkomst

De afronding van de uitwerkingsfase in de 4e peiling, de zogenaamde GroenLicht-bijeenkomst, bestaat uit een presentatie van het inhoudelijke eindresultaat van het gehele afstudeerproces. Het eindresultaat van de uitwerkingsfase zelf is integraal onderdeel van die presentatie. Daarnaast reflecteert de afstudeerder op het afstudeerproject met betrekking tot de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld.

Na afloop van de Groen Lichtpresentatie wordt de afstudeerder door de commissie bevraged, uitgaande van het principe van de omgekeerde nabijheid, beginnend met de toegevoegde externe. De mentor kan aan het einde nog aanvullende, verduidelijkende vragen stellen. Na afloop van de bevraging trekt zich de commissie terug om te beoordelen of het project voldoet aan de minimale eisen om te kunnen afstuderen. Aan het begin van het beoordelingsoverleg stelt de commissie vast of ze op de standaard weegfactor per beroepskwalificatie wil variëren naar aanleiding van de vooraf vastgelegde opgave en/of naar aanleiding van de specifieke beoordelingscriteria voor het betreffende afstudeerproject. Ook tijdens de beoordeling zelf wordt wederom het principe van de omgekeerde nabijheid gehanteerd. De beoordeling van de praktijkschouw wordt als onderdeel van de algehele positionering van de student meegenomen in de afweging. De voorzitter heeft de doorslaggevende stem bij het vaststellen van het Go/No Go. Direct daarna krijgt de student een mondelinge toelichting op de uitslag. De belangrijke punten van de discussie worden binnen twee weken door de voorzitter vastgelegd in een verslag die door de andere commissieleden goedgekeurd worden. Het verslag wordt met de student gedeeld en opgenomen in het afstudeerdossier van de student.

Bij de toetsing en beoordeling hanteert de afstudeercommissie de zes integrale beroepskwalificaties (zie onder f.6. Slotbijeenkomst) en de vooraf de door de student zelf geformuleerde, direct aan de afstudeeropgave gerelateerde, specifieke beoordelingscriteria in het licht van:

- de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot architect
- de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en/of tijdens de 2e en/of 3e peiling aangepaste) doelen, producten en indicatie van het eindresultaat.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de afrondingsfase in te gaan (Groen Licht: Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de resultaten onvoldoende garantie bieden voor

voldoende kwaliteit van het eindresultaat conform de gestelde criteria zijn er twee mogelijkheden:

1. De commissie is ervan overtuigd dat de afstudeerder er binnen afzienbare tijd in zal slagen de gepresenteerde resultaten tot het vereiste niveau te brengen. In dat geval krijgt de afstudeerder 'Oranje Licht' en daarmee twee maanden extra tijd voor de uitwerking. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast, alsmede de nieuwe datum voor Slotbijeenkomst. Na deze extra periode vindt er opnieuw een GroenLicht-bijeenkomst plaats, waarin de afstudeercommissie nogmaals toetst en beoordeelt of aan de kwaliteitseisen is voldaan. Indien dat het geval is, krijgt de afstudeerder 'Groen Licht' en geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de afrondingsfase in te gaan (Go). Indien dat niet het geval is, krijgt de afstudeerder 'Rood Licht' en stopt het afstudeertraject (No Go). Hij of zij kan, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de student een dringend advies de studie te staken.
2. De commissie heeft er geen enkel vertrouwen in dat de afstudeerder er binnen afzienbare tijd in zal slagen de gepresenteerde resultaten tot het vereiste niveau te brengen. In dat geval krijgt de afstudeerder 'Rood Licht' en stopt het afstudeertraject (No Go). Hij of zij kan, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de student een dringend advies de studie te staken.

f.6 Slotbijeenkomst

De afronding van de laatste fase van het afstudeerproces vindt plaats in de Slotbijeenkomst en bestaat uit de eindpresentatie van het afstudeerproject. Daarnaast reflecteert de afstudeerder op het afstudeerproject met betrekking tot de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld.

De afstudeercommissie, bestaande uit één opleidingscoördinator (tevens voorzitter van de afstudeercommissie) en drie externen (de afstudeermentor, de vaste externe criticus en de toegevoegde externe criticus), toetst en beoordeelt, in het licht van de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot architect en van de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en/of tijdens de 2e en/of 3e peiling aangepaste) doelen, producten en het eindresultaat, of:

- het project kwalitatief voldoet aan de zes integrale beroepskwalificaties;
- het project kwalitatief beantwoordt aan de vooraf voor het desbetreffende afstudeerproject, in het Startdocument opgenomen, geformuleerde vraag en specifieke beoordelingscriteria.

Het afstudeerproject kan met een cijfer van 1 t/m 10 worden beoordeeld (halve cijfers zijn bij het totaalcijfer toegestaan, een 5,5 is echter niet toegestaan). Het eindcijfer wordt bepaald op basis van deelcijfers per integrale beroepskwalificatie. Van de zes integrale beroepskwalificaties dienen minimaal drie kwalificaties op niveau 3 beoordeeld te worden en de overige op minimaal niveau 2. De weegfactor per beroepskwalificatie is respectievelijk:

Vakmanschap

1. Onderzoek & analyse	2 (20%)
2. Ruimtelijk ontwerpen	3 (30%)
3. Communiceren	1 (10%)

Houding

1. Omgevingsgerichtheid	1 (10%)
2. Organiseren & sturen	1 (10%)
3. Reflecteren	2 (20%)

De afstudeercommissie kan in deze verhouding variëren naar aanleiding van de vooraf vastgelegde opgave en/of specifieke beoordelingscriteria voor het betreffende afstudeerproject. Als de commissie dat wil, moet dat tijdens de 2de peiling gebeuren.

Na afloop van de Slotpresentatie wordt de afstudeerder voor de laatste keer door de commissie bevroegd, uitgaande van het principe van de omgekeerde nabijheid, beginnend met de toegevoegde externe. Na afloop van de bevraging trekt de commissie zich terug om tot de afsluitende kwalificerende beoordeling met een cijfer te komen. Ook hier wordt het principe van de omgekeerde nabijheid gehanteerd. Op basis van het afstudeerboek, de eindpresentatie van het afstudeerproject en de antwoorden op de vragen van de commissie beoordeelt de afstudeercommissie of de afstudeerder de eindkwalificaties van het studiedeel van de opleiding heeft verwezenlijkt en op welk niveau.

Daarbij geldt dat de afstudeerder middels het afstudeerproject moet bewijzen voor alle integrale beroepskwalificaties minimaal op niveau 2 te zitten en voor minimaal 3 beroepskwalificaties minimaal op niveau 3. De relatie tussen het niveau en de cijfermatige beoordeling van de afzonderlijke beroepskwalificaties ziet er als volgt uit:

Niveau 2: 5,5 t/m 7

Niveau 3: 6,5 t/m 9

Niveau 4: 8,5 t/m 10

De voorzitter heeft de doorslaggevende stem bij de bepaling van de eindcijfer van het afstudeerproject. De beoordeling wordt vastgelegd in het daarvoor bestemde formulier en ondertekend door de commissieleden. Direct daarna wordt een mondelinge toelichting gegeven op het behaalde eindresultaat van het afstuderen.

f. Afstuderen Architectuur én Stedenbouw

Voor studenten die tegelijkertijd de masteropleiding Architectuur en de masteropleiding Stedenbouw doen, ziet het afstuderen er anders uit. De zaken die afwijken van het reguliere afstuderen, worden hieronder genoteerd.

Het afstudeertraject duurt 1,5 jaar, dient zowel een architectuur- als een stedenbouwopgave te adresseren én dient de verwezenlijking van de integrale beroepskwalificaties voor Architectuur als Stedenbouw op het vereiste niveau aan te tonen.

Deze variant van het afstuderen staat open voor studenten die aan de verplichtingen ten aanzien van het studie- en praktijkdeel van de combinatie van opleiding hebben voldaan (zie ook artikel 10.11.7). Dat betekent dat er 113 ECTS voor het praktijkdeel en 135 ECTS voor het studiedeel moeten zijn behaald (en dat er aan genoemde kwalitatieve verplichtingen is voldaan). Daarnaast geldt dat studenten tijdens het drempelgesprek voorafgaand aan het afstuderen moeten zijn toegelaten tot de afstudeerfase. Eén week voor de start van het afstuderen vindt de laatste controle plaats. Indien blijkt dat een student nog niet aan de verplichtingen heeft voldaan, kan de student niet starten met het afstuderen.

De afstudeercommissie bestaat uit een voorzitter (één van de opleidingscoördinatoren), een afstudeermentor die over aantoonbare kennis en ervaring beschikt op beide vakgebieden (of een afzonderlijke architectuur- en stedenbouwmentor), een vaste externe criticus en, vanaf de GroenLichtbijeenkomst, een toegevoegde externe criticus.

Het afstudeertraject bestaat eveneens uit twee hoofdfasen, maar de tweede fase duurt langer: het Atelier Afstudeeropgave (8 weken) en het Afstudeerproject (55 weken). Het Afstudeerproject is onderverdeeld in zes (in plaats van vier) deelfasen:

1. Verdiepende (ontwerpend) onderzoeksfase;
2. Conceptfase;
3. Ontwerpfase 1;
4. Ontwerpfase 2;
5. Uitwerkingsfase;
6. Afrondingsfase.

Tijdens de peilingen, de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst toets en beoordeelt de

afstudeercommissie, in het licht van de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot architect én stedenbouwkundige en van de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en later eventueel aangepaste) doelen, producten en (indicatie van) het eindresultaat, of:

- het project kwalitatief voldoet aan de zes integrale beroepskwalificaties voor beide opleidingen;
- het project kwalitatief beantwoordt aan de vooraf voor het desbetreffende afstudeerproject, in het Startdocument opgenomen, geformuleerde vraag en specifieke beoordelingscriteria.

Artikel 7.7 Conversie

1. Als een verplichte onderwijsmodule is komen te vervallen, moet de student de geconverteerde module volgen of een vervangende opdracht maken.
2. De opleiding is verplicht om een deugdelijke conversietabel op te nemen als het curriculum wordt gewijzigd. De opleiding heeft wijzigingen in het curriculum aangebracht. De wijzigingen in het curriculum voor 2021-2022 ten opzichte van het curriculum voor 2020-2021 leiden tot de bijgesloten conversietabel (waarin de wijzigingen die gelden voor de studenten die voor september 2021 aan de opleiding zijn begonnen, zijn opgenomen) en de daaronder opgenomen toelichting. Indien nodig beslist de examencommissie in voorkomende gevallen over een vervangend studieprogramma.

Tip: als je een cursus nog niet hebt afgerond die niet meer wordt aangeboden, controleer of deze voorkomt in de conversietabel en neem zo nodig contact op met je studieloopbaancoach.

Artikel 7.8 Ingangseisen

1. De opleiding M Architectuur kent voor de volgende cursussen ingangseisen:
 - a. Afstuderen;
 - b. module "Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 2";
 - c. module "Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 3";
 - d. module "Architectuurgeschiedenis";
 - e. module "Stedenbouwgeschiedenis";
 - f. module "Architectuurtheorie";
 - g. module "Stedenbouwtheorie";
 - h. module "Architectuur- en Stedenbouwtheorie".
2. Raadpleeg voor de ingangseisen de desbetreffende modulehandleiding.
3. Indien er zwaarwegende redenen zijn die aanleiding geven om in individuele gevallen af te wijken van de ingangseisen, beslist de opleidingscoördinatoren verantwoordelijk voor het theorieonderwijs.

Artikel 7.9 Extra tentamenmogelijkheid

1. De opleiding M Architectuur organiseert geen extra tentamenmogelijkheid.
2. De examencommissie is bevoegd in individuele gevallen te beslissen dat een student recht heeft op een extra, of een vervroegde, (deel)tentamenkans. De student moet hiervoor een verzoek indienen via Osiris Zaak.

Artikel 7.10 Studiekosten

1. Binnen opleiding M Architectuur zijn geen (verplichte) onderdelen waaraan extra kosten zijn verbonden voor de student.
-

Artikel 7.11 Internationalisering

De internationale dimensie van vak en beroep is omvangrijk. Dit komt tot uitdrukking in internationale uitwisselingen, prijsvragen, competities, opdrachtverstrekkingen, studiereizen, referentiestudies en dergelijke. De globalisering heeft direct gevolgen voor inhoud en methode van de vakuitoefening. Dit maakt evenwel de regionalisering, de vraag naar lokale identiteit, niet minder belangrijk. Het karakter van het werkveld dat betrokken is bij de Academie is sterk internationaal (gericht).

Omdat de beroepsuitoefening van architecten en stedenbouwkundigen zich binnen nationale en internationale kaders afspeelt, worden er specifieke eisen aan de vakbekwaamheid en beroepsuitoefening gesteld. Binnen de Europese Gemeenschap hebben de nationale en internationale overheden in 1985 hun verantwoordelijkheid om verschillende publieke belangen, met betrekking tot deze beroepen, te borgen, invulling gegeven door het opstellen van de Europese Architectenrichtlijn (Raad van de Europese Gemeenschappen). Deze Richtlijn, die in 2013 is vernieuwd door de Europese Commissie, is vervolgens verder vertaald in nationale wetgeving. Kenmerkend voor de Richtlijn en de nationale wetgeving is dat het werkveld nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming ervan.

Dit geldt o.a. voor het vaststellen van de domeinspecifieke eisen, het masterniveau en de HBO-oriëntatie van de opleidingen die tot deze beroepen opleiden. Onderdeel van deze regelgeving is de rechtstreekse erkenning van diploma's van de opleidingen die aan in de richtlijn genoemde kwalitatieve en kwantitatieve criteria voldoen. De Europese Commissie publiceert periodiek een lijst van diploma's die onderling door de lidstaten moeten worden erkend. O.a. Nederland geeft afgestudeerden van opleidingen waarvan de diploma's erkend zijn de mogelijkheid tot registratie als erkende beroepsbeoefenaar (Bureau Architectenregister BA).

In de huidige Wet op de Architectentitel (WAT) staat de Academie opgenomen in de lijst van opleidingen waarvan de diploma's erkend worden. De eindkwalificaties van haar opleidingen voldoen aan de eisen die in de wetgeving zijn vastgelegd onder de noemer 'begintermen van de beroepspraktijk'.

Artikel 7.12 Externe deskundigen

1. Tijdens de opleiding kunnen externe deskundigen worden ingezet in het onderwijs. Te denken valt daarbij aan:
 - a. externe critici bij studio's
 - b. vaste en toegevoegde externe critici in afstudeercommissies
 - c. consultants bij afstudeerprojecten, zijnde niet examinator
 - d. gastsprekers bij colleges
 - e. gastsprekers, begeleiders en mede-beoordelaars bij winterworkshops
 - f. externe critici bij drempelgesprekken
 - g. externe critici bij praktijkschouwen

Hoofdstuk 8 M Stedenbouw

Artikel 8.1 Profiel

1. De opleiding Stedenbouw is gericht op het opleiden tot stedenbouwkundige. De opleiding is verankerd in de Europese Architectenrichtlijn (85/384/EEG), de 'Nadere regeling inrichting opleidingen architect, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect en interieurarchitect' binnen de Nederlandse Wet op de Architectentitel (WAT) en de professionele masterstandaard geformuleerd door Vereniging Hogescholen in juni 2019.
2. De opleiding is erop gericht dat de studenten de eindkwalificaties van de opleiding verwerven. De eindkwalificaties omvatten alle begintermen van het beroep van stedenbouwkundige die in de WAT zijn opgenomen en passen binnen de eisen van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en de Dublin-descriptoren. Daarmee onderstreept de RAVB het publieke belang van een professionele beroepsuitoefening. Daarnaast heeft de Academie het typerende, onderscheidende karakter van beide beroepen nader geprofileerd. Deze zijn vertaald in 7 aanvullende kwalificaties voor M Stedenbouw die kenmerkend zijn voor de manier hoe de Academie stedenbouwkundigen opleidt:
 - Het belang van het ruimtelijk vormgevende vermogen van stedenbouwkundigen is door zijn synthetiserend karakter precies het specialisme dat zich onderscheidt van de meer generaliserende taken en functies in de beroepsuitoefening. Het is de kern van het vak van de architect.
 - Het belang van de relatie die in de ontwerparbeid tussen theorie, onderzoek, praktijk en ontwerp gelegd wordt. Daarbij is onderzoek geen aparte categorie naast het ontwerpen, maar vormt het er onderdeel van, waarbij het onderzoek een ontwerpproduct kan zijn of het ontwerp als onderzoeksproduct ingezet kan worden.
 - Het belang van het functioneren van de stedenbouwkundige als professional binnen een maatschappelijke context. Zij moeten in staat zijn om zelfstandig een oordeel te vellen en daarbij rekening te houden met maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van hun handelingen. Stedenbouwkundigen moeten daarvoor beschikken over leervermogen, reflectie op het eigen handelen, en het vermogen hun eigen loopbaan te sturen. Zij dienen tevens in staat te zijn om een eigen bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep te leveren.
3. De eindkwalificaties zijn vervolgens samengevat in zes integrale beroepskwalificaties, verdeeld in de categorieën vakmanschap en houding. De categorie vakmanschap omvat de beroepskwalificaties 'Onderzoek & Analyse', 'Ruimtelijk Ontwerpen', en 'Communiceren'. De categorie houding omvat de beroepskwalificaties 'Omgevingsgerichtheid', 'Organiseren & Sturen', en 'Reflecteren'.

Artikel 8.2 Opleidings specifieke informatie

n.v.t.

Artikel 8.3 Curriculum (onderwijsprogramma)

1. Beide opleidingen worden aangeboden in de vorm van *concurrent* onderwijs. Conform de Nederlandse Wet op de architectentitel (WAT) dient een deel van de opleiding een beroepspraktijkcomponent te bevatten. Immers, voor architecten en stedenbouwkundigen geldt dat beroepsbekwaamheid zich niet alleen in een opleidingsituatie kan ontwikkelen. De opleidingen aan alle Academies van Bouwkunst in Nederland hebben dit geregeld middels het *concurrent* onderwijs. Binnen dat model wordt de wisselwerking tussen het 'leren door te doen' middels twee gelijktijdig te doorlopen, elkaar beïnvloedende, trajecten (het werken in de praktijk én het studeren aan de Academie) productief gemaakt. De helft van de opleidingen bestaat uit het praktijkdeel, waarin beroepservaring opgedaan wordt, en de andere helft uit het studiedeel, waarin gericht aan de ontwikkeling van ontwerp- en academische vaardigheden gewerkt wordt.

Het praktijkdeel betreft de beroepservaring van de studerende werknemer in de beroepspraktijk op een voor de desbetreffende opleiding relevante werkplek, meest in een reguliere arbeidsverhouding (CAO). De praktijk biedt de mogelijkheid tot een ontwikkelingsproces wat betreft beroepsproducten zowel als beroepsverantwoordelijkheden. In deze praktijk is geen sprake van aanbod gestuurde inhoud, omdat het geen gesimuleerde maar de werkelijke praktijk betreft van de studerende werknemer die in het kader van zijn of haar werk en beoogde beroepsuitoefening tevens studeert. De werkplek dient daarom de studerende werknemer de condities te bieden om de inhoudelijke leerresultaten te bereiken. De opleiding vormt in feite onderdeel van de loopbaanontwikkeling.

Het studiedeel omvat een programma van studieonderdelen waaruit, deels, een individueel studietraject samengesteld kan worden: studio's, colleges en Winterworkshops. Binnen de studio's vindt het integrale ontwerponderwijs plaats, waar de overdracht van praktische kennis en vaardigheden deel van uitmaakt. Het theorie-onderwijs wordt verzorgd in een grote verscheidenheid aan colleges. Het programma-aanbod betreft de eerste drie nominale jaren. In het vierde nominale jaar werkt de student aan het afstudeerproject.

Beide opleidingen zijn verdeeld in twee fasen: de hoofdfase bestaande uit drie studie jaren van elk 2 semesters (6 semesters totaal) en een afstudeerfase van 2 semesters.

1. De hoofdfase is gericht op verdieping en maakt geen onderscheid tussen de studie jaren van studenten. Door studenten uit verschillende leerjaren, en daarmee fase in de professionele ontwikkeling, samen onderwijs te laten volgen, wordt een bijzondere vorm van uitwisseling tussen de studenten, met verschillende achtergronden, bevorderd. Meer ervaren studenten worden uitgedaagd hun kennis en ervaring door te geven en expliciet te maken en beginnende studenten maken kennis met uiteenlopende, meer gelaagde oplossingsrichtingen en een breed palet van ontwerpinstrumentarium. Het betekent ook dat er slechts in beperkte mate sprake is een inhoudelijke 'opeenvolging' van curriculumonderdelen. Onderwijskundig uitgangspunt bij deze horizontale organisatie is dat het studiemateriaal (de verzamelde leerresultaten) niet gelieerd wordt aan de aanbodzijde, maar aan de vraagzijde. Dientengevolge is samenhang in een programma geen noodzakelijke aan te brengen eigenschap, maar één van de belangrijkste resultaten van het studeren zelf. Samenhang is een opdracht aan de studenten. Studenten worden daarin begeleid en getoetst in hun keuzen en beslissingen door een individueel ingericht traject van loopbaancoaching.

2. Het afstuderen is wel als specifieke fase gedefinieerd en bestaat uit het afstudeerproject, als laatste fase van het studiedeel, en de continuering van het praktijkdeel, met de praktijkschouw als het finale toets- en beoordelingsmoment (zie Artikel 8.6 Afstuderen, paragraaf f4). Het afstudeerproject is vergelijkbaar met een relatief autonoom bewijs van kunnen, zoals een ontwerp dat in de praktijk ook is. Met het afstudeerproject toont de student aan het beroep van architect of stedenbouwkundige uit te kunnen oefenen, in overeenstemming met de eisen voor inschrijving in het register als architect of stedenbouwkundige. Met het afstudeerproject dient de student zich als architect of stedenbouwkundige te positioneren en te presenteren. Het biedt ook de mogelijkheid een kritische bijdrage te leveren aan het debat over belangrijke en actuele, maatschappelijke en/of vakmatige kwesties. Het afstudeerproject kan daarmee een belangrijke maatschappelijke relevantie hebben, of waardevol zijn voor de ontwikkeling van het vakgebied van de architectuur of stedenbouwkunde. In de bijlage vind je de curriculumschema's van beide opleidingen.
3. Gedurende de gehele opleiding worden de ontwikkelingen in het praktijk- en studiedeel van de opleiding gevolgd in een traject van begeleiding, sturing, en advisering:
 - tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken, nominaal na een half jaar, anderhalf jaar en tweeënhalf jaar;
 - tussentijdse voortgangsgesprekken op verzoek van de student dan wel de opleiding;
 - tijdens de bureaubezoeken (2 maal tijdens de opleiding en eventueel op verzoek werknemer en/of werkgever);
 - gedurende het gehele jaar (bilateraal en in de wandelgangen).

Om de studenten te assisteren bij het monitoren van de eigen ontwikkeling in het praktijk- en studiedeel zijn er diverse informatiebrochures beschikbaar:

- de Handleiding praktijkdeel;
- de Instructie voor het portfolio;
- de Informatie over (de procedure van) de praktijkschouw;
- de Informatie over (de procedure van) het afstuderen;
- de Informatie over (de procedure van) de voortgangsgesprekken;
- de Informatie over (de procedure van) de drempelgesprekken.

Het praktijkdeel van studenten wordt gedurende hun hele opleiding gevolgd tijdens de voortgangs- en drempelgesprekken, en de bureaubezoeken waar naast de student eveneens de mentor en/of begeleider wordt geconsulteerd. De coördinatoren beroepservaring staan de studenten bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord gedurende de hele opleiding.

Op het werk is het de mentor, tenminste drie jaar ingeschreven in het architectenregister en beroepsmatig werkzaam in de discipline van de desbetreffende student, die de student begeleidt (zie eisen Bureau Architectenregister). De mentor staat de student bij met voorlichting en raad voor de beroepsuitoefening in de breedste zin van het woord, gedurende de tijd dat de student bij het bureau van de mentor werkzaam is. De mentor brengt, door middel van een door de Academie periodiek verstrekt *Formulier Beroepspraktijk & Evaluatie mentor*, schriftelijk verslag uit aan de coördinator beroepservaring van het verloop van de beroepservaring en de vorderingen van de student.

Loopbaanbegeleiding betekent het vaststellen hoeveel sturing er nodig is en oog hebben voor verschillen in ontwikkelingen. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het leren bij de student ligt. Gedurende de loopbaanbegeleiding is de focus dus gericht op "zelfnavigatie" van de student: met communiceren over de aanpak van problemen, wijzen op consequenties van gedragingen, en reflecteren op de aanpak en de werkwijze.

We vinden het belangrijk dat studenten met een functiebeperking ook optimaal kunnen studeren. Om gebruik te kunnen maken van de extra voorzieningen, dienen studenten een aantal stappen te doorlopen. Informatie hierover is te vinden in de brochure 'Studeren met een functiebeperking', die te

vinden is op Hint.

1. De student van een bekostigde masteropleiding kan daarnaast terecht bij medewerkers studentenwelzijn. Dit zijn studentendecanen, studentenwelzijnsadviseurs en peercoaches. Zij zijn er om de student te helpen bij het aanleren en verbeteren van studievaardigheden en te ondersteunen, adviseren, informeren en begeleiden bij welzijnsvraagstukken. Doel is dat de student zo goed en gezond mogelijk de studie kan doorlopen.
2. De studentendecaan helpt de student van een bekostigde masteropleiding bij vraagstukken die niet in directe zin met de studie zelf te maken hebben, maar wel van invloed zijn op de studievoortgang en het welzijn van de student.

Artikel 8.4 Werkplekeis

1. Tijdens het volgen van de masteropleidingen moeten studenten werkzaam zijn in een voor de opleiding relevante beroepspraktijk waarvan het niveau in overeenstemming is met de fase waarin de opleiding verkeert.
2. De werkplek moet de condities (taken, werkzaamheden, beroepsverantwoordelijkheden) bieden om de noodzakelijk geachte kennis van alle fasen van het bouw- uitvoering-, plannings-, implementatie, en ontwerpproces met elkaar in verband te brengen en praktijk- en beroepservaring op te doen. Wat betreft de praktijkervaring betekent dit kennismaken met alle facetten van het planvormings- en uitvoerings- of implementatieproces: opdrachtverlening, ontwerp, project- en/of bouwvoorbereiding, uitvoering of implementatie, en algemene zaken als recht en regelgeving, bureauorganisatie en samenwerken, overleggen, onderhandelen enz. Met betrekking tot de beroepservaring gaat het om het initiëren, ontwikkelen, analyseren, en interpreteren van kennis, inzichten en vaardigheden in op de situatie toegesneden gedrag en houding, inclusief de daarbij behorende verantwoordelijkheden.
3. Als de werkplek vervalt lopende een studiejaar, neemt de student direct contact op met de opleiding.
4. Indien de student aan het begin van een nieuw studiejaar geen passende werkplek (meer) heeft, voldoet de student niet aan de werkplek-eis.

Artikel 8.5 Stage

De opleiding M Stedenbouw kent geen stages.

Artikel 8.6 Afstuderen

Het afstudeerproject is de meesterproef in de opleiding tot stedenbouwkundige: tijdens het afstuderen komen de vaardigheden en kennis, die gedurende de studie ontwikkeld zijn, in onderlinge samenhang tot bloei.

In samenhang met de laatste fase van het praktijkdeel (beoordeeld tijdens de praktijkschouw) toetst de Academie aan de hand van het afstudeerproject of de student in staat is om het beroep van stedenbouwkundige zelfstandig uit te oefenen - overeenkomstig de eisen voor inschrijving in het Architectenregister als stedenbouwkundige. Het afstudeerproject is een apart onderdeel van de opleiding. Met het afstudeerproject positioneert de student zich als stedenbouwkundige, presenteert de student zichzelf aan de buitenwereld en legt de student de fundering voor zijn/haar de carrière. Maar het biedt ook de mogelijkheid een kritische bijdrage aan te leveren aan het debat over belangrijke en actuele, maatschappelijke en/of vakmatige kwesties. Het afstuderen kan daarmee een belangrijke maatschappelijke relevantie hebben en/of waardevol zijn voor de ontwikkeling van het vakgebied van de stedenbouwkunde.

a. Voorwaarden voor en duur van het afstuderen

Het afstuderen staat open voor studenten die aan de verplichtingen ten aanzien van het studie- en praktijkdeel van de opleiding hebben voldaan. Dat betekent dat er 90 ECTS voor het praktijkdeel en 90

ECTS voor het studiedeel moeten zijn behaald. Daarnaast geldt dat studenten tijdens het 3e drempelgesprek moeten zijn toegelaten tot de afstudeerfase. Eén week voor de start van het afstuderen vindt de laatste controle plaats. Indien blijkt dat een student nog niet aan de verplichtingen heeft voldaan, kan de student niet starten met het afstuderen.

b. Plaats in het curriculum

Er zijn twee momenten per jaar waarop een afstudeerproject kan worden gestart: aan het begin van het studiejaar (begin september) en aan het begin van het tweede semester (januari/februari). Studenten hebben vanaf dat moment één jaar de tijd voor het afstuderen, met een maximale uitloop van 3 maanden. In bijzondere gevallen is verlenging mogelijk. Daartoe moet een met redenen omkleed verzoek bij de toetscommissie worden ingediend. De toetscommissie bepaalt (daartoe gemandateerd door de Examencommissie van IGO) vervolgens of het verzoek wordt ingewilligd.

Een student kan maximaal twee keer starten aan een afstudeerproject. Na het afbreken van de tweede poging krijgt de student een dringend advies de opleiding te staken.

Formele redenen voor het afbreken van het afstuderen zijn:

- de afstudeercommissie geeft aan het einde van de fase van opgave(her)formulering (1e peiling), de conceptfase (2e peiling), de ontwerpfase (3e peiling), of de uitwerkingsfase (GroenLicht-bijeenkomst), ook na de herkansing in de desbetreffende fase, de student bij de eerste keer het dringende advies een semester later opnieuw te starten;
- de afstudeercommissie oordeelt dat de maximale periode die voor het afstudeerproject staat zonder toestemming vanuit de toetscommissie wordt overschreden.

c. Afstudeercommissie

Voor elk individueel afstudeerproject wordt een afstudeercommissie samengesteld in overleg met de desbetreffende opleidingscoördinator op basis van een voorstel door de afstudeerder. De afstudeercommissie bestaat uit een afstudeermentor (extern lid), twee externe critici (externe leden) en een interne criticus (een opleidingscoördinator; tevens voorzitter van de afstudeercommissie). Alle leden van de afstudeercommissie zijn door de Examencommissie benoemd tot examinator.

Tijdens de 1e peiling bestaat de afstudeercommissie uit de docent Atelier Afstudeeropgave, de opleidingscoördinator die voorzitter van de afstudeercommissie is en de afstudeermentor.

Tijdens de 2e en 3e peiling bestaat de afstudeercommissie uit de voorzitter (één van de opleidingscoördinatoren), de afstudeermentor en de vaste externe criticus

Tijdens de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst wordt de afstudeercommissie aangevuld met een 'toegevoegde externe criticus'.

De afstudeermentor is vanaf halverwege de 1e hoofdfase dé inhoudelijke begeleider van de afstudeerder, met een begeleidingsfrequentie van eens per twee of drie weken. De vaste externe criticus geeft feedback en beoordeelt het werk tijdens de 2e en 3e peiling, de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst. De toegevoegde externe geeft feedback en beoordeelt het werk tijdens de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst. De voorzitter, de afstudeermentor, de vaste externe criticus en de toegevoegde externe criticus worden als examinator aangesteld. De leden van de afstudeercommissie hebben geen zakelijke relatie met de afstudeerder in de beroepspraktijk / het praktijkdeel.

De afstudeercommissie peilt en beoordeelt de voortgang van het afstudeerproject, de kwaliteit van het afstudeerproces, en de kwaliteit van de geleverde producten. Eventueel kan de commissie besluiten om de afstudeerder het dwingende advies te geven een semester later opnieuw te starten (Go/No Go).

Tijdens de Slotbijeenkomst toetst de afstudeercommissie het definitieve eindproduct, en het afstudeerproces indien van inhoudelijk belang, en geeft een definitieve beoordeling inclusief een waardering van het niveau van het afstudeerproject.

d. Afstudeerprocedure

Tijdens het afstuderen hebben de afstudeerder en de leden van de afstudeercommissie verschillende rollen en verantwoordelijkheden voor het procedurele verloop van het proces. Deze staan beschreven in de *Procedure afstuderen* die aan elke student wordt verstrekt voorafgaand aan de start van het afsturen, en te downloaden is van de website van de Academie (www.ravb.nl).

De **student** is zelf primair verantwoordelijk voor de sturing op de organisatie van het afstudeerproject, de tijdsplanning en de procedurele aspecten.

Hij/zij dient zorg te dragen voor de voorbereiding en verslaglegging van de peilingen 1 t/m 3 en de voorbereiding van de GroenLicht-bijeenkomst. De verslagen bevatten:

1. een samenvatting van het commentaar van de commissie;
2. een samenvatting van de afspraken en
3. een actieplan voor het vervolg van het afstuderen;
4. een 'reflectie-A4tje': als afzonderlijke bijlage bij het verslag schrijft de afstudeer een A4tje waarin hij/zij (in tekst en beeld) reflecteert op de voorafgaande fase n.a.v. de peiling (en waarin dus ook de eventuele aanpassingen van de opgave in het startdocument, van de in het startdocument genoemde producten en van de in het startdocument genoemde specifieke beoordelingscriteria opgenomen dienen te worden).

e. Afstudeertraject

Het afstudeertraject bestaat uit twee hoofdfasen met een vastgestelde tijdsduur, namelijk het Atelier Afstudeeropgave en het Afstudeerproject. Het Afstudeerproject is weer onderverdeeld in vier deelfasen. Elke (hoofd)fase wordt afgesloten met een selectieve en diagnostische toetsing in zogenaamde peilingen. Alle peilingen, inclusief de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst, zijn openbaar. Parallel aan het Afstudeerproject, dus vanaf de 1ste peiling, neemt de afstudeerder deel aan de verplichte 'schrijfbegeleiding afstuderen'.

In het semester voorafgaand aan de start van het afstuderen begint de student zelfstandig met het nadenken over en formuleren van de afstudeeropgave. Indien een student dat wenst, treedt één van de opleidingscoördinatoren daarbij op als gesprekspartner.

e.1 Atelier Afstudeeropgave

De eerste hoofdfase van het afstudeerproces vindt groepsgewijs plaats in het 'Atelier Afstudeeropgave' en wordt begeleid door de 'docent Atelier Afstudeeropgave'. Deze fase duurt twee maanden en wordt afgesloten met de 1e peiling en de vaststelling van het Startdocument Afstuderen.

In deze fase wordt een indicatie gegeven van zowel de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld als, daarmee samenhangend, de geambieerde verhouding tot het door de Academie gepropageerde verankerde vakmanschap en wordt de afstudeeropgave geformuleerd en het werkplan opgesteld.

Gedurende deze fase benadert de student de afstudeermentor en de vaste externe criticus en legt ze vast; de toegevoegde externe criticus wordt door de Academie benaderd en vastgelegd.

e.2 Afstudeerproject – Schrijfbegeleiding Afstuderen

Tijdens de collectieve 'Schrijfbegeleiding Afstuderen' wordt een groep tegelijkertijd gestarte afstudeerders, als verplicht onderdeel van en parallel aan het 'eigenlijke' afstudeerproject, begeleid in het schrijven van voor het afstuderen relevante teksten.

De 'schrijfbegeleiding afstuderen' start na Atelier Afstudeeropgave, omvat 10 bijeenkomsten, heeft een frequentie van (ongeveer) één keer in de drie weken en duurt van medio november tot medio juli (septemberstarters) of van medio april tot medio januari (februari starters). Dit onderdeel van het

afstudeerproject richt zich op het produceren van geschreven tussenproducten die aansluiten bij de peilingen. De geproduceerde teksten kunnen worden opgenomen in (of een solide basis vormen voor) de afstudeerdocumentatie (het afstudeerboek) en gebruikt worden bij de projectpresentatie op de website. De begeleiding is in handen van een 'docent Schrijfbegeleiding Afstuderen'.

e.3 Afstudeerproject - Conceptfase

Vanaf de start van de conceptfase doorloopt de afstudeerder het afstudeerproces zelfstandig, begeleid door de afstudeermentor (de 'Schrijfbegeleiding Afstuderen' – zie hiervoor – vormt hier een uitzondering op). In de conceptfase wordt het ontwerpend onderzoek uitgevoerd dat erop gericht is de afstudeeropgave te operationaliseren in een stedenbouwkundig concept dat ruimtelijk van aard is. Daarmee is deze fase ook gericht op het operationaliseren van de eigen houding en positie. De conceptfase duurt twee en een halve maand en wordt afgerond met de 2e peiling.

e.4 Afstudeerproject- Ontwerpfase

De ontwerpfase is erop gericht het concept verder te ontwikkelen tot een ruimtelijk, stedenbouwkundig, ontwerp. De ontwerpfase duurt eveneens twee en een halve maand en wordt afgerond met de 3e peiling.

e.5 Afstudeerproject – Uitwerkingsfase

In de uitwerkingsfase dient het ruimtelijk ontwerp verder uitgewerkt te worden. De uitwerkingsfase duurt twee maanden en wordt afgerond met de GroenLicht-bijeenkomst. Voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst vindt de Praktijkschouw plaats, waarmee het praktijkdeel van de opleiding wordt afgesloten.

e.6 Afstudeerproject – Afrondingsfase

De laatste fase benut de afstudeerder voor het presentabel maken van het afstudeerproject en voor het produceren van de afstudeerdocumentatie. Deze laatste fase van één maand wordt afgerond met de Slotbijeenkomst.

f. Toets- en beoordelingswijze en beoordelingscriteria

f.1 1e Peiling

Tijdens de 1e peiling wordt hoofdfase 1 afgerond met een individuele presentatie van alle deelnemers aan het Atelier Afstudeeropgave. Elke afstudeerder presenteert zijn of haar afstudeeropgave aan de hand van een inhoudelijke toelichting op het Startdocument Afstuderen.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op basis van het drie dagen van te voren toegezonden Startdocument Afstuderen, en de toelichtingen daarop tijdens de presentatie, of de afstudeeropgave en het werkplan voldoende borg staan voor een succesvol vervolg van het afstudeerproject binnen de gestelde termijnen en een afronding van voldoende niveau. Meer specifiek wordt de afstudeeropgave kwalitatief gewogen, waarbij bepaald wordt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze weging wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel wordt door de afstudeercommissie het Startdocument Afstuderen vastgesteld en voor akkoord bevonden en krijgt de afstudeerder toestemming hoofdfase 2 in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de afstudeeropgave nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 1e peiling, die uiterlijk twee weken na de eerste poging dient plaats te vinden.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de afstudeeropgave niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het

afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.2 2e Peiling

Tijdens de 2e peiling rondt de afstudeerder de conceptfase individueel af met de presentatie van een ruimtelijk, stedenbouwkundig, concept.

De afstudeercommissie kan variëren in de verhouding van de weegfactoren per beroepskwalificatie (zie f.6 Slotbijeenkomst). Als de commissie dat wil, moet dat tijdens de 2de peiling gebeuren.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze beoordeling wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject, en de eventuele aanpassingen tijdens de 1ste peiling.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de ontwerpfase in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de conceptfase, nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 2e peiling. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast, alsmede de nieuwe data voor de 3e peiling, de Groen Lichtbijeenkomst en de Slotbijeenkomst.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de conceptfase, niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.3 3e Peiling

Tijdens de 3e peiling rondt de afstudeerder de ontwerpfase af met een presentatie van het ruimtelijke, stedenbouwkundige, ontwerp.

De afstudeercommissie toetst en beoordeelt op welk niveau van de zes integrale beroepskwalificaties het project zich bevindt. Deze beoordeling wordt mede bepaald door de inhoud van het in het startdocument opgenomen afstudeertraject, en de eventuele aanpassingen tijdens de 1ste en 2de peiling.

Maar in algemene zin geldt dat de rol van de beroepskwalificatie 'onderzoek & analyse' aan het begin van het traject heel groot is en geleidelijk aan afneemt en dat voor de beroepskwalificatie 'ruimtelijk ontwerpen' geldt dat haar rol aan het begin van het traject minder groot is en geleidelijk aan toeneemt. De overige beroepskwalificaties – 'communiceren', 'omgevingsgerichtheid', 'organiseren en sturen' en 'reflecteren' – zijn in elke fase van het traject aan de orde en te beoordelen.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de uitwerkingsfase in te gaan (Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de presentatie, en daarmee het resultaat van de ontwerpfase, nog niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet, maar er wel van overtuigd is dat de afstudeerder dat binnen korte tijd kan repareren, krijgt de afstudeerder een herkansing voor de 3e peiling. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast,

alsmede de nieuwe data voor de Groen Lichtbijeenkomst en de Slotbijeenkomst.

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de het resultaat van de ontwerpfase niet aan bovengenoemde voorwaarden en eisen voldoet én dat ook niet binnen afzienbare tijd gerepareerd kan worden, stopt het afstudeertraject (No Go), en kan hij of zij, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de afstudeerder een dringend advies de studie te staken.

f.4 Praktijkschouw voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst

Voorafgaande aan de GroenLicht-bijeenkomst (voor in september gestarte afstudeerders in mei en voor in februari gestarte afstudeerders in november) vindt de finale beoordeling van het praktijkdeel plaats (zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.4, lid a, a1 en a2). Dit gebeurt in de zogenaamde praktijkschouw, een openbare, groepsgewijze bijeenkomst waarin de afstudeerder een presentatie geeft van de werkzaamheden in de beroepspraktijk. De opzet van de praktijkschouw staat beschreven in de *Procedure praktijkschouw*. Op basis van die presentatie, het voor de Praktijkschouw verspreide en tijdens de Praktijkschouw aanwezige portfolio en aanvullende informatie uit het *Formulier Beroepspraktijk & Evaluatie mentor* ingevuld door de mentor(en), beoordeelt een commissie, bestaande uit twee vertegenwoordigers van de Academie en twee externe beoordelaars (vakgenoten uit de beroepspraktijk), of de afstudeerder de eindkwalificaties van het praktijkdeel van de opleiding heeft verwezenlijkt en op welk niveau. Indien niet aan de vereisten is voldaan, vindt er geen doorgang van de GroenLicht-bijeenkomst plaats en kan de opleiding niet worden afgerond voordat aan de vereisten van het praktijkdeel van de opleiding is voldaan.

f.5 GroenLicht-bijeenkomst

De afronding van de uitwerkingsfase in de 4e peiling, de zogenaamde GroenLicht-bijeenkomst, bestaat uit een presentatie van het inhoudelijke eindresultaat van het gehele afstudeerproces. Het eindresultaat van de uitwerkingsfase zelf is integraal onderdeel van die presentatie. Daarnaast reflecteert de afstudeerder op het afstudeerproject met betrekking tot de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld.

Na afloop van de Groen Lichtpresentatie wordt de afstudeerder door de commissie bevraagd, uitgaande van het principe van de omgekeerde nabijheid, beginnend met de toegevoegde externe. De mentor kan aan het einde nog aanvullende, verduidelijkende vragen stellen. Na afloop van de bevraging trekt zich de commissie terug om te beoordelen of het project voldoet aan de minimale eisen om te kunnen afstuderen. Aan het begin van het beoordelingsoverleg stelt de commissie vast of ze op de standaard weegfactor per beroepskwalificatie wil variëren naar aanleiding van de vooraf vastgelegde opgave en/of naar aanleiding van de specifieke beoordelingscriteria voor het betreffende afstudeerproject. Ook tijdens de beoordeling zelf wordt wederom het principe van de omgekeerde nabijheid gehanteerd. De beoordeling van de praktijkschouw wordt als onderdeel van de algehele positionering van de student meegenomen in de afweging. De voorzitter heeft de doorslaggevende stem bij het vaststellen van het Go/No Go. Direct daarna krijgt de student een mondelinge toelichting op de uitslag. De belangrijke punten van de discussie worden binnen twee weken door de voorzitter vastgelegd in een verslag die door de andere commissieleden goedgekeurd worden. Het verslag wordt met de student gedeeld en opgenomen in het afstudeerdossier van de student.

Bij de toetsing en beoordeling hanteert de afstudeercommissie de zes integrale beroepskwalificaties (zie onder f.6. Slotbijeenkomst) en de vooraf de door de student zelf geformuleerde, direct aan de afstudeeropgave gerelateerde, specifieke beoordelingscriteria in het licht van:

- de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot stedenbouwkundige
- de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en/of tijdens de 2e en/of 3e peiling aangepaste) doelen, producten en indicatie van het eindresultaat.

Bij een positief oordeel geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de afrondingsfase in te gaan (Groen Licht: Go).

Indien de afstudeercommissie van oordeel is dat de resultaten onvoldoende garantie bieden voor voldoende kwaliteit van het eindresultaat conform de gestelde criteria zijn er twee mogelijkheden:

1. De commissie is ervan overtuigd dat de afstudeerder er binnen afzienbare tijd in zal slagen de gepresenteerde resultaten tot het vereiste niveau te brengen. In dat geval krijgt de afstudeerder 'Oranje Licht' en daarmee twee maanden extra tijd voor de uitwerking. Daarbij stelt de afstudeercommissie meteen ook de datum van de herkansing vast, alsmede de nieuwe datum voor Slotbijeenkomst. Na deze extra periode vindt er opnieuw een GroenLicht-bijeenkomst plaats, waarin de afstudeercommissie nogmaals toetst en beoordeelt of aan de kwaliteitseisen is voldaan. Indien dat het geval is, krijgt de afstudeerder 'Groen Licht' en geeft de afstudeercommissie toestemming voor het vervolgen van het afstudeertraject en de afrondingsfase in te gaan (Go). Indien dat niet het geval is, krijgt de afstudeerder 'Rood Licht' en stopt het afstudeertraject (No Go). Hij of zij kan, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de student een dringend advies de studie te staken.
2. De commissie heeft er geen enkel vertrouwen in dat de afstudeerder er binnen afzienbare tijd in zal slagen de gepresenteerde resultaten tot het vereiste niveau te brengen. In dat geval krijgt de afstudeerder 'Rood Licht' en stopt het afstudeertraject (No Go). Hij of zij kan, indien het de eerste poging was, een nieuwe poging doen in het volgende semester. Indien het afstudeertraject ook de tweede keer wordt gestopt, krijgt de student een dringend advies de studie te staken.

f.6 Slotbijeenkomst

De afronding van de laatste fase van het afstudeerproces vindt plaats in de Slotbijeenkomst en bestaat uit de eindpresentatie van het afstudeerproject. Daarnaast reflecteert de afstudeerder op het afstudeerproject met betrekking tot de geambieerde positionering binnen het vakgebied of beroepenveld.

De afstudeercommissie, bestaande uit één opleidingscoördinator (tevens voorzitter van de afstudeercommissie) en drie externen (de afstudeermentor, de vaste externe criticus en de toegevoegde externe criticus), toetst en beoordeelt, in het licht van de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot stedenbouwkundige en van de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en/of tijdens de 2e en/of 3e peiling aangepaste) doelen, producten en het eindresultaat, of:

- het project kwalitatief voldoet aan de zes integrale beroepskwalificaties;
- het project kwalitatief beantwoordt aan de vooraf voor het desbetreffende afstudeerproject, in het Startdocument opgenomen, geformuleerde vraag en specifieke beoordelingscriteria.

Het afstudeerproject kan met een cijfer van 1 t/m 10 worden beoordeeld (halve cijfers zijn bij het totaalcijfer toegestaan, een 5,5 is echter niet toegestaan). Het eindcijfer wordt bepaald op basis van deelcijfers per integrale beroepskwalificatie. Van de zes integrale beroepskwalificaties dienen minimaal drie kwalificaties op niveau 3 beoordeeld te worden en de overige op minimaal niveau 2. De weegfactor per beroepskwalificatie is respectievelijk:

Vakmanschap

1. Onderzoek & analyse	2 (20%)
2. Ruimtelijk ontwerpen	3 (30%)
3. Communiceren	1 (10%)

Houding

1. Omgevingsgerichtheid	1 (10%)
2. Organiseren & sturen	1 (10%)
3. Reflecteren	2 (20%)

De afstudeercommissie kan in deze verhouding variëren naar aanleiding van de vooraf vastgelegde opgave en/of specifieke beoordelingscriteria voor het betreffende afstudeerproject. Als de commissie dat wil, moet dat tijdens de 2de peiling gebeuren.

Na afloop van de Slotpresentatie wordt de afstudeerder voor de laatste keer door de commissie bevraged, uitgaande van het principe van de omgekeerde nabijheid, beginnend met de toegevoegde externe. Na afloop van de bevraging trekt de commissie zich terug om tot de afsluitende kwalificerende beoordeling met een cijfer te komen. Ook hier wordt het principe van de omgekeerde nabijheid gehanteerd. Op basis van het afstudeerboek, de eindpresentatie van het afstudeerproject en de antwoorden op de vragen van de commissie beoordeelt de afstudeercommissie of de afstudeerder de eindkwalificaties van het studiedeel van de opleiding heeft verwezenlijkt en op welk niveau.

Daarbij geldt dat de afstudeerder middels het afstudeerproject moet bewijzen voor alle integrale beroepskwalificaties minimaal op niveau 2 te zitten en voor minimaal 3 beroepskwalificaties minimaal op niveau 3. De relatie tussen het niveau en de cijfermatige beoordeling van de afzonderlijke beroepskwalificaties ziet er als volgt uit:

Niveau 2:	5,5 t/m 7
Niveau 3:	6,5 t/m 9
Niveau 4:	8,5 t/m 10

De voorzitter heeft de doorslaggevende stem bij de bepaling van de eindcijfer van het afstudeerproject. De beoordeling wordt vastgelegd in het daarvoor bestemde formulier en ondertekend door de commissieleden. Direct daarna wordt een mondelinge toelichting gegeven op het behaalde eindresultaat van het afstuderen.

f. Afstuderen Architectuur én Stedenbouw

Voor studenten die tegelijkertijd de masteropleiding Architectuur en de masteropleiding Stedenbouw doen, ziet het afstuderen er anders uit. De zaken die afwijken van het reguliere afstuderen, worden hieronder genoteerd.

Het afstudeertraject duurt 1,5 jaar, dient zowel een architectuur- als een stedenbouwpogave te adresseren én dient de verwezenlijking van de integrale beroepskwalificaties voor Architectuur als Stedenbouw op het vereiste niveau aan te tonen.

Deze variant van het afstuderen staat open voor studenten die aan de verplichtingen ten aanzien van het studie- en praktijkdeel van de combinatie van opleiding hebben voldaan (zie ook artikel 10.11.7). Dat betekent dat er 113 ECTS voor het praktijkdeel en 135 ECTS voor het studiedeel moeten zijn behaald (en dat er aan genoemde kwalitatieve verplichtingen is voldaan). Daarnaast geldt dat studenten tijdens het drempelgesprek voorafgaand aan het afstuderen moeten zijn toegelaten tot de afstudeerfase. Eén week voor de start van het afstuderen vindt de laatste controle plaats. Indien blijkt dat een student nog niet aan de verplichtingen heeft voldaan, kan de student niet starten met het afstuderen.

De afstudeercommissie bestaat uit een voorzitter (één van de opleidingscoördinatoren), een afstudeermentor die over aantoonbare kennis en ervaring beschikt op beide vakgebieden (of een afzonderlijke architectuur- en stedenbouwmentor), een vaste externe criticus en, vanaf de GroenLichtbijeenkomst, een toegevoegde externe criticus.

Het afstudeertraject bestaat eveneens uit twee hoofdfasen, maar de tweede fase duurt langer: het Atelier Afstudeeropgave (8 weken) en het Afstudeerproject (55 weken). Het Afstudeerproject is onderverdeeld in zes (in plaats van vier) deelfasen:

1. Verdiepende (ontwerpend) onderzoeksfase;
2. Conceptfase;
3. Ontwerpfase 1;
4. Ontwerpfase 2;
5. Uitwerkingsfase;
6. Afrondingsfase.

Tijdens de peilingen, de GroenLicht-bijeenkomst en de Slotbijeenkomst toets en beoordeelt de afstudeercommissie, in het licht van de voor het afstuderen relevante eindkwalificaties van de opleiding tot architect én stedenbouwkundige en van de in het Startdocument Afstuderen vastgelegde (en later eventueel aangepaste) doelen, producten en (indicatie van) het eindresultaat, of:

- het project kwalitatief voldoet aan de zes integrale beroepskwalificaties voor beide opleidingen;
- het project kwalitatief beantwoordt aan de vooraf voor het desbetreffende afstudeerproject, in het Startdocument opgenomen, geformuleerde vraag en specifieke beoordelingscriteria.

Artikel 8.7 Conversie

1. Als een verplichte onderwijsmodule is komen te vervallen, moet de student de geconverteerde module volgen of een vervangende opdracht maken.
2. De opleiding is verplicht om een deugdelijke conversietabel op te nemen als het curriculum wordt gewijzigd. De opleiding heeft wijzigingen in het curriculum aangebracht. De wijzigingen in het curriculum voor 2021-2022 ten opzichte van het curriculum voor 2020-2021 leiden tot de bijgesloten conversietabel (waarin de wijzigingen die gelden voor de studenten die voor september 2021 aan de opleiding zijn begonnen, zijn opgenomen) en de daaronder opgenomen toelichting. Indien nodig beslist de examencommissie in voorkomende gevallen over een vervangend studieprogramma.

Tip: als je een cursus nog niet hebt afgerond die niet meer wordt aangeboden, controleer of deze voorkomt in de conversietabel en neem zo nodig contact op met je studieloopbaancoach.

Artikel 8.8 Ingangseisen

1. De opleiding M Stedenbouw kent voor de volgende cursussen ingangseisen:
 - a. Afstuderen;
 - b. module "Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 2";
 - c. module "Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 3";
 - d. module "Architectuurgeschiedenis";
 - e. module "Stedenbouwgeschiedenis";
 - f. module "Architectuurtheorie";
 - g. module "Stedenbouwtheorie";
 - h. module "Architectuur- en Stedenbouwtheorie".
2. Raadpleeg voor de ingangseisen de desbetreffende modulehandleiding.
3. Indien er zwaarwegende redenen zijn die aanleiding geven om in individuele gevallen af te wijken van de ingangseisen, beslist de opleidingscoördinatoren verantwoordelijk voor het theorieonderwijs.

Artikel 8.9 Extra tentamenmogelijkheid

1. De opleiding M Stedenbouw organiseert geen extra tentamenmogelijkheid.
2. De examencommissie is bevoegd in individuele gevallen te beslissen dat een student recht heeft op een extra, of een vervroegde, (deel)tentamenkans. De student moet hiervoor een verzoek indienen via Osiris Zaak.

Artikel 8.10 Studiekosten

Binnen opleiding M Stedenbouw zijn geen (verplichte) onderdelen waaraan extra kosten zijn verbonden voor de student.

Artikel 8.11 Internationalisering

De internationale dimensie van vak en beroep is omvangrijk. Dit komt tot uitdrukking in internationale uitwisselingen, prijsvragen, competities, opdrachtverstrekkingen, studiereizen, referentiestudies en dergelijke. De globalisering heeft direct gevolgen voor inhoud en methode van de vakuitoefening. Dit maakt evenwel de regionalisering, de vraag naar lokale identiteit, niet minder belangrijk. Het karakter van het werkveld dat betrokken is bij de Academie is sterk internationaal (gericht).

Omdat de beroepsuitoefening van architecten en stedenbouwkundigen zich binnen nationale en internationale kaders afspeelt, worden er specifieke eisen aan de vakbekwaamheid en beroepsuitoefening gesteld. Binnen de Europese Gemeenschap hebben de nationale en internationale overheden in 1985 hun verantwoordelijkheid om verschillende publieke belangen, met betrekking tot deze beroepen, te borgen, invulling gegeven door het opstellen van de Europese Architectenrichtlijn (Raad van de Europese Gemeenschappen). Deze Richtlijn, die in 2013 is vernieuwd door de Europese Commissie, is vervolgens verder vertaald in nationale wetgeving. Kenmerkend voor de Richtlijn en de nationale wetgeving is dat het werkveld nauw betrokken is geweest bij de totstandkoming ervan.

Dit geldt o.a. voor het vaststellen van de domeinspecifieke eisen, het masterniveau en de HBO-oriëntatie van de opleidingen die tot deze beroepen opleiden. Onderdeel van deze regelgeving is de rechtstreekse erkenning van diploma's van de opleidingen die aan in de richtlijn genoemde kwalitatieve en kwantitatieve criteria voldoen. De Europese Commissie publiceert periodiek een lijst van diploma's die onderling door de lidstaten moeten worden erkend. O.a. Nederland geeft afgestudeerden van opleidingen waarvan de diploma's erkend zijn de mogelijkheid tot registratie als erkende beroepsbeoefenaar (Bureau Architectenregister BA).

In de huidige Wet op de Architectentitel (WAT) staat de Academie opgenomen in de lijst van opleidingen waarvan de diploma's erkend worden. De eindkwalificaties van haar opleidingen voldoen aan de eisen die in de wetgeving zijn vastgelegd onder de noemer 'begintermen van de beroepspraktijk'.

Artikel 8.12 Externe deskundigen

1. Tijdens de opleiding kunnen externe deskundigen worden ingezet in het onderwijs. Te denken valt daarbij aan:
 - a. externe critici bij studio's
 - b. vaste en toegevoegde externe critici in afstudeercommissies
 - c. consultants bij afstudeerprojecten, zijnde niet examinator
 - d. gastsprekers bij colleges
 - e. gastsprekers, begeleiders en mede-beoordelaars bij winterworkshops
 - f. externe critici bij drempelgesprekken
 - g. externe critici bij praktijkschouwen

DEEL 2: rechten en plichten

Hoofdstuk 1 Gedrag en gevolgen

Artikel 1.1 Gedrag en integriteit

1. We gaan binnen Hogeschool Rotterdam respectvol met elkaar om en we wijzen alle vormen van ongewenst gedrag af. Ongewenst gedrag is bijvoorbeeld discriminatie, pesten of (seksuele) intimidatie, agressie en geweld.

Tip: heb je op school te maken met ongewenst gedrag zoals pesten, (seksuele) intimidatie, discriminatie of agressie, dan kun je bij een vertrouwenspersoon terecht. Meer informatie staat op [Hint](#).

Artikel 1.2 Voorschriften (huisregels) en ordemaatregelen

1. Iedereen die zich (online) bevindt in de gebouwen of op de terreinen van de hogeschool of die gebruik maakt van de faciliteiten van de hogeschool, moet zich houden aan onze regels en aan de aanwijzingen die in dit kader worden gegeven.
 2. Het college van bestuur kan een persoon (waaronder de student) maatregelen opleggen, als die persoon in en rond de hogeschool in strijd met de goede gang van zaken handelt. Als ernstige overlast ook niet na aanmaning stopt, kan de hogeschool de toegang tot de gebouwen en terreinen definitief ontzeggen of de inschrijving definitief beëindigen.
 3. Meer informatie over deze regels en maatregelen (voor “de goede gang van zaken”) staat in de Regeling gedrag en gevolgen.
-

Hoofdstuk 2 Rechten

Artikel 2.1 Recht op onderwijs

1. Hogeschool Rotterdam biedt de student onderwijs en begeleiding van gekwalificeerde docenten om zo kennis en vaardigheden te kunnen ontwikkelen.
2. De opleiding is zo ingericht dat de “nominale” student in redelijkheid binnen de duur van het curriculum kan afstuderen (nominale studieduur).

Artikel 2.2 Recht op ondersteuning en begeleiding

1. Hogeschool Rotterdam biedt de student ondersteuning en begeleiding om goed te kunnen studeren, zoals:
 - a. ondersteuning als de student hulp nodig heeft omdat hij in zijn studie een beperkende omstandigheid zoals dyslexie of een chronische ziekte heeft;
 - b. financiële ondersteuning als de student van een bekostigde masteropleiding door bijzondere omstandigheden studievertraging dreigt op te lopen of heeft opgelopen. De voorwaarden voor financiële ondersteuning staan in de [Uitvoeringsregeling profileringsfonds](#) op Hint;
 - c. studiebegeleiding tijdens de opleiding. Hiermee willen we de student optimaal ondersteunen tijdens de studie, zoals bij keuzes binnen de studie en bij het succesvol afronden van de studie.

Artikel 2.3 Recht op faciliteiten

1. De student heeft recht op toegang tot de gebouwen en faciliteiten van de hogeschool.
2. Hogeschool Rotterdam biedt allerlei faciliteiten zoals werkplekken, print- en kopieerfaciliteiten en andere ICT-voorzieningen, maar bijvoorbeeld ook gebruik van de mediatheek en laboratoria.

Artikel 2.4 Recht op rechtsbescherming

1. Via bureau klachten en geschillen (bkg) kan de student een klacht, bezwaar (bij de geschillenadviescommissie) of beroep (bij het college van beroep voor de examens) indienen. Bkg zorgt ervoor dat een ingediende klacht, bezwaar of beroep bij de juiste instantie terecht komt om daar te worden afgehandeld. De student kan via [Hint](#) kiezen uit verschillende categorieën om een klacht in te dienen. Neem voor vragen contact op met bkg via klacht@hr.nl. Een overzicht van alle toepasselijke regelingen is te vinden op [Hint](#).
 2. Als de student een klacht heeft over de hogeschool, het instituut of medewerkers ervan, verwachten we dat hij deze eerst voorlegt aan de betreffende medewerker of afdeling en hierop een reactie vraagt. Leidt dit niet tot een oplossing, dan kan de student terecht bij bureau klachten en geschillen. Bkg legt de klacht conform het Reglement klachten voor aan de betreffende (eind)verantwoordelijke persoon of afdeling met het verzoek deze te behandelen.
 3. Als de student een klacht heeft over ongewenst gedrag, discriminatie of (seksuele) intimidatie, neemt de student contact op met een van de vertrouwenspersonen van onze hogeschool voor hulp, opvang en advies (zie ook Reglement klachtenprocedure ongewenst gedrag).
-

Artikel 2.5 Recht op privacy

1. Hogeschool Rotterdam gaat op een zorgvuldige manier om met persoonsgegevens.
2. De student heeft onder andere het recht op inzage, het recht om gegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen of af te schermen indien die gegevens onjuist, onvolledig of niet ter zake dienend zijn. Meer informatie hierover staat op [Hint](#).

Artikel 2.6 Recht op intellectueel eigendom

1. Iedereen respecteert het eigen werk van anderen.
2. Het intellectueel eigendomsrecht van door de student gemaakt werk berust in beginsel bij de student.
3. Het intellectueel eigendomsrecht van door de medewerker de uitoefening van zijn functie of ten behoeve van de werkgever gemaakt werk berust krachtens de cao-hbo bij de hogeschool.

Artikel 2.7 Recht op medezeggenschap

1. [Medezeggenschap](#) betreft de student bij de besluitvorming binnen de hogeschool. De student heeft medezeggenschap in zaken die voor studenten belangrijk zijn door (actief en passief) kiesrecht in de centrale medezeggenschapsraad (cmr), instituutsmedezeggenschapsraad (imr) en de opleidingscommissie (oc).
-

Hoofdstuk 3 Plichten

Artikel 3.1 Plichten

1. Iedere student bij Hogeschool Rotterdam heeft de plicht om:
 - a. actief bij te dragen aan het onderwijs van de opleiding waarvoor hij staat ingeschreven;
 - b. aanwezig te zijn en actief deel te nemen wanneer dat door de opleiding verplicht is gesteld, zoals aangegeven in deze hogeschoolgids of de cursushandleiding (met name deelname aan een praktische oefening);
 - c. actief bij te dragen aan een werkbare, veilige en plezierige studeeromgeving voor de student zelf en anderen;
 - d. zich respectvol te gedragen conform de regels van Hogeschool Rotterdam;
 - e. kennis te nemen, ook op eigen initiatief, van alles wat belangrijk is voor het volgen van de opleiding, zoals deze hogeschoolgids en de cursushandleidingen;
 - f. het auteursrecht op onderwijsmateriaal te respecteren. Het is niet toegestaan dat de student, anders dan voor eigen studie, kopieën maakt van onderwijsmateriaal, (deel)tentamens en de colleges. Ook is het niet toegestaan om het onderwijsmateriaal -in welke format dan ook- verder te verspreiden;
 - g. zich te verzekeren voor wettelijke aansprakelijkheid en ziektekosten. Als de student zich niet (voldoende) heeft verzekerd kan Hogeschool Rotterdam niet aansprakelijk worden gesteld voor door de student geleden schade;
 - h. het zo snel mogelijk te melden als volgens de student sprake is van onrechtvaardig of ongewenst handelen door of namens de Hogeschool ten opzichte van hem;
 - i. collegegeld (examengeld ingeval van extraneus) te betalen voor elk studiejaar dat de student voor een opleiding is ingeschreven.
-

Bijlage 1 Begrippenlijst

Ad, associate degree-opleiding

Een tweejarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs waarvoor na succesvolle afronding de graad Associate degree verleend wordt.

Afwijzing

Een officiële schriftelijke mededeling aan een student in het eerste jaar van inschrijving dat de studie aan de opleiding niet mag worden voortgezet (ook wel 'negatief studieadvies met bindende afwijzing' of nbsa).

Bacheloropleiding

Een vierjarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs waarvoor na succesvolle afronding de graad Bachelor verleend wordt en een titel mag worden gevoerd.

Bkg, bureau klachten en geschillen

Het loket waar een klacht, bezwaar of beroep kan worden ingediend door de student, een aanmelder of extraneus.

Bsa, bindend studieadvies

Elke student krijgt aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase een bindend studieadvies dat bepalend is voor of de student door kan studeren aan de opleiding of niet.

Cesuur

De zak/slaaggrens bij de beoordeling van een tentamen, het minimaal aantal punten dat gehaald moet worden voor een voldoende.

Cijfer, beoordeling, resultaat

Elke cursus wordt afgerond met een cijfer/beoordeling/resultaat. Dat kan zijn met een cijfer van 1 tot en met 10 (numeriek), met een omschrijving (bijna voldoende, goed etc.) of met een alfanumerieke beoordeling (VRIJ = vrijstelling, VLD = voldaan, etc.).

Collegegeld

Het geld dat jaarlijks betaald moet worden door een student om ingeschreven te kunnen worden bij een opleiding van de hogeschool.

Croho

Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Het landelijk register van alle opleidingen dat door de Dienst uitvoering onderwijs (DUO) wordt beheerd.

Curriculum

Het onderwijsprogramma van de opleiding dat voor de student geldt.

Curriculumschema

Schematische weergave van het curriculum van de opleiding met o.a. de opbouw van de cursussen/eenheden van leeruitkomsten, de studielast en de toetsvorm.

Cursist

Iemand die staat ingeschreven aan de hogeschool voor het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens en examens van een postinitiële masteropleiding.

Cursus

Ofwel onderwijseenheid, onderdeel van het curriculum, uitgedrukt in studiepunten, waaraan steeds een tentamen verbonden is.

Cursusbeschrijving

De cursusbeschrijving bevat voor studenten de basisinformatie over de cursus, waartoe in elk geval behoren: de aanduiding van de cursus (naam en code), het aantal studiepunten, het leerdoel, de werkvorm, de toetsvorm en, in voorkomende gevallen, de inleverdata.

Cursushandleiding

De cursushandleiding bevat de cursusbeschrijving maar ook lesinhoud/leerstof/opdrachten; het heeft de functie van een syllabus. De stagehandleiding en scriptiehandleiding hebben een dienovereenkomstige functie.

Cvb, college van Bestuur van Hogeschool Rotterdam

Het instellingsbestuur dat belast is met het bestuur van de hogeschool op grond van de Wet en de statuten.

ECTS, European Credit Transfer and Accumulation System

Het systeem waarop de studiebelasting wordt gewaardeerd, gebaseerd op 28 uren studielast per studiepunt.

Examen

Het geheel van de tentamens die behoren tot een opleiding of tot de propedeutische fase van een bacheloropleiding. Als de student het examen heeft behaald, krijgt deze een getuigschrift (diploma).

Extraneus

Iemand die staat ingeschreven aan de hogeschool uitsluitend om tentamens (en examens) af te leggen van een opleiding.

Functiebeperking

Het aanwezig zijn van één of meerdere zichtbare of onzichtbare functiebeperkingen (vastgesteld door een deskundige) vanwege een langdurige of blijvende, lichamelijke of psychische aandoening die de student kan belemmeren in de deelname aan het onderwijs. In de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek en de Wet op de Studiefinanciering wordt gesproken over 'handicap of chronische ziekte'. Met het begrip functiebeperking wordt dezelfde groep bedoeld.

Geschil

Een bezwaar of beroep.

Getuigschrift

Bewijsstuk dat een examen met goed gevolg is afgelegd. Het wordt uitgereikt bij een succesvolle afsluiting van de propedeuse en/of de opleiding.

Hbo, hoger beroepsonderwijs

Binnen het hbo bestaan de associate degree-opleiding (120 studiepunten, geen propedeuse), de bacheloropleiding (240 studiepunten), de bekostigde masteropleiding (ten minste 60 studiepunten), en de postnitiële masteropleiding (ten minste 60 studiepunten).

Initiële en postnitiële opleiding

Een initiële opleiding wordt door de overheid gefinancierd en een postnitiële opleiding niet. Het merendeel van de studenten volgt een initiële (associate degree, bachelor, bekostigde master) opleiding: een opleiding die de student voorbereid op een start op de arbeidsmarkt, een postnitiële (master) opleiding bouwt daarop voort.

Klacht

Een formele uiting van ontevredenheid door een student/ aanmelder of extraneus/ toekomstige extraneus over een gedraging van een persoon of orgaan verbonden aan Hogeschool Rotterdam of over de kwaliteit van voorzieningen. De klacht heeft als doel een oordeel of uitspraak van de hogeschool.

Leeruitkomst (eenheid van leeruitkomsten)

Inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden die zijn vereist om een bepaald aantal studiepunten te behalen.

Masteropleiding

Een opleiding in het hoger beroepsonderwijs waarvoor na succesvolle afronding de graad Master verleend wordt en een titel mag worden gevoerd. De duur van een master kan variëren van 1 tot 3 jaar.

Oer, onderwijs en examenregeling

De regeling als bedoeld in art. 7.13 WHW die informatie biedt over de inhoud en opbouw van de opleiding (de cursussen, tentamenmogelijkheden, studielast, etc.). De oer is onderdeel van het studentenstatuut.

Opleiding

Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleidingen voltooit, dient te beschikken, als bedoeld in artikel 7.3 WHW. Aan elke opleiding is een examen verbonden. Een opleiding kan voltijds, deeltijds of dual worden ingericht.

Opleidingsvariant

De inrichting van de opleiding: deeltijd, voltijd of dual.

Osiris (Zaak)

Het studie-informatiesysteem waar de student zich onder andere kan inschrijven voor cursussen en bijbehorende tentamens en waar resultaten en roosters kunnen worden ingezien. Zo ook persoonlijke gegevens van de student, zaken rondom studievoortgang en notities.

Student

Iemand die staat ingeschreven aan Hogeschool Rotterdam voor het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens en examens van een bekostigde opleiding.

Studentendecaan

Medewerker van Hogeschool Rotterdam die de student in het kader van studentenwelzijn begeleidt, adviseert bij het maken van keuzes en met de student zoekt naar oplossingen.

Studiejaar

Het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar.

Studielast

Het aantal uren dat de student onder normale omstandigheden dient te besteden aan de studie om een cursus of een getuigschrift te behalen.

Studiepunt

De studielast van een opleiding wordt uitgedrukt in studiepunten. Een studiepunt staat voor 28 uur studiebelasting.

Studentenstatuut

Beschrijving van de rechten en plichten van de student zoals bedoeld in de WHW met inachtneming van de in art. 7.59 WHW bedoelde uitzonderingen.

Svo, studievoortgangsoverzicht

Een overzicht van studieresultaten dat inzicht geeft in de studievoortgang van de student.

Tentamen

Onder tentamen wordt verstaan een onderzoek naar de kennis, inzicht en vaardigheden, en ook de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Het tentamen heeft verschillende (online) verschijningsvormen zoals bijvoorbeeld een open boek tentamen, een essay, een praktijktoets, een presentatie of een kennistoets.

Toetsing

Alle informatie die vooraf, tijdens en na het onderwijs wordt verzameld om uitspraken te kunnen doen over het leren en het behaalde niveau van de student.

Vrijstelling

De op naam gestelde, schriftelijke, ondertekende en gedagtekende verklaring van de examencommissie waarin staat dat de desbetreffende student is vrijgesteld van het afleggen van het tentamen van de in de verklaring genoemde cursus (en het aantal studiepunten).

Week

Een week bestaat in beginsel uit vijf werkdagen van maandag tot en met vrijdag. Soms wordt de zaterdag als onderwijisdag aangewezen.

Wet, WHW

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Bijlage 2 Gedrags- en integriteitscode

Inleiding

Hogeschool Rotterdam zal met deze Gedrags- en integriteitscode waarborgen scheppen voor een goed, veilig en stimulerend werk- en studieklimaat binnen de organisatie, waarbij eenieder op respectvolle wijze met elkaar omgaat en waarbij wederzijdse acceptatie en wederzijds vertrouwen belangrijke waarden zijn. In kader van punt 10 van het Focusprogramma wil Hogeschool Rotterdam tevens met deze Gedrags- en integriteitscode een sterke kwaliteitscultuur ontwikkelen waarin we elkaar open en kritisch durven aan te spreken. Om een zodanige sfeer te creëren en te behouden zijn richtlijnen met betrekking tot goede omgangsvormen van belang. In deze Gedrags- en integriteitscode zijn de verwachtingen met betrekking tot dergelijke omgangsvormen geformuleerd. In een stimulerend en veilig werk- en studieklimaat behoren collegialiteit, respect en aandacht voor de ander tot de normale, goede omgangsvormen en wordt ongewenst gedrag vermeden.

Ongewenst gedrag is moeilijk objectief vast te stellen. Ongewenst gedrag kan aan de orde worden gesteld als gedrag als ongewenst ervaren wordt. Ongewenst gedrag moet worden voorkomen en bestreden en vereist een actieve bijdrage van eenieder die bij Hogeschool Rotterdam werkzaam of studierend is. Niet alleen met betrekking tot het eigen gedrag, maar ook door een waakzame houding tegenover elke vorm van ongewenste gedrag die men in de eigen werk- en studiesituatie signaleert. Ongewenst gedrag behoort altijd aan de orde te worden gesteld, hetzij door de betrokkene(n) rechtstreeks aan te spreken, hetzij door derden in te schakelen.

De Gedrags- en integriteitscode maakt onderdeel uit van het algemeen beleid van de hogeschool, van het voorbeeldgedrag van de leidinggevenden, van de professionele houding van haar medewerkers en van de studiehouding van haar studenten.

Geprobeerd is om deze Gedrags- en integriteitscode zo zorgvuldig mogelijk te formuleren. Juridisch taalgebruik is hierbij onvermijdelijk. Van deze Gedrags- en integriteitscode is een gepopulariseerde versie in omloop gebracht.

Deze Gedrags- en integriteitscode is voorzien van een bijlage waarin de begripsbepalingen uiteen zijn gezet.

Doel

Het doel van deze Gedrags- en integriteitscode is om de uitgangspunten en verwachtingen expliciet onder de aandacht te brengen van alle personeelsleden en studenten.

Grondslag

Hogeschool Rotterdam gaat bij haar activiteiten uit van de gelijkwaardigheid van mensen.

Bij werving en selectie van personeel en bij toelating van studenten wordt geen onderscheid gemaakt naar sekse, seksuele geaardheid, godsdienst of levensovertuiging, culturele achtergrond of huidskleur. Hogeschool Rotterdam bevordert wederzijds respect en tolerantie.

Hogeschool Rotterdam streeft naar levensbeschouwelijke pluriformiteit en ontmoeting, waarbij de indeling van studenten in groepen uitsluitend op onderwijskundige gronden plaatsvindt. Hogeschool Rotterdam werkt emancipatiegericht (in de brede betekenis van het woord) en met inachtneming van democratische verhoudingen.

Deze omgangsvormen zijn gebaseerd op de grondslag van Hogeschool Rotterdam die in de Statuten zijn vastgelegd. De Statuten zijn gepubliceerd op HINT en op de website van Hogeschool Rotterdam.

In de Gedrags- en integriteitscode zijn de regels verwerkt met betrekking tot de ethische aspecten verbonden aan de werkzaamheden van de instelling. Deze worden voorgeschreven door artikel 1.7 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Uitgangspunten

Hogeschool Rotterdam heeft het bovenstaande verder uitgewerkt in een aantal nadere uitgangspunten:

1. Hogeschool Rotterdam wijst alle vormen van ongewenst gedrag af. Met deze Gedrags- en integriteitscode, in haar dagelijks handelen en bij het ontwikkelen van beleid, wil Hogeschool Rotterdam ongewenst gedrag voorkomen en bestrijden.
2. Hogeschool Rotterdam streeft ernaar om studenten resultaatgericht te laten werken aan het oplossen van problemen. Dat betekent dat er, ongeacht maatschappelijke, religieuze of andere opvattingen, wordt samengewerkt. Dit uitgangspunt stelt eisen aan de wijze waarop groepen voor lessen, projecten, opdrachten e.d. worden samen-gesteld (pluriform).
3. Hogeschool Rotterdam maakt het mogelijk dat de levensbeschouwelijke pluriformiteit in de onderwijsprogramma's een plaats krijgt en zo de kennis van de achtergronden van godsdiensten, levensovertuigingen en culturen vergroot.
4. In de beoordeling van onderdelen van de onderwijsprogramma's speelt de beroepshouding van het beroep waarvoor wordt opgeleid een rol. Handelen in strijd met deze beroepshouding kan leiden tot negatieve beoordelingen.

Gedrags- en integriteitscode

1. Ik committeer mij als medewerker of als student aan deze Gedrags- en integriteitscode en zal er in de praktijk naar handelen.
2. Ik ga met anderen om op een wijze waarbij ik een ieder in zijn waarde laat.
3. De manier waarop ik optreed, waarop ik me kleed, gedraag e.d. is respectvol en houdt rekening met de opvattingen van anderen in de hogeschool. Dit betekent dat ik me kleed in de sfeer van het onderwijs en het beroep waarvoor ik word opgeleid. Op Hogeschool Rotterdam wordt geen gezichtsbedekkende kleding gedragen.
4. Ik zal me onthouden van iedere vorm van ongewenst gedrag, in het bijzonder van discriminatie, (seksuele) intimidatie, pesterij, treiterij, agressie en geweld. Ik zal me inspannen om bij te dragen aan een veilig schoolklimaat.
5. Ik ga zorgvuldig om met de naam, belangen en uitgangspunten van de hogeschool, ook als deze buiten de hogeschool (stage, publicatie, social media, etc.) aan de orde zijn.
6. Ik ga zorgvuldig om met de eigendommen van de hogeschool.
7. Ik communiceer op een open en eerlijke wijze en onthoud me van anonieme communicatie. Ik ga zorgvuldig om met de voorzieningen die Hogeschool Rotterdam biedt. Dit geldt in het bijzonder voor de voorzieningen op het terrein van internet en telecommunicatie. Op het gebied van privacy betekent dit dat ik persoonsgegevens niet voor een ander doel gebruik dan waarvoor deze beschikbaar zijn gesteld.
8. De taal waarmee ik communiceer binnen Hogeschool Rotterdam is de taal van het onderwijs. Dit is de Nederlandse taal (uitzondering daarop zijn de Engelse leerroutes die worden aangeboden en de talenopleidingen bij de lerarenopleidingen en andere cursussen in een vreemde taal).
9. Ik zal zorgvuldig, respectvol en eerlijk handelen. Ik zal informatie die mij in het kader van de opleiding vertrouwelijk heeft bereikt, op een vertrouwelijke wijze behandelen.

10. Ik zal gedrag dat de goede naam van Hogeschool Rotterdam, een medewerker of van een student nodeloos en/of ten onrechte in diskrediet brengt of kan brengen achterwege laten.
11. Ik ga zorgvuldig om met de belangen van de hogeschool en zal deze niet ten koste laten gaan van eigen belangen en/of belangen van andere al dan niet concurrerende instellingen of bedrijven. Bij twijfel zal ik de direct leidinggevende raadplegen, in ieder geval bij het aannemen van (betaalde) nevenactiviteiten.
12. Als werknemer zal ik geen familieleden, partners of vrienden bevoordelen bij het toekennen van (vakantie-)banen, (betaalde) opdrachten of het toekennen van studieresultaten. In geval van twijfel zal ik transparant handelen en beslissingen overdragen aan mijn leidinggevende.
13. Ik zal, in het geval dat een affectieve relatie ontstaat met een medewerker of met een student, de normen van professionaliteit en onpartijdigheid in acht nemen. Voor mij als medewerker betekent dit dat ik in het geval van een relatie met een ondergeschikte of met een student, daarvan direct melding doe aan mijn leidinggevende. Deze melding zal met de grootst mogelijke discretie worden behandeld en leiden tot een oplossing die onderlinge afhankelijkheid uitsluit. De afspraken worden schriftelijk vastgelegd.
14. Ik ben bekend met de volgende bepalingen inzake mensen en dieren bij demonstraties en/of proeven:
 - Het betrekken van personen in het onderwijs beperkt zich tot demonstraties, oefen- en/of behandelsituaties. Als personen in het onderwijs worden betrokken, gebeurt dit altijd met hun instemming en onder begeleiding van een bevoegde begeleider. Dit geldt ook voor stages en studie en afstudeerprojecten. Het oefenen van studenten op elkaar heeft een verplicht karakter als dit in de hogeschoolgids (onderwijs- en examenregeling, OER) is vermeld.
 - Voor zo ver personen betrokken zijn bij medisch onderzoek dat onder verantwoordelijkheid van de hogeschool wordt uitgevoerd, geschiedt dit niet dan nadat er een positieve toets is van een Medisch Ethische Toetsingscommissie op grond van artikel 16 Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek (WMO).
 - De inzet van proefdieren is beperkt tot curriculumonderdelen die een onderdeel vormen van de specialisatie werken met proefdieren. De inzet vindt plaats waar deze onvermijdelijk is, heeft een beperkte maatvoering en is beschreven in de hogeschoolgids (onderwijs- en examenregeling, OER). Bepalingen van de Wet op de Dierproeven worden in acht genomen.
 - Bij de voorlichting aan aspirant-medewerkers en aspirant-studenten wordt aandacht geschonken aan vraagstukken op ethisch gebied die in de desbetreffende opleiding van belang kunnen zijn, en, zo ja, of deze al dan niet een verplicht onderdeel zijn.
15. Ik onderschrijf deze uitgangspunten en regels, zal deze in acht nemen en zal anderen daarop, zo nodig, actief aanspreken.

Reikwijdte

Deze Gedrags- en integriteitscode is van toepassing op alle contacten tussen personeelsleden/studenten van Hogeschool Rotterdam, zowel die welke plaatsvinden in het kader van de beroepsuitoefening of studie, als die welke daarbuiten plaatsvinden.

Naleving

Hogeschool Rotterdam streeft ernaar om door middel van overtuiging en voorbeeldgedrag in werk en onderwijs het gewenste gedrag te bewerkstelligen. Deze Gedrags- en integriteitscode bevat afspraken en regels die een kader en leidraad vormen voor studenten en medewerkers.

De nadere uitwerking van maatregelen die getroffen kunnen worden jegens studenten en medewerkers bij ernstig en of voortdurend handelen in strijd met deze waarden is opgenomen in

de Hogeschoolgids en in de CAO-HBO, beide gepubliceerd op HINT en op de website van Hogeschool Rotterdam.

Inwerkingtreding

Deze Gedrags- en integriteitscode is opgenomen in de hogeschoolgids treedt in werking per 1 september 2016. Hogeschool Rotterdam draagt er zorg voor dat deze Gedrags- en integriteitscode een plaats krijgt binnen het onderwijs.

Vaststelling

Vastgesteld door het College van Bestuur na advies door de centrale medezeggenschapsraad.

Bijlage bij gedrags- en integriteitscode: begripsbepaling

Goede omgangsvormen

In het algemeen maatschappelijk verkeer als wenselijk dan wel betamelijk ervaren omgangsvormen en gedragingen.

Ongewenst gedrag

In het algemeen maatschappelijk verkeer als onwenselijk dan wel onbetamelijk ervaren gedragingen. Tot ongewenst gedrag in het bijzonder wordt gerekend discriminatie, (seksuele) intimidatie, pesterij, agressie en geweld. Deze laatste vormen van ongewenst gedrag zijn nader geformuleerd in het Reglement klachtenprocedure ongewenst gedrag.

Personeelslid

Eenieder die werkzaam is binnen Hogeschool Rotterdam.

Studenten

Eenieder, die staat ingeschreven aan Hogeschool Rotterdam voor het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens en examens van een opleiding van de hogeschool.

Bijlage 3 Regeling gedrag en gevolgen

Hogeschool Rotterdam heeft regels opgesteld voor de waarborging van de orde en de goede gang van zaken en voor het gebruik van voorzieningen. Iedereen die zich bevindt in de gebouwen of op de terreinen van Hogeschool Rotterdam of die gebruik maakt van de faciliteiten van de hogeschool, ook online, moet zich houden aan deze regels en aan de aanwijzingen die in dit kader worden gegeven. We vragen van iedereen om respectvol met elkaar om te gaan.

Artikel 1 Reikwijdte

1. Deze regeling is een uitwerking van artikel 7.57h van de WHW en de regelingen van Hogeschool Rotterdam die te vinden zijn op [Hint](#).
2. Voor onze afspraken over integriteit zie de Gedrags- en integriteitscode (bijlage bij Hogeschoolgids).
3. Voor de regels over de goede gang van zaken rond tentamens zie de voorschriften bij tentamens (bijlage bij Hogeschoolgids).

Artikel 2 Voorschriften (huisregels)

We verwachten van iedereen dat we respectvol met elkaar om gaan.

1. Respect voor elkaar en gewenst gedrag
 - a. Stilteruimte: in de stilteruimte zijn we stil.
 - b. Coronavoorschriften: leven we na.
 - c. Herkenbaar zijn:
 - i. niet anoniem (ook online);
 - ii. geen kleding die iemand onherkenbaar maakt;
 - iii. kunnen legitimeren op verzoek.
 - d. Geen opnames maken zonder expliciete toestemming.
2. Respectvolle communicatie
 - a. in het onderwijs communiceren wij in het Nederlands;
 - b. zorgvuldig gebruik van communicatiemiddelen binnen de (online) hogeschoolomgeving.
3. Respect voor elkaars eigendommen en de faciliteiten van Hogeschool Rotterdam
 - a. gebruik ruimtes en apparatuur waar het voor bedoeld is;
 - b. niet (elektronisch) roken in gebouwen en op terreinen hogeschool.

Artikel 3 Gevolgen (ordemaatregelen)

We zullen iemand die zich niet respectvol gedraagt hierop aanspreken. We verwachten dat aanwijzingen hierover worden opgevolgd.

1. De volgende maatregelen kunnen door de directeur worden opgelegd aan de student:
 - a. pedagogische maatregel;
 - b. mondelinge waarschuwing;
 - c. schriftelijke waarschuwing;
 - d. ontzegging van de toegang of beëindiging van de inschrijving voor maximaal een jaar.
2. In ernstige gevallen kan het cvb overgaan tot definitieve ontzegging van de toegang of beëindiging van de inschrijving.

3. De mondelinge waarschuwing mag ook namens de directeur worden gegeven door de betrokken onderwijsmanager.
4. In acute gevallen kan een medewerker van Hogeschool Rotterdam met het oog op de veiligheid iemand verwijderen van het terrein van Hogeschool Rotterdam. Daarna wordt de procedure zoals opgenomen in artikel 4 gevolgd.

Artikel 4 Procedure

1. De maatregel, als bedoeld in artikel 3 lid 1 onder a, c, d en lid 2, wordt pas opgelegd nadat betrokkene in de gelegenheid is gesteld om te worden gehoord.
2. Een besluit tot het opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 3 lid 1 onder a, c, d en lid 2, wordt schriftelijk en gemotiveerd gedeeld met betrokkene.
3. Een besluit tot het opleggen van een maatregel als bedoeld in artikel 3 lid 2 (definitieve beëindiging inschrijving of definitieve ontzegging van de toegang) wordt alleen opgelegd als de student een waarschuwing heeft gekregen en in de gelegenheid is gesteld zich aan te passen. Als de student zijn gedrag niet aanpast kan de maatregel definitief opgelegd worden.
4. Ieder besluit waarmee een maatregel wordt opgelegd, wordt geregistreerd in Osiris.
5. Tegen een besluit als bedoeld in artikel 3 kan de student bezwaar maken bij de geschillenadviescommissie (zie Reglement geschillenadviescommissie).

Bijlage 4 Regels en richtlijnen examencommissies

Toelichting op dit document:

In de hogeschoolgids zijn de o.a. de eindkwalificaties en de inhoud van de opleiding beschreven.

In de Regels & Richtlijnen (R&R) is de werkwijze van de examencommissie vastgelegd met betrekking tot tentamen- en examen aangelegenheden, geschreven voor de student. De inhoud van de R&R behoort volgens de wet tot de bevoegdheid van de examencommissie. De R&R is als bijlage opgenomen in de hogeschoolgids en is zo ingedeeld dat eerst de formele (procesmatige) taken en vervolgens de materiele (inhoudelijke) taken worden beschreven.

De werkwijze en uitvoering van haar taken worden in het 'Handboek examencommissies' nader uiteengezet, geschreven voor de examencommissies. Dit is een separaat document voor intern gebruik.

Daarnaast kan de examencommissie richtlijnen en aanwijzingen vaststellen voor de examinatoren om de uitslag van de tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen, geschreven voor de examinatoren. Dit is een separaat document voor intern gebruik (de 'Richtlijnen & Aanwijzingen' (R&A)).

Inhoudsopgave

REGELS & RICHTLIJNEN	3
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	3
Artikel 1.1 Reikwijdte	3
HOOFDSTUK 2 SAMENSTELLING EN WERKWIJZE	3
Artikel 2.1 Samenstelling examencommissie	3
Artikel 2.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden examencommissie	4
HOOFDSTUK 3 BORGING KWALITEIT TENTAMENS EN EXAMENS	4
Artikel 3.1 Accreditatie.....	4
Artikel 3.2 Borging kwaliteit.....	4
HOOFDSTUK 4 BORGING ORGANISATIE TENTAMENS (TOETSING)	5
Artikel 4.1 Borging organisatie en coördinatie van tentamens.....	5
HOOFDSTUK 5 BESLUITVORMINGSPROCEDURE	5
Artikel 5.1 Besluiten, voorgenomen besluiten, zienswijze student en termijnen	5
Artikel 5.2 Behandeling van verzoeken of klachten	6
Artikel 5.3 Beroepsprocedure na behandeling verzoek of klacht.....	6
Artikel 5.4 Voorwaarden indiening verzoek of klacht	7
HOOFDSTUK 6 TENTAMENS EN EXAMENS (BORGING)	7
Artikel 6.1 Examenprogramma	7
Artikel 6.2 Ongeldigverklaring van (deel)tentamens	7
Artikel 6.3 Keuzecursussen en minoren.....	8
HOOFDSTUK 7 VERZOeken EN BIJZONDERHEDEN	8
Artikel 7.1 Algemene verzoeken	8
Artikel 7.2 Compensatie	8
Artikel 7.3 Vrijstellingen.....	9
Artikel 7.4 Externe minor	9
Artikel 7.5 Individuele regeling.....	10
Artikel 7.6 Aanpassingen wegens studeren met een beperking.....	10
HOOFDSTUK 8 GETUIGSCHRIFT	10
Artikel 8.1 Procedurele eisen.....	10
Artikel 8.2 Getuigschriften en verklaringen.....	11
HOOFDSTUK 9 FRAUDE, PLAGIAAT EN ONREGELMATIGHEDEN	12
Artikel 9.1 Fraude.....	12
Artikel 9.2 Plagiaat.....	12
Artikel 9.3 Onregelmatigheden	13
Artikel 9.4 Procedure.....	13
Artikel 9.5 Gevolgen bij fraude en onregelmatigheden.....	14
HOOFDSTUK 10 SLOTBEPALINGEN	14
Artikel 10.1 Platform Voorzitters Examencommissies	14
Artikel 10.2 Hardheidsclausule	14

Regels & Richtlijnen

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Reikwijdte

1. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van het examen en het getuigschrift. Binnen het kader van de hogeschoolgids is de examencommissie bevoegd om richtlijnen en aanwijzingen vast te stellen. Hiermee beoordeelt en stelt de examencommissie de uitslag van tentamens en examens vast. Deze richtlijnen moeten gezien worden in relatie tot de kerntaak van de examencommissie.
2. De wet noemt twee documenten waarin de regelgeving rondom toetsing beschreven moet worden: de hogeschoolgids (o.a. toetsing) en de Regels & Richtlijnen (R&R). Het college van bestuur en de instituu tsdirecties stellen de hogeschoolgidsen vast. In de hogeschoolgids zijn onder andere eindkwalificaties en de inhoud van de opleiding beschreven. In de R&R is de werkwijze van de examencommissie vastgelegd met betrekking tot tentamens en examen-aangelegenheden. De inhoud van de R&R behoort volgens de wet tot de bevoegdheid van de examencommissie.
3. Bij interpretatieverschillen tussen de Engelse en de Nederlandse tekst gaat de Nederlandse tekst vóór.
4. De aanwijzingen die de examencommissies kunnen geven, hebben betrekking op de examinatoren.
5. Waar we in deze regeling spreken over 'student' bedoelen we ook de cursist en/of extraneus zover de tekst daarop van toepassing is.
6. De volgende artikelen zijn voor (postinitiële) masteropleidingen niet (volledig) van toepassing
 - a. artikelen 5.3 (beroepsprocedure na behandeling verzoek of klacht);
 - b. artikel 6.3 (keuzecursussen en minoren);
 - c. artikel 7.4 (externe minor);
 - d. artikel 7.6 (aanpassingen wegens studeren met een beperking).
7. Deze R&R treden in werking vanaf 1 september 2021. De R&R wijzigen in principe niet tijdens het studiejaar. In geval van strijdigheid van de tekst in Osiris Zaak met de R&R, geldt de tekst van de R&R.

Hoofdstuk 2 Samenstelling en werkwijze

Artikel 2.1 Samenstelling examencommissie

1. Het college van bestuur benoemt de voorzitter en de leden van de examencommissie op basis van hun deskundigheid op het gebied van de betreffende opleidingen. Dit gebeurt conform artikel 7.12a lid 1 WHW op voordracht van de instituu tsdirecteur.
2. De voorzitter is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van de examencommissie. Bij afwezigheid van de voorzitter is dat de plaatsvervangende voorzitter. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie ondersteunt de voorzitter.

Artikel 2.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden examencommissie

1. De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student geslaagd is voor het afsluitend examen. Op grond van de wet heeft de examencommissie daartoe specifieke taken en bevoegdheden. Dit houdt onder andere in dat de examencommissie:
 - a. de deskundigheid van de examinatoren borgt;
 - b. de kwaliteit van de beoordelingsinstrumenten bewaakt, monitort en analyseert;
 - c. de afname van de beoordeling en van de diplomering bewaakt en monitort;
 - d. toeziet op de implementatie van verbeteringen van bovengenoemde taken.
2. Naast de eerder genoemde wettelijke borgtaken en bevoegdheden is de examencommissie in ieder geval verantwoordelijk voor:
 - a. het borgen van het organiseren van tentamens (voor het organiseren zelf, zie **'Voorschriften bij tentamens'**);
 - b. het behandelen van verzoeken of klachten over de tentaminering en examinering, (zie [Verzoeken en bijzonderheden](#));
 - c. het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens;
 - d. het opleggen van sancties bij gebleken fraude en onregelmatigheden door een student.

Hoofdstuk 3 Borging kwaliteit tentamens en examens

Artikel 3.1 Accreditatie

1. Iedere opleiding wordt elke zes jaar door een extern evaluatiebureau beoordeeld. Een groep onafhankelijke deskundigen beoordeelt de opleiding hierbij. Het doel hiervan is accreditatie door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). De opleiding krijgt een keurmerk als de NVAO de kwaliteit van de opleiding heeft goedgekeurd. Daarmee wordt de opleiding wettelijk erkend. Examinering is een onderdeel van de kwaliteit van het onderwijs die beoordeeld wordt in de accreditatie.

Artikel 3.2 Borging kwaliteit

1. De examencommissie moet van iedere student op een onafhankelijke en deskundige wijze kunnen vaststellen of de student voldoet aan de eisen die de opleiding stelt om de graad te verkrijgen.
2. De examencommissie maakt in het kader van haar borgende taak een onderscheid tussen een procedurele en inhoudelijke taak. De procedurele taak is onder andere:
 - a. zorgen voor naleving R&R;
 - b. toezicht houden op zorgvuldig gebruik van beoordelingsformulieren;
 - c. toezicht houden op de deskundigheid van de examinatoren.
3. De Inhoudelijke taak betreft de borgende taak van de kwaliteit op eindniveau. Deze kwaliteitscontrole gebeurt onder meer door:
 - a. jaarlijks te bepalen of het toetsprogramma de eindkwalificaties dekt;
 - b. te bepalen of de tentamens/onderdelen van eindwerken voldoen aan de kwaliteitseisen zoals validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Dit gebeurt onder andere door het screenen van instrumenten en procedures én door steekproeven te nemen;
 - c. relevante informatie op te vragen bij de opleiding om de borgende taak uit te kunnen voeren;

- d. de opleiding (on)gevraagd te adviseren tot (specifieke) verbeterpunten en deze te monitoren;
 - e. zorgvuldig te controleren en vast te stellen of de benodigde onderdelen voor het afsluitend examen zijn behaald door de student;
 - f. transparant verslag te leggen van uitvoering van de taken van de examencommissie in een jaarverslag.
4. Een toetscommissie kan via een machtiging van de examencommissie gemachtigd worden kwaliteit van toetsing te onderzoeken.

Hoofdstuk 4 Borging organisatie tentamens (toetsing)

Artikel 4.1 Borging organisatie en coördinatie van tentamens

1. De instituutsdirectie is verantwoordelijk voor de zorg van adequate toetsorganisatie- en omstandigheden en de examencommissie heeft de rol deze toetsomstandigheden te borgen.
2. Als volgens de student de toetsomstandigheden niet behoorlijk zijn, dan kan de student dit melden bij de examencommissie. Als de examencommissie signalen ontvangt dat bij de toetsorganisatie sprake is van grote gebreken, kaart zij dit aan bij de instituutsdirectie. Een mogelijk gevolg kan zijn dat het tentamen ongeldig wordt verklaard.
3. De examencommissie controleert structureel het proces van de toetsorganisatie. Hierbij checkt zij of het systeem van tentaminering en examinering voldoende is geborgd om onregelmatigheden te voorkomen, te detecteren en aan te pakken.

Hoofdstuk 5 Besluitvormingsprocedure

Artikel 5.1 Besluiten, voorgenomen besluiten, zienswijze student en termijnen

1. De examencommissie neemt in principe een besluit binnen zes weken na ontvangst van een verzoek. Bij de berekening van de termijn blijven door (de opleiding of het instituut van) de hogeschool vastgestelde vakantiedagen buiten beschouwing. Voorbeelden van besluiten zijn:
 - a. besluit tot toekennen van vrijstellingen;
 - b. besluit tot geslaagdverklaring, dat wil zeggen dat een student voldoet aan de eindkwalificaties van de opleiding;
 - c. besluit tot toekennen van een judicium, zoals cum laude;
 - d. besluit tot toekennen van alternatieve toetsvormen bij studenten met een [functiebeperking](#) (zie ook artikel 3.2 Hogeschoolgids);
 - e. opleggen van sancties bij fraude (waaronder plagiaat);
 - f. besluit voor toekennen van individuele regelingen zoals vervroegde of extra tentamengelegenheden;
 - g. goedkeuring van nog te volgen en gevolgd onderwijs in het buitenland.
2. De examencommissie communiceert een voorgenomen besluit aan de student in principe via Osiris Zaak.
3. Indien een student het niet eens is met een voorgenomen besluit, kan de student in principe binnen vijf werkdagen na dagtekening van het voorgenomen besluit via Osiris

Zaak gemotiveerd een hoorzitting aanvragen. Op die manier kan hij zijn zienswijze toelichten bij de examencommissie.

4. De examencommissie kent de aanvraag voor een hoorzitting alleen toe als de gegevens waarop de examencommissie een besluit heeft genomen afwijken van de gegevens die de student zelf heeft verstrekt. Bij een afwijking met geringe gevolgen voor de student kan de examencommissie alsnog besluiten geen hoorzitting te bieden.
5. Indien de student geen hoorzitting heeft aangevraagd of als deze wordt afgewezen, als hierboven in lid 4 bedoeld, wordt een voorgenomen besluit na vijf werkdagen definitief. Tegen het definitieve besluit kan de student in beroep (dit geldt niet voor de cursist).

Artikel 5.2 Behandeling van verzoeken of klachten

1. De student kan een verzoek of klacht over de procedure rondom tentamens en examens bij de examencommissie indienen via Osiris Zaak. De student doorloopt eerst een minnelijk traject (bijvoorbeeld door eerst in gesprek te gaan met relevante betrokkenen) en brengt bij indiening van een verzoek of klacht alle relevante stukken in.
2. Bij de behandeling van een klacht hoort de examencommissie de student en wordt de docent gevraagd om inlichtingen en, indien nodig, gehoord. Bij de behandeling van een klacht zijn minimaal twee personen namens de examencommissie betrokken. Indien de betrokken examiner lid is van de examencommissie, neemt de betrokken examiner geen deel aan de behandeling.

Artikel 5.3 Beroepsprocedure na behandeling verzoek of klacht

1. De examencommissie buigt zich niet over de kwestie wanneer de student het niet eens is met de *totstandkoming* van een beoordeling (beoordelingsprocedure) van een tentamen. Het is dan wenselijk dat de student eerst een inzage benut of aanvraagt en in gesprek gaat met de examiner voordat er eventueel beroep ingesteld wordt. Als de student van bachelor- en bekostigd masteronderwijs alsnog een beroep indient tegen een beoordeling van een examiner, dan kan de student alleen (administratief) beroep instellen bij het College van beroep voor de examens (cbe) op grond van het argument dat de beslissing "in strijd is met het recht". Zie artikel 2.4 Hogeschoolgids voor nadere bepalingen hierover en op [Hint](#). Als een student (cursist) van postinitieel onderwijs het alsnog niet eens is met een beoordeling van een examiner, ondanks het benutten van een minnelijk traject, kan hij een klacht indienen bij de instituutsdirecteur.
2. De examencommissie handelt verzoeken en/of klachten af door terugkoppeling te geven aan de student door middel van een besluit. Een beroep bij het cbe wordt als afgehandeld beschouwd wanneer er een uitspraak volgt of als de student aangeeft het beroep in te trekken.

Tip: het cbe zal niet het kennen of kunnen van de student beoordelen. Met andere woorden: het cbe kent de student geen andere beoordeling toe; er vindt alleen een toetsing plaats op basis van eisen van zorgvuldigheid en motivering.

Tip: wanneer je geen belang meer hebt omdat de zaak bijvoorbeeld is opgelost, dan is het belangrijk dat jij zelf je beroepszaak intrekt bij het cbe. Houd er rekening mee dat jou tijdens of na een schikkingsgesprek een concrete termijn (bijv. twee dagen) geboden wordt om aan de examencommissie en het cbe te melden of je het beroep doorzet.

Artikel 5.4 Voorwaarden indiening verzoek of klacht

1. De student dient een klacht over de procedure rondom tentamens schriftelijk in. Dat doet hij, schriftelijk en gemotiveerd, binnen zes weken nadat de gebeurtenis waarover de klacht gaat, heeft plaatsgevonden.
2. Wanneer een verzoek aan de examencommissie incompleet is, moet de student het verzoek binnen tien werkdagen aanvullen. Doet hij dit niet, dan zal de examencommissie het verzoek wegens gebrek aan motivering niet verder in behandeling nemen.

Hoofdstuk 6 Tentamens en examens (borging)

Artikel 6.1 Examenprogramma

1. De examencommissie wijst elke examiner aan, meestal binnen de opleiding. De examiner vervaardigt en beoordeelt het tentamen en stelt het resultaat vast. Onderdelen van het afstuderen worden altijd door ten minste twee examinatoren beoordeeld.
2. De student behaalt in principe het afsluitend examen als alle benodigde tentamens (samen ook wel het examenprogramma) met voldoende resultaat (en eventuele vrijstellingen) zijn afgerond. Door beoordeling van een tentamen behaalt de student een resultaat, dat bekendgemaakt wordt via Osiris. De student kan rechten ontlenen aan een vastgesteld resultaat, mits het definitieve cijfer in Osiris bewijs is van de juiste weergave van de werkelijkheid.
3. De examencommissie kan bepalen dat een afsluitend onderzoek deel uitmaakt van het examen. In het opleidingshoofdstuk van de hogeschoolgids staat wat dit onderzoek inhoudt en hoeveel studiepunten ermee kunnen worden behaald. De examencommissie kan een door haarzelf te verrichten onderzoek instellen in geval:
 - a. Dat de examencommissie vindt dat de aanpassingen inzake toetsing wegens de corona-omstandigheden, niet voldoende zekerheid geven dat zij hebben geleid tot borging van een adequate toetsing van de kennis, het inzicht en de vaardigheden;
 - b. zich een nieuwe vergelijkbare crisis voordoet en aanpassingen noodzakelijk zijn ten opzichte van de in de Hogeschoolgids omschreven toetsvormen;
 - c. een (interne) accreditatie of audit heeft geleid tot een verbetertraject;

Artikel 6.2 Ongeldigverklaring van (deel)tentamens

1. De examencommissie kan ingevolge artikel 4.11 Hogeschoolgids een tentamen(gelegenheid) volledig ongeldig verklaren bij:
 - a. een algemene technische storing;
 - b. vermoeden van grootschalige fraude;
 - c. onvoldoende kwaliteit van het (deel)tentamen;
 - d. onvoorziene omstandigheid.
2. Een besluit tot ongeldigverklaring wordt genomen na overleg met de directeur en betrokken examiner(en). De opleiding maakt het besluit van de examencommissie direct bekend aan de studenten via de reguliere hogeschool communicatiekanalen. De examencommissie kan het betreffende tentamen als Niet Geldig (NG) registreren. De examencommissie stelt in overleg met de examiner(en) zo spoedig mogelijk na de ongeldig verklaring van een tentamen vast in hoeverre het tentamen (opnieuw)

afgenomen zal worden. Een nieuw tentamen vindt bij voorkeur binnen twee weken na de oorspronkelijke tentamendatum plaats. Deze nieuwe tentamendatum wordt gepubliceerd op Hint.

3. De examencommissie kan een tentamen van een (*individuele*) student ongeldig verklaren als het voor een examiner redelijkerwijs onmogelijk is geworden een juist oordeel te vormen over de door de student verworven kennis, inzicht en vaardigheden. De examencommissie kan besluiten het betreffende tentamen als Niet Geldig (NG) te laten registreren. De examencommissie vraagt aan de examiner van de opleiding om het resultaat NG in te voeren.

Artikel 6.3 Keuzecursussen en minoren

1. De minor is een samenhangend geheel van onderwijsonderdelen rond een thema dat voor de gekozen bacheloropleiding van belang is. De examencommissie van de student beslist op basis van de criteria zoals genoemd in [artikel 7.4 R&R](#), of de student mag deelnemen aan de minor van hun keuze. De plaatsing is mede afhankelijk van de beschikbare plaatsen.

Tip: wees op tijd met het aanvragen van een externe minor. Het kan namelijk gebeuren dat jouw examencommissie akkoord geeft maar dat de minor bij de andere opleiding al vol zit en zij jou niet meer kunnen toelaten.

Hoofdstuk 7 Verzoeken en bijzonderheden

Artikel 7.1 Algemene verzoeken

1. Studenten kunnen via Osiris Zaak een verzoek of klacht indienen bij de examencommissie:
 - a. voor het aanvragen van vrijstelling voor een of meer cursussen;
 - b. voor het aanvragen van een extra of verplaatste tentamengelegenheid (toetskans extra of vervroegd);
 - c. voor andere verzoeken tot uitzonderingen (individuele regelingen) inzake cursussen en examens als blijkt dat toepassing van de hogeschoolgids zou leiden tot onbillijkheid van overwegende aard (beroep op de hardheidsclausule);
 - d. voor klachten over een toets;
 - e. voor de aanvraag voor het volgen van een externe minor;
 - f. voor extern te behalen/behaalde resultaten;
 - g. indien van toepassing: voor een taalwissel;
 - h. voor een aanvraag dossierverklaring (onder 'Overige regelingen').
2. Studenten kunnen via Osiris Student onder 'Diploma-aanvraag' hun verzoek tot diplomering of uitstel diplomering indienen.

Tip: let op dat een verzoek tot diplomering (aanvraag of uitstel) loopt via Osiris Student en niet via Osiris Zaak.

Artikel 7.2 Compensatie

1. De examencommissie kan onder haar te stellen voorwaarden een door de opleiding opgestelde compensatieregeling vaststellen. Dit betekent dat niet ieder tentamen met goed gevolg hoeft te zijn afgelegd om studiepunten te krijgen voor een cursus.

Artikel 7.3 Vrijstellingen

1. Een verzoek tot vrijstelling bevat in ieder geval de naam van de betrokken cursus en de motivering van het verzoek tot vrijstelling. De examencommissie beoordeelt het verzoek tot een vrijstelling op basis van artikel 4.7 Hogeschoolgids.
2. Ter ondersteuning bevat het vrijstellingsverzoek (gewaarmerkte) actuele bewijsstukken:
 - a. de volledige en naar waarheid ingevulde Zaak in Osiris 'vrijstellingen', en;
 - b. een beschrijving van de inhoud van het onderwijs in relatie tot de vrijstellingsaanvraag (bijvoorbeeld cursushandleiding), en;
 - c. een advies van de betrokken examinerator over de bijgeleverde bewijsstukken.
3. Voor het verlenen van vrijstelling op grond van een EVC-verklaring dient de student samen met een [erkende organisatie](#) op een gestructureerde wijze relevante informatie te verzamelen. De erkende organisatie legt het resultaat vast in een Ervaringscertificaat, waarmee de student zijn kennis en kunde verklaart en zich laat registreren in het [EVC-register](#). De student levert dit certificaat aan bij de examencommissie.
4. De student dient de aanvraag voor vrijstelling in principe in voor aanvang van de betreffende cursus.
5. Vrijstelling voor de minor is mogelijk indien de student kan aantonen dat hij de verdiepende en/of verbredende competenties op minimaal hbo-bachelor eindniveau 6 al heeft verworven.
6. Voor de vrije keuzeruimte kan geen vrijstelling worden verleend als de keuzeruimte wordt ingevuld door verplichte bijspijker cursussen of vanwege mogelijk andere eisen die de eigen opleiding stelt voor de keuzeruimte.
7. De examencommissie verleent geen vrijstelling voor een tentamen dat al door de student is afgelegd. Ook kan de student een tentamen niet meer afleggen als daarvoor al een vrijstelling is verleend.
8. Als de student een cursus op een bepaald niveau heeft afgerond maar een cursus op een lager niveau nog niet aantoonbaar heeft afgerond (en er geen sprake is van compensatie binnen het programma), verleent de examencommissie geen vrijstelling voor het tentamen van de cursus op het lagere niveau.
9. De examencommissie verleent geen vrijstelling voor (onderdelen van) het afstudeerprogramma.

Tip: zorg dat jouw verzoek tot vrijstelling helder, bondig, volledig en duidelijk is geformuleerd. Dat geldt met name voor de onderbouwing/motivering.

Artikel 7.4 Externe minor

1. Bij Hogeschool Rotterdam is het tijdens de bacheloropleiding mogelijk om een externe minor te volgen. Meer informatie is te vinden op [Hint](#).
2. De examencommissie hanteert onderstaande criteria om te bepalen of de externe minor van voldoende niveau is:
 - a. de minor heeft een voldoende verbredend en verdiepend karakter;
 - b. de minor draagt bij aan het behalen van het niveau dat nodig is voor de graad voor deze opleiding, en past binnen het (thema van) het profiel van de opleiding;
 - c. de minor heeft voldoende samenhang met het bachelorprogramma, maar niet teveel overlap;

- d. de minor is naar omvang en diepgang vergelijkbaar met de minoren van de hogeschool (hbo-niveau).
3. De externe minor mag eventueel bestaan uit twee delen van ieder 15 studiepunten, op voorwaarde dat ze binnen het bestek van twee aansluitende onderwijsperiodes worden aangeboden.

Artikel 7.5 Individuele regeling

1. Na het vervallen van een cursus het bijbehorende tentamen het daaropvolgende studiejaar nog tweemaal aangeboden. Daarna moet de student de vervangende cursus volgen of een vervangende opdracht maken. De student heeft in het laatste geval een aangepast leerprogramma. In dat geval kan de student ook geen beroep meer doen op de oude cursus.
2. Indien de student door curriculumwijziging zowel oude als nieuwe cursussen aflegt, worden de oude cursussen analoog aan de conversietabel overgenomen.

Artikel 7.6 Aanpassingen wegens studeren met een beperking

1. Voor studenten met een beperking, erkend door een studentendecaan, biedt de examencommissie de gelegenheid de tentamens zo nodig op een aan hun beperking aangepaste wijze af te leggen, waar nodig in overleg met de opleiding. Zie ook artikel 3.2 Hogeschoolgids.
2. De student wendt zich tot Studentzaken indien het gaat om een verzoek van praktische of organisatorische aard (bijvoorbeeld het gebruik van een laptop).
3. De student wendt zich tot de examencommissie indien het verzoek meer inhoudelijk van aard is, zoals aangepaste toetsvormen (afwijking van de normale toetsvorm en/of het curriculum). De examencommissie zal voor verzoeken van studenten van een bekostigde masteropleiding indien nodig advies vragen van de studentendecaan.
4. De student (cursist) kan in principe geen gebruik maken van het advies van de studentendecaan. Voor de cursist geldt daarom dat deze zich kan wenden tot de opleiding voor eventuele aanpassingen in verband met een functiebeperking. De opleiding geeft, in samenspraak met de examencommissie, de student (cursist) zo nodig de gelegenheid de (deel)tentamens af te leggen op een manier die rekening houdt met de beperking van de student (cursist).

Tip: voor meer informatie zie [Hint](#). Als je een belemmering ervaart vanwege beperkingen, maak dit zo snel mogelijk bekend bij de studentendecaan en zorg voor (medische) bewijsstukken.

Hoofdstuk 8 Getuigschrift

Artikel 8.1 Procedurele eisen

1. De examencommissie stelt conform artikel 4.8 Hogeschoolgids de uitslag van het examen vast. Een examen is in principe behaald als de student alle tentamens van de opleiding met een voldoende resultaat heeft afgerond. Waar nodig vindt een aanvullend onderzoek plaats naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student. De

- examencommissie wijst hiervoor examiner(en) aan. Als een student met lof of met genoegen heeft gepresteerd, wordt een *judicium (summa) cum laude* toegekend.
2. Als de student het getuigschrift wil ontvangen, kan hij hiervoor een verzoek indienen bij de examencommissie.
 3. De officiële datum van afstuderen is de dag dat de examencommissie vaststelt dat alle vereiste studiepunten zijn behaald. Binnen twee werkdagen na deze vaststelling wordt de student van deze beslissing in kennis gesteld. Het Studenten Service Center draagt zorg voor registratie van het getuigschrift in het landelijke diplomaregister.
 4. De student die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift kan de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.

Tip: schrijf je niet zelf uit via Studielink nadat je je laatste tentamen hebt afgelegd! Om geslaagd te kunnen worden verklaard door de examencommissie, is een inschrijving nodig. Daarna word je automatisch uitgeschreven. Zie voor verdere informatie [Reglement Inschrijfproces bacheloropleidingen en associate degree-opleidingen](#).

Artikel 8.2 Getuigschriften en verklaringen

1. Als bewijs dat de student het examen met goed gevolg heeft afgelegd, reikt de examencommissie een getuigschrift uit. Het getuigschrift wordt getekend door het bevoegd lid van de examencommissie.
2. Op het getuigschrift staat vermeld welke onderdelen het examen heeft omvat en, in voorkomende gevallen, welke bevoegdheid daaraan is verbonden. Bij het getuigschrift wordt een cijferlijst verstrekt en een (Engelstalig) supplement toegevoegd. Het supplement heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op internationale herkenbaarheid van opleidingen. Zie [Hint](#) voor meer informatie.
3. Kan de student zijn getuigschrift nog niet ontvangen of heeft de student aanvullingen nodig, bijvoorbeeld voor een vervolginscriptie of een werkgever (in het buitenland), dan zijn de volgende opties beschikbaar:
 - a. Studievoortgangsoverzicht via Osiris Student;
 - b. Examencommissieverklaring conform artikel 4.8 lid 6 Hogeschoolgids: als een student meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd maar nog niet zijn getuigschrift kan ontvangen via de examencommissie;
 - c. DUO-uittreksel via website van DUO;
 - d. Nuffic-verklaring voor nadere [beschrijving van het diploma](#) of erkenning van het beroep.

Tip: wil je weten wat er allemaal op je getuigschrift en supplement staat? Zie artikel 7.11 (en 7.19a) WHW.

Hoofdstuk 9 Fraude, plagiaat en onregelmatigheden

Artikel 9.1 Fraude

1. Onder fraude wordt verstaan het bewust of onbewust handelen, nalaten, pogen of aanzetten tot gedrag dat het op juiste wijze vormen van een correct en eerlijk oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden of (beroeps)houding geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt.
2. De volgende situaties worden in ieder geval, maar niet uitsluitend, als fraude aangemerkt:
 - a. het tijdens een tentamen voorhanden hebben van middelen waarvan het gebruik tijdens het tentamen niet uitdrukkelijk op het tentamenvoorblad is toegestaan, bijvoorbeeld een (smart)horloge, papieren, elektronische apparatuur (zoals een telefoon, laptop of koptelefoon);
 - b. het tijdens een tentamen afkijken of op enige wijze, binnen of buiten de (online) tentamenruimte, informatie uitwisselen of ongeoorloofd samenwerken;
 - c. het tijdens het tentamen uitgeven voor een ander persoon, en in de plaats van de student het tentamen of het geboden onderwijs laten afleggen/bijwonen, of het zetten van een handtekening voor een ander persoon;
 - d. het verwisselen of uitwisselen van de uitgereikte vraag- en/of antwoordformulieren;
 - e. het voorafgaand aan het tentamen zichzelf of één of meer medestudent(en) in het bezit stellen van opgaven of antwoorden van het desbetreffende tentamen;
 - f. het gelegenheid geven dan wel aanzetten van (een) medestudent(en) tot fraude;
 - g. het aanbrengen van wijzigingen in de uitwerking van het tentamen, nadat de tijd waarbinnen het tentamen afgerond dient te worden is verstreken en/of de uitwerkingen zijn ingeleverd.
3. Het eigen werk beschikbaar stellen aan een ander kan fraude in de hand werken doordat er gelegenheid geboden wordt dan wel aangezet wordt tot fraude. Ook is er sprake van medewerken aan fraude ingeval er tijdens het tentamen de gelegenheid geboden wordt tot afkijken of als er informatie uitgewisseld wordt.

Tip: bij groepswerk heb je een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Je bent daarom verantwoordelijk voor controle op mogelijk plagiaat van medestudenten.

Artikel 9.2 Plagiaat

1. Plagiaat is een verschijningsvorm van fraude. De volgende situaties worden in ieder geval aangemerkt als plagiaat:
 - a. Zonder correcte bronvermelding, volgens wetenschapspraktijk algemeen aanvaarde regels, in werk, gegevens, teksten, redeneringen of gedachten van anderen of uit eigen werk overnemen;
 - b. het manipuleren of niet correct weergeven van onderzoeksresultaten;
 - c. het zonder expliciete en schriftelijke toestemming van de examinerator gebruik maken van bij een andere cursus reeds geproduceerd eigen werk en/of het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst zonder correcte en zorgvuldige citering;
2. Groepsleden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor ingeleverd werk. Als in groepswerk plagiaat wordt vastgesteld, wordt het plagiaat aan ieder van de groepsleden toegerekend, tenzij de (mede)student aantoont dat deze niet had kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde.

3. Artikel **9.1 lid 3** is van overeenkomstige toepassing in geval van de verschijningsvorm plagiaat.

Artikel 9.3 Onregelmatigheden

1. Er is sprake van een onregelmatigheid wanneer het door afwijkende omstandigheden niet of onvoldoende mogelijk is een oordeel te vormen over de verworven kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student(en). Hiervan is in ieder geval sprake als een (deel)tentamen niet verloopt conform de **voorschriften bij tentamens**. Het plegen van onregelmatigheden kan consequenties voor de student hebben als de examencommissie een maatregel(en) oplegt.
2. De volgende situaties worden in ieder geval als onregelmatigheid aangemerkt:
 - a. het niet aanbieden van schriftelijke stukken voor (een verplichte) plagiaatcontrole;
 - b. het inschrijven voor of het deelnemen aan een tentamen waarvoor men door de examencommissie is uitgesloten;
 - c. het zich op oneigenlijke gronden toegang verschaffen tot het onderwijs of de tentamens;
 - d. het zonder toestemming van de surveillant verlaten van de tentamenzaal voordat de opgaven en uitwerkingen van het tentamen zijn ingeleverd.

Artikel 9.4 Procedure

1. Wanneer een onregelmatigheid voor, tijdens of na het tentamen wordt vermoed, geldt de volgende procedure:
 - a. de surveillant of examiner maakt een aantekening op het door de student ingeleverde of in te leveren werk en neemt eventuele bewijsstukken in;
 - b. de student wordt in de gelegenheid gesteld om het tentamen af te maken;
 - c. de surveillant of examiner stelt een proces-verbaal op, waarin ten minste wordt vastgelegd wat de surveillant of examiner heeft waargenomen en op grond waarvan het vermoeden van fraude of een onregelmatigheid is ontstaan;
 - d. de surveillant of examiner stelt de examencommissie op de hoogte van het vermoeden van fraude en overlegt daarbij het proces-verbaal;
 - e. binnen vijf werkdagen na ontvangst van de melding stelt de examencommissie de student op de hoogte van het vermoeden van fraude;
 - f. binnen drie weken na ontvangst van de melding stelt de examencommissie de student in de gelegenheid om te worden gehoord, waartoe de examencommissie de student een uitnodiging stuurt;
 - g. Binnen twee weken na het tijdstip waarop de student in de gelegenheid is gesteld om te worden gehoord stelt de examencommissie vast of er sprake is van fraude of een onregelmatigheid;
 - h. indien nader onderzoek nodig is, kan de examencommissie beslissen de termijn te verlengen. Daarvan stelt zij de student tijdig op de hoogte;
 - i. de beslissing wordt tezamen met de eventueel opgelegde sancties schriftelijk medegedeeld aan de student via Osiris Zaak;
 - j. vastgestelde fraude of een onregelmatigheid wordt geregistreerd in Osiris.
2. Als een examiner of surveillant voor of tijdens een tentamen vermoedt dat sprake is van een onregelmatigheid, dan meldt hij dit bij de examencommissie. Ook als de examiner ná het tentamen vaststelt dat de student zich niet aan de regels heeft

gehouden, meldt hij dit bij de examencommissie. Indien (mogelijk) sprake is van schending van de gedragsregels van Hogeschool Rotterdam draagt de examencommissie de melding over aan de instituutsdirectie.

Artikel 9.5 Gevolgen bij fraude en onregelmatigheden

1. Wanneer de examencommissie in het kader van tentaminering vaststelt dat sprake is van fraude of een onregelmatigheid, kan zij de sanctie(s) opleggen zoals opgenomen in artikel 4.10 Hogeschoolgids of het tentamen ongeldig verklaren conform artikel 4.11 Hogeschoolgids.
2. De examencommissie kan bij het opleggen van een sanctie meewegen of bij de student eerder fraude is vastgesteld. Bij herhaalde fraude kan de examencommissie het college van bestuur verzoeken de inschrijving van de student definitief te beëindigen.
3. Bij een vermoeden van fraude of onregelmatigheden wordt het gemaakte werk niet beoordeeld. De examiner kent geen resultaat toe aan het ingeleverde werk. Indien de examencommissies vaststelt dat er geen sprake is van fraude of onregelmatigheden, wordt het werk alsnog beoordeeld.
4. Indien in een tentamen sprake is van een vermoeden van fraude of vaststelling dat sprake is van fraude kan de examencommissie besluiten eerder door de student ingeleverd werk te onderzoeken op plagiaat. De student dient aan een dergelijk onderzoek mee te werken.

Hoofdstuk 10 Slotbepalingen

Artikel 10.1 Platform Voorzitters Examencommissies

1. De voorzitters examencommissies vormen gezamenlijk het Platform Voorzitters Examencommissies (PVE) om tot gemeenschappelijke kaders te komen vanuit Hogeschool Rotterdam-beleid en de uitvoering daarvan te harmoniseren.
2. Het PVE heeft als doel de positie van de examencommissies van Hogeschool Rotterdam te versterken, met behoud van haar onafhankelijke karakter.
3. Met het oog op de verdere professionalisering en het inbedden van de kwaliteit heeft het PVE haar doelstellingen en uitgangspunten bij de uitwerking van haar taken nader geregeld in haar Reglement van orde.

Artikel 10.2 Hardheidsclausule

1. In gevallen waarin deze Regels & richtlijnen niet voorzien of waarin toepassing daarvan zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard, beslist de examencommissie.

Bijlage 5 Voorschriften bij tentamens

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. Onder tentamens wordt verstaan een onderzoek naar de kennis, inzicht en vaardigheden, en ook de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Het tentamen heeft verschillende (online) verschijningsvormen zoals een open boek tentamen, een essay, een praktijktoets, een presentatie of een kennistoets.
2. Onder tentamengelegenheid wordt ook het inleveren van een werkstuk verstaan.
3. In deze regeling worden de regels voor de goede gang van zaken tijdens de (deel)tentamens van alle opleidingen op Hogeschool Rotterdam beschreven. De regeling maakt onderdeel uit van de Hogeschoolgids.
4. Overtreding van deze voorschriften kan worden aangemerkt als onregelmatigheid in de zin van artikel 4.10 Hogeschoolgids.
5. Indien aan de student een voorziening is toegekend in verband met een functiebeperking vanwege een handicap of chronische ziekte, kan dit voor de betrokken student leiden tot afwijking van deze voorschriften.

Tip: het afstudeerwerk en de verdediging daarvan zijn ook tentamens.

Artikel 2 Bepalingen bij alle tentamens

1. Om deel te mogen nemen aan een tentamen, dient de student ingeschreven te zijn voor het betreffende tentamen. In artikel 4.2 Hogeschoolgids is opgenomen of de student automatisch wordt ingeschreven door de opleiding en in welke gevallen de student zich moet inschrijven voor deelname aan een tentamen.
2. De student moet zich, om deel te mogen nemen aan een tentamen, kunnen legitimeren. Dit kan met een geldig legitimatiebewijs, te weten:
 - a. een paspoort of identiteitskaart, voor zover dit paspoort of deze identiteitskaart is uitgegeven door een van de lidstaten van de Europese Unie, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland, of;
 - b. een Nederlands rijbewijs, of een EU-rijbewijs;
 - c. een Nederlandse verblijfsvergunning, of;
 - d. een Nederlands W-document of geprivilegieerdendocument.
3. De student moet voor aanvang van een tentamen aanwezig zijn. In geval van een tentamen waarbij een werk moet worden geüpload, geldt dat de student zichzelf ervan moet overtuigen dat deze door de examinerator is ontvangen. De student moet daarnaast een bewijs van het uploaden bewaren.

Tip: je collegekaart of een kopie van je legitimatiebewijs is geen geldig legitimatiebewijs. Zonder legitimatiebewijs mag je niet deelnemen.

Tip: kom op tijd anders word je geweigerd.

Let op: wel inschrijven maar niet verschijnen of niet (correct) inleveren kost je een tentamengelegenheid en wordt in Osiris geregistreerd als 'niet deelgenomen' (ND).

Artikel 3 Bepalingen bij (digitale) schriftelijke tentamens

1. De student dient de presentielijst te ondertekenen.
2. De student mag tijdens een tentamen slechts gebruik maken van de uitgereikte opgaven, het uitgereikte tentamenpapier en de toegestane hulpmiddelen zoals vermeld op het

voorblad van het tentamen. Andere dan de toegestane hulpmiddelen dienen zich buiten het zicht en buiten handbereik van de student te bevinden.

3. In geval van een digitaal tentamen mag alleen de expliciet toegestane omgeving/software geopend zijn.
4. De student dient zijn jas, tas, mobiele telefoon, horloge en overige niet-toegestane (elektronische) hulpmiddelen buiten bereik te laten en zijn mobiele telefoon uit te zetten. Het tijdens een tentamen dragen van een horloge, waaronder tevens wordt begrepen een smartwatch, is niet toegestaan.
5. Vanaf het moment dat tentamenopgaven worden uitgedeeld, is het de student niet toegestaan op enigerlei wijze met anderen te communiceren of papier of hulpmiddelen uit te wisselen.
6. De student dient te vermijden dat hij door gedrag of lichaamshouding de indruk wekt dat hij inzicht wil in informatie van een ander of niet toegestane informatie raadpleegt. De student dient te vermijden dat een medestudent kennis kan nemen van zijn werk.
7. Tijdens een tentamen is toiletbezoek niet toegestaan.
8. Tijdens een tentamen mag alleen water in een transparante verpakking zonder etiket worden meegenomen en genuttigd. Andere consumpties zijn niet toegestaan.
9. Tijdens de eerste 30 minuten en de laatste 15 minuten van een tentamen mag de student het lokaal niet verlaten.

Tip: controleer bij een digitaal tentamen altijd of je geen andere tabbladen open hebt staan dan de toegestane pagina's.

Artikel 4 Toezicht en fraude of onregelmatigheden

1. Het toezicht op de gang van zaken tijdens een tentamen berust bij de surveillant(en) en/of examiner(en). De student volgt te allen tijde de aanwijzingen op van de surveillant en/of examiner. De surveillant en/of examiner stelt bij ieder tentamen een proces-verbaal op.
2. Indien de student tijdens het tentamen gedrag vertoont dat, ter beoordeling van de surveillant en/of examiner, de goede orde verstoort en dit gedrag niet staakt nadat de student hierop is aangesproken, kan worden besloten de deelname van deze student aan het tentamen te beëindigen en dit te melden bij de instituutsdirecteur.
3. Indien de surveillant en/of examiner vermoedt dat sprake is van fraude of een onregelmatigheid, mag de betreffende student het tentamen afmaken. De surveillant meldt de situatie in het proces-verbaal en meldt het vermoeden na afloop van het tentamen bij de examencommissie onder overlegging van het proces-verbaal. Het tentamen van de betreffende student wordt (nog) niet beoordeeld.

Bijlage 6 Uitvoeringsregeling Profileringsfonds financiële ondersteuning studenten

Algemeen

Onderstaande regels zijn uitvoeringsregels voor het bepaalde in de WHW (artikel 7.51 e.v.) en de WSF 2000 (Wet Studiefinanciering 2000). Artikel 7.51 e.v. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek draagt het instellingsbestuur op om voorzieningen te treffen voor de financiële ondersteuning van studenten die door bijzondere omstandigheden zijn vertraagd in de studie. De wet spreekt over studenten die ingeschreven staan voor een opleiding waarvoor wettelijk collegegeld verschuldigd is.

De uitvoering van de regeling wordt door het College van Bestuur in handen gelegd van de Beheerscommissie Profileringsfonds en is uitgewerkt in het 'Reglement beheerscommissie Profileringsfonds'.

Op grond van artikel 7.47a en artikel 7.51e van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk Onderwijs toetst de beheerscommissie van het Profileringsfonds ook de aanvragen van studenten die in aanmerking wensen te komen om collegegeldvrij te besturen.

Soorten financiële ondersteuning

Financiële ondersteuning geldt voor studenten die door bijzondere omstandigheden langer studeren of verwachten te studeren dan de cursusduur minus de eerder ingeschreven maanden in het Hoger Onderwijs. Het betreft studenten die ingeschreven staan voor een opleiding waarvoor nog geen graad is verleend en waarvoor wettelijk collegegeld verschuldigd is.

Er zijn in de Wet Studiefinanciering 2000 wettelijke voorzieningen getroffen om studenten tegemoet te komen in geval van arbeidsongeschiktheid of bijzondere omstandigheden. De minister stelt op aanvraag van de student vast of er sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van de Wet Studiefinanciering 2000. De uitvoering berust bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), waarbij een ondersteunende verklaring benodigd is vanuit de onderwijsinstelling. Binnen Hogeschool Rotterdam zijn studentendecanen hiertoe gemandateerd.

Er is een aparte ministeriële regeling in art 7.51k WHW waarin een financiële ondersteuning is genoemd voor een aantal bijzondere activiteiten.

Hoofdstuk 1 Financiële ondersteuning studenten

Artikel 1.1 Criteria voor financiële ondersteuning

1. De student die ten gevolge van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 2 studievertraging oploopt of naar verwachting zal oplopen binnen de termijn van zijn cursusduur minus eerder ingeschreven maanden in het hoger onderwijs komt in aanmerking voor financiële ondersteuning indien de student:
 - a. voor de desbetreffende opleiding wettelijk collegegeld is verschuldigd, en;
 - b. voor die opleiding aanspraak heeft of aanspraak heeft gehad op de prestatiebeurs of hoger onderwijs als bedoeld in de Wet Studiefinanciering 2000, dit betreffen enkel duale en voltijdstudenten, en;
 - c. studievertraging heeft opgelopen of naar verwachting zal oplopen als gevolg van bijzondere omstandigheden, of;
 - d. is ingeschreven voor een Associate degree-opleiding met een grotere studielast dan 120 studiepunten, of;
 - e. is ingeschreven voor een masteropleiding met een grotere studielast van 60 studiepunten, of;
 - f. is ingeschreven voor een opleiding waaraan niet opnieuw accreditatie is verleend waardoor de student niet langer aanspraak op studiefinanciering maakt.

Artikel 1.2 Bijzondere omstandigheden

1. De bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 1, lid 1 onder c, zijn:
 - a. bestuursactiviteiten (zie artikel 3.1);
 - b. ziekte of zwangerschap en bevalling van de betrokkene;
 - c. een handicap of chronische ziekte;
 - d. bijzondere familieomstandigheden;
 - e. een onvoldoende studeerbare opleiding;
 - f. het beoefenen van sportactiviteiten op (inter)nationaal niveau, waarbij de student topsportstatus heeft aangevraagd en toegekend gekregen door Hogeschool Rotterdam;
 - g. andere dan de in de onderdelen a tot en met g bedoelde omstandigheden, die, indien een daarop gebaseerd verzoek om financiële ondersteuning door het instellingsbestuur niet zou worden gehonoreerd, zouden leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Hoofdstuk 2 Bijzondere omstandigheden

Artikel 2.1 Aanvraag financiële ondersteuning bij bijzondere omstandigheden

1. De aanvraagprocedure voor de omstandigheden als genoemd in artikel 1.2 lid 1 onder b t/m g kent een voorprocedure en twee vervolgfases. In de voorprocedure dient, indien mogelijk gezien de bijzondere omstandigheden, eerst een aanvraag bij Dienst Onderwijs Uitvoeringsregeling (DUO) gedaan te worden voor een verlenging van de beursperiode met een jaar. Dit geldt ook voor studenten die niet onder de prestatiebeurs vallen. Indien de aanvraag wordt afgewezen of de bijzondere omstandigheden niet onder de vereisten van DUO vallen kan een aanvraag ingediend worden bij de beheerscommissie Profileringsfonds van Hogeschool Rotterdam.
2. Na de voorprocedure wordt onderscheid gemaakt tussen 2 vervolgfases. De eerste fase vangt aan bij het aanvragen van erkenning van de bijzondere omstandigheden en de duur van de

studievertraging, waarna fase twee volgt betreffende het aanvragen van toekenning van de financiële ondersteuning. Toekenning van de financiële ondersteuning kan pas plaatsvinden nadat de cursusduur minus de eerder ingeschreven aantal jaren hoger onderwijs is verstreken.

3. De beheerscommissie van het Profileringsfonds beslist over erkenning van de bijzondere omstandigheden en de duur van de studievertraging, met het oog op een toekenning van financiële ondersteuning.
4. Als de omstandigheden naar verwachting studievertraging zullen veroorzaken, is de student verplicht de bijzondere omstandigheden direct te melden bij de studentendecaan. De studentendecaan noteert deze melding als notitie in Osiris en behandelt deze als vertrouwelijke informatie. De student kan de notitie van de studentendecaan inzien.
5. De aanvraag van erkenning van bijzondere omstandigheden en de duur van de studievertraging wordt door de student gedaan tijdens of na afloop van de periode waarin zich de bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan. De aanvraag wordt ingediend bij de beheerscommissie via de studentendecaan met een daartoe bestemd formulier. Dit houdt in dat de student met de hogeschool afspraken maakt over financiële steun op het moment dat zich een bijzondere omstandigheid voordoet of nadat die zich heeft voorgedaan. Financiële ondersteuning kan alleen worden verstrekt als de bijzondere omstandigheid studievertraging veroorzaakte of naar verwachting zal veroorzaken.
6. Bij de aanvraag om erkenning wordt gevoegd:
 - a. schriftelijk advies van de studentendecaan met toelichting over melding van de bijzondere omstandigheden;
 - b. advies van de instituutsdirectie van de betreffende opleiding met een in overleg met de betrokken student opgestelde opgave van het aantal maanden waarin de studievertraging is in te halen. Bij de vaststelling van het aantal maanden studievertraging wordt rekening gehouden met de onderwijsprogrammering; het streven moet zijn de studievertraging zoveel mogelijk te beperken; - bewijs van inschrijving;
 - c. bewijs van eventuele tussentijdse uitschrijving;
 - d. afschriften studievoortgang;
 - e. laatst ontvangen kennisgeving studiefinanciering;
 - f. indien van toepassing en verkregen: een schriftelijke erkenning van de instituutsdirectie dat het programma niet studeerbaar was.
7. De beheerscommissie deelt de student schriftelijk de beslissing op de aanvraag om erkenning van de bijzondere omstandigheden en de duur van de studievertraging mee, zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 60 dagen nadat de student de bijzondere omstandigheid heeft aangemeld door middel van zijn aanvraag. Een afschrift van de erkenning wordt verzonden aan de desbetreffende studentendecaan.

Artikel 2.2 Toekenning en omvang van financiële ondersteuning

1. De toekenning van de financiële ondersteuning vindt plaats op grond van de erkenning van de bijzondere omstandigheden en de duur van de studievertraging. Toekenning dient apart via een daartoe bestemd formulier te worden aangevraagd.
2. De financiële ondersteuning wordt de student ter beschikking gesteld vanaf het moment dat aantoonbaar de cursusduur is verstreken minus de eerder ingeschreven jaren in het hoger onderwijs. Terugwerkende kracht is daarbij in het algemeen niet mogelijk. De beheerscommissie neemt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 60 dagen een besluit over de aanvraag.

3. De hogeschool keert de financiële ondersteuning uit in de vorm van maandbedragen (gelijk aan de uitbetalingssystematiek van studiefinanciering door de overheid). Bij het genieten van de financiële ondersteuning heeft een student de studiefinanciering niet op te zeggen, waardoor hij de OV-kaart kan blijven gebruiken, indien dit van toepassing is.

Artikel 2.3 Omvang van de financiële ondersteuning

1. De omvang van de financiële ondersteuning in geval van de prestatiebeurs dan wel in het geval de student gebruik maakt van het leenstelsel, is gelijk aan een basisbedrag vastgesteld door het instellingsbestuur, de aanvullende beurs die betrokkene geniet uit hoofde van de Wet studiefinanciering 2000, dan wel zou hebben genoten, indien hij daarop aanspraak zou maken of zou hebben mogen maken en indien van toepassing de officieel vastgestelde tegenwaarde van de OV-chipkaart.
2. Op grond van artikel 7.51g van de WHW heeft het instellingsbestuur – bij de Hogeschool Rotterdam namens dit bestuur derhalve de Beheerscommissie Profileringsfonds – de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen te bepalen dat de hoogte van de toe te kennen financiële ondersteuning, door een aanvullende ondersteuning toe te kennen, hoger wordt dan de normen van de studiefinanciering aangeven. Van deze mogelijkheid kan alleen gebruik worden gemaakt in zeer uitzonderlijke omstandigheden, waarbij een belangrijke overweging dient te zijn of het achterwege laten van een aanvullende ondersteuning tot niet acceptabele situaties zou leiden.

Artikel 2.4 Eisen m.b.t. toekenning financiële ondersteuning

1. Tijdens de periode van de uitbetaling van de financiële ondersteuning wordt de eis gesteld dat de student feitelijk studerend is.
2. Bij het vaststellen van de tijdsduur van de financiële ondersteuning wordt een verband gelegd tussen de bijzondere omstandigheden uit artikel 2 en de onderwijsprogrammering. Hiervoor is bepalend, de duur en het gewicht van de bijzondere omstandigheid, de feitelijk opgelopen vertraging en de tijd waarin de vertraging is in te lopen.
3. In geval van toekenning van financiële ondersteuning uit hoofde van artikel 1.2. lid 1 sub b (bestuurlijke of maatschappelijke activiteiten) dient te worden aangetoond dat dergelijke activiteiten bijdragen aan de onderwijsinstelling of van het onderwijs dat de student volgt. Middels een activiteitenkalender dient aangetoond te worden hoe de opgelopen studievertraging is ontstaan of zal ontstaan. In deze kalender dient inzichtelijk gemaakt te worden waar de bestuurlijke of maatschappelijke activiteiten uit bestaan, wat deze inhouden en hoeveel tijd deze in beslag nemen. De beheerscommissie kan verzoeken om een verklaring van de instituutsdirecteur ter bevestiging van deze activiteiten.
4. De student heeft een eigen verantwoordelijkheid om de studievertraging en de mogelijke negatieve financiële gevolgen daarvan zo veel als mogelijk te beperken. De student dient daartoe advies in te winnen bij de studentendecaan en bij de verantwoordelijke begeleider(s) in het instituut (bijvoorbeeld de studieloopbaancoach of de coördinator studentzaken).
5. Op grond van bepaalde bijzondere omstandigheden kan een student slechts bij één instelling een aanvraag om financiële ondersteuning indienen, hetzij bij de Hogeschool Rotterdam, hetzij bij een andere instelling. Indien de omstandigheden zijn ontstaan ten tijde van een studie bij een andere onderwijsinstelling dan Hogeschool Rotterdam, dan dient eerst bij de oude onderwijsinstelling een aanvraag om financiële ondersteuning ingediend te worden.
6. In het geval dat een student is ingeschreven voor het volgen van meer dan één opleiding, wordt alleen de eerste inschrijving als grond voor de aanvraag erkend.

Artikel 2.5 Verdere regelingen

De uitkering uit het Profileringsfonds is vanaf 1 september 2000 gedefiscaliseerd, dat wil zeggen dat de Hogeschool Rotterdam de uitgekeerde bedragen niet opgeeft aan de belastingdienst.

Artikel 2.6 Bijzonderheden

1. Ingebrekestelling van de student door het College van Bestuur kan tot terugvordering of blokkade van de ondersteuning leiden. Aanleiding tot ingebrekestelling kan zijn het niet nakomen van verplichtingen.
2. Tegen beslissingen van de beheerscommissie is bezwaar mogelijk bij de geschillenadviescommissie.

Artikel 2.7 Overgangs- en invoeringsbepalingen

1. Deze uitvoeringsregeling is vastgesteld door het College van Bestuur, na instemming door de Centrale Medezeggenschapsraad.
2. Eerdere erkenningen en toekenningen op grond van oude reglementen (laatstelijk gepubliceerd in hogeschoolgids editie augustus 2015) worden geëerbiedigd indien deze gunstiger zijn voor de student dan de toepassing van het huidige uitvoeringsreglement.

Hoofdstuk 3 Bestuursbeurzen

Artikel 3.1 Extra curriculaire activiteiten

1. Onder extra curriculaire activiteiten als genoemd in artikel 1.2 lid 1 onder a van dit reglement worden verstaan:
 - a. een bestuursfunctie bij erkende Rotterdamse studentenorganisatie;
 - b. een bestuursfunctie bij aan Hogeschool Rotterdam verbonden studievereniging.
2. Om aanspraak te kunnen maken op deze regeling mag de student voor deze activiteiten geen studiepunten ontvangen.
3. Als een student een (bestuurs)functie bekleedt waarvoor al op een andere redelijke wijze financiële ondersteuning ontvangen wordt, vervalt het recht op een financiële vergoeding uit het profileringsfonds.
4. Studenten die collegegeldvrij besturen als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit reglement hebben gedurende het collegejaar waarbinnen collegegeldvrij bestuurd wordt ook recht op toekenning van de financiële ondersteuning uit het profileringsfonds wegens de uitoefening van deze bestuurstaak.

Artikel 3.2 Bestuursfunctie bij een Rotterdamse studentenorganisatie

1. Jaarlijks stelt het College van Bestuur een register vast waarin de verenigingen en daartoe behorende bestuurs- of commissiefuncties zijn opgenomen die krachtens dit artikel voor financiële ondersteuning in aanmerking kunnen komen.
2. Om opgenomen te worden in het in lid 1 genoemde register dient de vereniging in ieder geval te voldoen aan onderstaande voorwaarden:
 - a. De studentenorganisatie moet enige omvang en volledige rechtsbevoegdheid hebben, toegankelijk zijn voor studenten van Hogeschool Rotterdam en gevestigd zijn in een gemeente waar Hogeschool Rotterdam een vestiging heeft;
 - b. de studentenorganisatie handelt niet in strijd met de geldende gedragsregels van Hogeschool Rotterdam;
 - c. de studentenorganisatie handelt niet in strijd met de Gedragscode KMT;
 - d. De studentenorganisatie beschikt over statuten en jaarverslagen waaruit blijkt dat ze zich inzetten voor Rotterdamse studenten.

Artikel 3.3 Bestuursfunctie bij aan Hogeschool Rotterdam verbonden studievereniging

1. Jaarlijks stelt het College van Bestuur een register vast waarin de studieverenigingen en daartoe behorende bestuursfuncties zijn opgenomen die krachtens dit artikel voor financiële ondersteuning in aanmerking kunnen komen.
2. Om opgenomen te worden in het in lid 1 genoemde register dient de studievereniging in ieder geval te voldoen aan onderstaande voorwaarden:
 - a. de studentenorganisatie heeft volledige rechtsbevoegdheid;
 - b. de studievereniging handelt niet in strijd met de geldende gedragsregels van Hogeschool Rotterdam;
 - c. de studievereniging moet enige omvang hebben, nader geduid als 5% van de actieve studentleden bij de gekoppelde opleiding;
 - d. de onderwijsmanager verklaart dat activiteiten van deze vereniging bijdragen aan binding op academisch en sociaal vlak van betreffende opleiding;
 - e. de vereniging overlegt jaarlijks aan de Adviseur Studie- en Studentenverenigingen:
 - i. de samenstelling van het bestuur;
 - ii. het beleidsplan;
 - iii. het jaarverslag, inclusief een verklaring van de kascommissie.

Artikel 3.4 Aanvraag bestuursbeurs

1. De aanvraag voor financiële ondersteuning wordt ingediend bij de beheerscommissie profileringsfonds door de penningmeester, namens het bestuur van de vereniging;
2. Bij de aanvraag wordt gevoegd, per bestuurder:
 - a. het daartoe bestemde aanvraagformulier;
 - b. bewijs van inschrijving;
 - c. studievoortgangsoverzicht;
 - d. bewijs van inschrijving Kamer van Koophandel bestuursleden.
3. De beheerscommissie neemt zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 60 dagen na ontvangst van de aanvraag, een besluit.

Artikel 3.5 Beperking aantal maanden beurs

Studenten kunnen aanspraak maken op toekenning uit het profileringsfonds op grond van extra curriculaire activiteiten voor een periode van maximaal twaalf (12) maanden.

Artikel 3.6 Betaling

1. De bestuursbeurs in een studentenorganisatie als bedoeld in artikel 3.2 wordt aan de individuele student toegekend en maandelijks uitbetaald.
2. De financiële ondersteuning voor studentbestuurders in een studievereniging als bedoeld in artikel 3.3 wordt in principe aan de vereniging ter beschikking gesteld.
3. De uitbetaling geschiedt tijdens het studiejaar waarin de student als bestuurder van de vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Uitbetaling vindt maandelijks plaats en geschiedt binnen 10 dagen na de eerste dag van de maand.

Hoofdstuk 4 Collegegeldvrij besturen

Artikel 4.1 Voorwaarden voor de studentenorganisatie

1. Om als student in aanmerking te komen om collegegeldvrij te besturen dient de studentenorganisatie:

- a. niet te handelen in strijd met de Gedrags- en integriteitscode van Hogeschool Rotterdam,
- b. in het geval van een studievereniging:
 - i. te voldoen aan de vereisten gesteld in de handreiking “Studieverenigingen bij Hogeschool Rotterdam”,
 - ii. enige omvang te hebben, nader geduid als 5% van de actieve studentleden aan de gekoppelde opleiding met een minimum van 50 studentleden en
 - iii. de voorprocedure bij de Instituutsdirecteur goed afgerond te hebben.

Artikel 4.2 Voorwaarden voor ingeschreven studenten

1. In aanmerking voor de regeling ‘Collegegeldvrij besturen’ komt de student die:
 - a. ingeschreven staat voor een initiële opleiding aan Hogeschool Rotterdam waarvoor hij het wettelijk collegegeld verschuldigd is, en
 - b. een voltijds bestuursfunctie bekleedt, of verschillende deeltijdfuncties bestuursfuncties bekleedt die samen een voltijd bestuursfunctie vormen, en
 - c. bereid is om een verklaring te ondertekenen waarin hij afstand doet van het volgen van onderwijs, het doen van tentamens, het afleggen van examens en het ontvangen van begeleiding bij studie- en onderzoeksactiviteiten aan de instelling of een andere bekostigde instelling tijdens het volledige collegejaar dat hij in het bestuur plaatsneemt.

Artikel 4.3 Aanvraagprocedure voor ingeschreven studenten

1. De student vraagt voor 1 juli van het aankomende studiejaar collegegeldvrij besturen aan door middel van een aanvraagformulier.
2. Het aanvraagformulier wordt ondertekend door de student en de directeur van Administratie, Informatie en Control.

Artikel 4.4 Aanvang en duur voor ingeschreven studenten

1. Het collegegeldvrij besturen van ingeschreven studenten gaat in de maand september van het studiejaar waarin de student voltijds bestuurder is in.
2. De student heeft eenmalig en voor de periode van een volledig studiejaar, welke loopt van 1 september tot 31 augustus, recht op vrijstelling van het betalen van het wettelijke collegegeld, ondanks zijn inschrijving.
3. De aanvraag collegegeldvrij besturen geldt voor een volledig studiejaar en mag niet tussentijds onderbroken of verlengd worden.
4. Aan het eind van het collegejaar waarin de ingeschreven student voltijdsbestuurder was, wordt gecontroleerd of hij voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in lid 2 van artikel 1.2 uitvoeringsregeling Profileringsfonds financiële ondersteuning studenten. Mocht bij controle blijken dat de student hier niet aan heeft voldaan, is hij verplicht om alsnog het wettelijke collegegeld voor dit collegejaar te betalen.

Artikel 4.5 Mandaat

1. De directeur Administratie, Informatie en Control is gemandateerd door het College van Bestuur van Hogeschool Rotterdam om aanvragen van collegegeldvrij besturen, na beoordelen van de beheerscommissie van het Profileringsfonds, te ondertekenen en hiermee vrijstelling van het wettelijke collegegeld toe te kennen.

2. In het geval dat blijkt dat de studentenorganisatie waarvan een bestuurder financiële ondersteuning ontvangt in het kader van het Profileringsfonds niet voldoet aan de gestelde criteria, dan kan het College van Bestuur besluiten tot beëindiging van de financiële ondersteuning met onmiddellijke ingang.
3. In het geval dat blijkt dat de studentenorganisatie waarvan een bestuurder gebruik maakt van de mogelijkheid om collegegeldvrij te besturen niet voldoet aan de gestelde criteria, dan kan het College van Bestuur besluiten deze student een maatregel op te leggen zoals genoemd in de Regeling gedrag en gevolgen.

Artikel 4.6 Slotbepaling

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2018 en is nadien gewijzigd op 22 maart 2021.

Bijlage 7 Actuele alfanumerieke resultaten met numerieke equivalent

Naast resultaten in cijfers (1 t/m 10, met één decimaal of als geheel getal) zijn op Hogeschool Rotterdam de volgende alfanumerieke resultaten in gebruik:

Beoordeling	Beoordeling (Engels)	Omschrijving	Omschrijving (Engels)	Numerieke equivalent
A	A	Zeer goed	Pass with merit	9
B	B	Ruim voldoende	Good pass	7
C	C	Bijna voldoende	Near pass	5
D	D	Zeer onvoldoende	Bad fail	3
E	E	Onbeoordeelbaar	Cannot be assessed	1
U	U	Uitstekend	Pass with distinction	10
ZG	ZG	Zeer goed	Pass with merit	9
G	G	Goed	Very good pass	8
RV	RV	Ruim voldoende	Good pass	7
V	V	Voldoende	Pass	6
T	T	Bijna voldoende	Near pass	5
O	O	Onvoldoende	Fail	4
ZS	ZS	Zeer slecht	Very poor	1
VLD	VLD	Voldaan	Fulfilled	
NVL	NVL	Niet voldaan	Not fulfilled	-
	Q	Qualified	Qualified	
	NQ	Not Qualified	Not Qualified	
	P	Voldoende	Pass	5,5
	F	Onvoldoende	Fail	3,5
XP	XP	Expert	Sophisticated	9
CO	CO	Competent	Competent	7
NC	NC	Nog niet competent	Not yet competent	5
VRY	VRY	Vrijstelling	Exemption	
NA	NA	Niet afgerond	Not Completed	-
ND	ND	Niet deelgenomen	Subject/examination not taken	-
NG	NG	Niet geldig	Not valid	-
FRAUDE	FRAUDE	Fraude	Violation scholastic / ethical standards	-

Bijlage 7 Grading table

De grading table is een tabel waarin cijfers gegeven in het buitenland worden vergeleken met 'onze' alfanumeriek cijfers.

De ECTS grading table is een eenvoudig en betrouwbaar middel om cijfers om te zetten en te interpreteren. In een tabel wordt achter het originele cijfer het percentage opgenomen dat uitdrukt hoe vaak het cijfer wordt gegeven (geaccumuleerd). De omzetting naar het lokale cijfer (thuisinstelling) gebeurt op basis van dat geaccumuleerde percentage waarbij wordt gekeken in de eigen instelling welke studentengroep qua percentage het dichtst aansluit bij dat van de betrokken studentengroep in de gastinstelling. Het cijfer dat de lokale studentengroep met hetzelfde percentage heeft behaald wordt dan als omgezet cijfer gebruikt.

Hogeschool Rotterdam

Grading table HR-breed

Nationaal / institutioneel cijfer	Totaal aantal resultaten met dat cijfer	Percentage van de totale groep
10	15302	1,8%
9	64611	7,7%
8	189206	22,5%
7	236684	28,1%
6	335424	39,9%
	841227	100,0%

Voor de Willem de Kooning Academie (WdKA) is er een WdKA specifieke tabel:

Grading table WdKA

Nationaal / institutioneel cijfer	Totaal aantal resultaten met dat cijfer	Percentage van de totale groep
10	192	1,0%
9	1723	8,9%
8	5324	27,4%
7	6335	32,6%
6	5861	30,2%
	19435	100%

1. Verdeling ECTS-credits over de nominale opleidingsduur

Studiejaar	1	2	3	Subtotaal	4	totaal
Studio's	22	22	22	66	0	66
Colleges	6	6	6	18	0	18
Winterworkshops	1	1	1	3	0	3
Drempelgesprekken	1	1	1	3	0	3
Afstuderen		0		0	30	30
Beroepservaring	30	30	30	90	30	120
Totaal	60	60	60	180	60	240

2. Programma-opzet, ECTS-credits en verplichte onderwijsonderdelen MSc in de Architectuur

Studiejaar	1		2		3		4		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Onderwijs	Hoofdfase								Afstuderen
Studio's (66)	66 ECTS, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat: <ul style="list-style-type: none"> Er minimaal 44 ECTS voor architectuurstudio's behaald moet worden en minimaal 11 ECTS voor stedenbouw- en/of S/A- en/of A/S-studio's. 								0
Colleges (18)	18 ECTS, waarvan 10 ECTS voor de verplichte colleges: <ul style="list-style-type: none"> Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1 (2 ECTS) Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2 (2 ECTS) Architectuurgeschiedenis (2 ECTS) Architectuurtheorie (2 ECTS) Kritiek (2 ECTS) De overige ECTS kunnen behaald worden door vrije keuze uit het totale aanbod.								0
Winterworkshops	1		1			1		0	
Drempelgesprekken	1		1			1		0	
Afstuderen	0		0			0		30	
Beroepservaring	30		30			30		30	

3. Programma-opzet, ECTS-credits en verplichte onderwijsonderdelen MSc in de Stedenbouw

Studiejaar	1		2		3		4		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Onderwijs	Hoofdfase								Afstuderen
Studio's (66)	66 ECTS, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat: <ul style="list-style-type: none"> Er minimaal 44 ECTS voor stedenbouw- en/of S/A-studio's behaald moet worden en minimaal 11 ECTS voor architectuur- en/of A/S- en/of S/A-studio's. 								0
Colleges (18)	18 ECTS, waarvan 10 ECTS voor de verplichte colleges: <ul style="list-style-type: none"> Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1 (2 ECTS) Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2 (2 ECTS) Stedenbouwgeschiedenis (2 ECTS) Stedenbouwtheorie (2 ECTS) Kritiek (2 ECTS) De overige ECTS kunnen behaald worden door vrije keuze uit het totale aanbod.								0

Winterworkshops	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Drempelgesprekken	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Afstuderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
Beroepservaring	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

4. Programma-opzet, ECTS-credits en verplichte onderwijsonderdelen bij een combinatie van MSc in de Architectuur en de Stedenbouw

Onderwijs	Hoofdphase												Afstuderen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Studio's (88)	88 ECTS, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat er 44 ECTS voor architectuur- en/of A/S-studio's en 44 ECTS voor stedenbouw- en/of S/A-studio's.												0
Colleges (18)	18 ECTS, waarvan 14 ECTS voor de verplichte colleges: <ul style="list-style-type: none"> • Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1 (2 ECTS) • Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2 (2 ECTS) • Architectuurgeschiedenis (2 ECTS) • Stedenbouwgeschiedenis (2 ECTS) • Architectuurtheorie (2 ECTS) • Stedenbouwtheorie (2 ECTS) • Kritiek (2 ECTS) De overige 4 ECTS kunnen behaald worden door vrije keuze uit het totale aanbod.												0
Winterworkshops	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Drempelgesprekken	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Afstuderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45
Beroepservaring	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	45
Het afstudeertraject duurt 1,5 jaar (45 ECTS), dient zowel een architectuur- als een stedenbouwopgave te adresseren én dient de verwezenlijking van de integrale beroepskwalificaties voor Architectuur als Stedenbouw op het vereiste niveau aan te tonen.													
Het praktijkdeel (de beroepservaring) duurt 6 jaar (in totaal 180 ECTS). In die periode dient de student zowel in een relevante architectuur-beroepspraktijk als in een relevante stedenbouw-beroepspraktijk werkzaam te zijn en de vereiste ontwikkeling door te maken, en dient hij/zij aan het einde, tijdens de praktijkshow, de verwezenlijking van de beroepskwalificaties voor het praktijkdeel voor zowel Architectuur als Stedenbouw op het vereiste niveau aan te tonen.													

categorie-indeling programma's masteropleidingen Architectuur & Stedenbouw
A Master architectuur

S Master stedenbouw

VP verplicht onderwijsonderdeel

Zie voor de OSIRIS-code per onderwijsonderdeel de curricula's van het desbetreffende jaar

(*) Alternierend per cursusjaar

categorie		studio		2021-2022	
				ECTS	
1	Klein Gebouw		A		11
2	Middelgroot Monofunctioneel Gebouw		A		11
3	Middelgroot Multifunctioneel Gebouw		A		11
4	Groot Gebouw		A		11
5	Ensemble		A/S		11
6	Straat		S/A		11
7	Buurt		S		11
8	Wijk		S		11
9	Stad		S		11
10	Regio		S		11

categorie		studio		2022-2023	
				ECTS	
1	Klein Gebouw		A		11
2	Middelgroot Monofunctioneel Gebouw		A		11
3	Middelgroot Multifunctioneel Gebouw		A		11
4	Groot Gebouw		A		11
5	Ensemble		A/S		11
6	Straat		S/A		11
7	Buurt		S		11
8	Wijk		S		11
9	Stad		S		11
10	Regio		S		11

categorie		college		2021-2022	
				ECTS	
1	heden & verleden	1	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1	VP	2
2	heden & verleden	2	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2	VP	2
3	heden & verleden	3	Architectuurgeschiedenis	VP-A	2
4	heden & verleden	4	Stedenbouwgeschiedenis	VP-S	2
5	heden & verleden	5	Actualiteit		1 of 2
6	heden & verleden	6	Kunstgeschiedenis		1 of 2
7 (*)	heden & verleden	7	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 3		2
8	discours	1	Architectuurtheorie	VP-A	2
9	discours	2	Stedenbouwtheorie	VP-S	2
10	discours	3	Kritiek	VP	2
10	veld	1	Ontwerp & Maatschappij		1 of 2
11	veld	2	Economie		1 of 2
12	veld	3	Cultuurtheorie		1 of 2
13	veld	4	Politiek		1 of 2
14	veld	5	Ecologie		1 of 2
15	veld	6	Landschapsarchitectuur		1 of 2
16	veld	7	Ruimtelijke Ordening		1 of 2
17	veld	8	Filosofie		1 of 2
18	vakkennis	1	Schaalgericht ontwerpen		1 of 2
19	vakkennis	2	Ondernemend handelen		1 of 2
20	vakkennis	3	Ontwerpmatig handelen		1 of 2
21	vakkennis	4	Typologisch ontwerpen		1 of 2
22	vrij	1	wild card		1 of 2

categorie		college		2022-2023	
				ECTS	
1	heden & verleden	1	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1	VP	2
2	heden & verleden	2	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2	VP	2
3	heden & verleden	3	Architectuurgeschiedenis	VP-A	2
4	heden & verleden	4	Stedenbouwgeschiedenis	VP-S	2
5	heden & verleden	5	Actualiteit		1 of 2
6	heden & verleden	6	Kunstgeschiedenis		1 of 2
7	discours	1	Architectuurtheorie	VP-A	2
8	discours	2	Stedenbouwtheorie	VP-S	2
9	discours	3	Kritiek	VP	2
10 (*)	discours	4	Architectuur- en stedenbouwtheorie 2		2
11	veld	1	Ontwerp & Maatschappij		1 of 2
12	veld	2	Economie		1 of 2
13	veld	3	Cultuurtheorie		1 of 2
14	veld	4	Politiek		1 of 2
15	veld	5	Ecologie		1 of 2
16	veld	6	Landschapsarchitectuur		1 of 2
17	veld	7	Ruimtelijke Ordening		1 of 2
18	veld	8	Filosofie		1 of 2
19	vakkennis	1	Schaalgericht ontwerpen		1 of 2
20	vakkennis	2	Ondernemend handelen		1 of 2
21	vakkennis	3	Ontwerpmatig handelen		1 of 2
22	vakkennis	4	Typologisch ontwerpen		1 of 2
22	vrij	1	wild card		1 of 2

Curriculumschema van de masteropleiding Architectuur 2021-2022

Datum: 27 juli 2021

Pagina: 93 van 96

	naam onderwijsonderdeel	code Osiris	ECTS	onderwijsperiode 1		onderwijsperiode 2		onderwijsperiode 3		onderwijsperiode 4		Praktische oefening	
				cu/wk	toets	cu/wk	toets	cu/wk	toets	cu/wk	toets		
1e, 2e & 3e jaar	Studio	Klein Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA	
		Middelgroot Monofunctioneel Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA	
		Middelgroot Multifunctioneel Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA	
		Groot Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA	
		Ensemble	11	8	ST	8	ST					POA	
		Straat	11	8	ST	8	ST					POA	
		Wijk	11	8	ST	8	ST					POA	
		Regio	11	8	ST	8	ST					POA	
		Klein Gebouw	11					8	ST	8	ST	POA	
		Middelgroot Monofunctioneel Gebouw	11					8	ST	8	ST	POA	
	Middelgroot Multifunctioneel Gebouw	11					8	ST	8	ST	POA		
	Groot Gebouw	11					8	ST	8	ST	POA		
	Ensemble	11					8	ST	8	ST	POA		
	Straat	11					8	ST	8	ST	POA		
	Buurt	11					8	ST	8	ST	POA		
	Stad	11					8	ST	8	ST	POA		
	Studiedeel	College	Actualiteit	1	2	PA							POA
			Actualiteit	2	2	PA							POA
			Kritiek	2	2	PA							POA
			Ontwerp & Maatschappij	1	2	PA							POA
Ontwerp & Maatschappij			2	2	PA							POA	
Filosofie			1	2	PA							POA	
Filosofie			2	2	PA							POA	
Ecologie			1	2	PA							POA	
Ecologie			2	2	PA							POA	
Stedenbouwgeschiedenis			2	2	PA							POA	
Wild Card			1	2	PA							POA	
Wild Card			2	2	PA							POA	
Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1			2			2	P					POA	
Architectuurtheorie			2			2	P					POA	
Kritiek			2			2	PA					POA	
Economie			1			2	PA					POA	
Economie			2			2	PA					POA	
Ondememend handelen			1			2	PA					POA	
Ondememend handelen			2			2	PA					POA	
Stedenbouwtheorie			2			2	P					POA	
Landschapsarchitectuur		1			2	PA					POA		
Landschapsarchitectuur		2			2	PA					POA		
Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2		2					2	P			POA		
Kritiek		2					2	PA			POA		
Cultuurtheorie		1					2	PA			POA		
Cultuurtheorie		2					2	PA			POA		
Schaalgericht Ontwerpen		1					2	PA			POA		
Schaalgericht Ontwerpen		2					2	PA			POA		
Kunstgeschiedenis		1					2	PA			POA		
Kunstgeschiedenis		2					2	PA			POA		
Typologisch Ontwerpen		1					2	PA			POA		
Typologisch Ontwerpen		2					2	PA			POA		
Wild Card		1					2	PA			POA		
Wild Card		2					2	PA			POA		
Architectuurgeschiedenis		2							2	P	POA		
Architectuurtheorie		2							2	P	POA		
Kritiek		2							2	PA	POA		
Politiek		1							2	PA	POA		
Politiek		2							2	PA	POA		
Ontwerpmatig Handelen		1							2	PA	POA		
Ontwerpmatig Handelen	2							2	PA	POA			
Ruimtelijke Ordening	1							2	PA	POA			
Ruimtelijke Ordening	2							2	PA	POA			
Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 3	2							2	P	POA			
Workshop	Winterworkshop	1				PA					POA		
	Drempelgespek	1				PA					POA		
	Drempelgespek	1				PA					POA		
	Drempelgespek	1				PA					POA		
Praktijkdeel	Beroepservaring	30				ST				ST	POA		
	Beroepservaring	30				ST				ST	POA		
	Beroepservaring	30				ST				ST	POA		
4e jaar	Studiedeel	Afstuderen	30							ST	POA		
		Afstuderen	30				ST				POA		
	Praktijkdeel	Beroepservaring	30							ST	POA		
Beroepservaring		30				ST				POA			

Legenda

AS = Assessment
ST = Samengestelde toets

PA = Praktijkopdracht
Vet = verplichte module

Praktische oefening

POA = verplichte aanwezigheid

Sommige colleges kunnen regulier (1 ECTS), dan wel verzwaard (2 ECTS)

(*) alternerend met module in opvolgend opleidingsjaar

Curriculumschema van de masteropleiding Stedenbouw 2021-2022

Datum: 27 juli 2021

Pagina: 94 van 96

	naam onderwijsonderdeel	code Osiris	ECTS	onderwijsperiode 1		onderwijsperiode 2		onderwijsperiode 3		onderwijsperiode 4		Praktische oefening		
				cu/wk	toets	cu/wk	toets	cu/wk	toets	cu/wk	toets			
1e, 2e & 3e jaar	Studio	Klein Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA		
		Middelgroot Monofunctioneel Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA		
		Middelgroot Multifunctioneel Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA		
		Groot Gebouw	11	8	ST	8	ST					POA		
		Ensemble	11	8	ST	8	ST					POA		
		Straat	11	8	ST	8	ST					POA		
		Wijk	11	8	ST	8	ST					POA		
		Regio	11	8	ST	8	ST					POA		
		Klein Gebouw	11						8	ST	8	ST	POA	
		Middelgroot Monofunctioneel Gebouw	11						8	ST	8	ST	POA	
		Middelgroot Multifunctioneel Gebouw	11						8	ST	8	ST	POA	
		Groot Gebouw	11						8	ST	8	ST	POA	
		Ensemble	11						8	ST	8	ST	POA	
		Straat	11						8	ST	8	ST	POA	
		Buurt	11						8	ST	8	ST	POA	
		Stad	11						8	ST	8	ST	POA	
		Studiedeel	College	Actualiteit	1	2	PA							POA
				Actualiteit	2	2	PA							POA
	Kritiek			2	2	PA							POA	
	Ontwerp & Maatschappij			1	2	PA							POA	
	Ontwerp & Maatschappij			2	2	PA							POA	
	Filosofie			1	2	PA							POA	
	Filosofie			2	2	PA							POA	
	Ecologie			1	2	PA							POA	
	Ecologie			2	2	PA							POA	
	Stedenbouwgeschiedenis			2	2	PA							POA	
	Wild Card			1	2	PA							POA	
	Wild Card			2	2	PA							POA	
	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 1			2			2	P					POA	
	Architectuurtheorie			2			2	P					POA	
	Kritiek			2			2	PA					POA	
	Economie			1			2	PA					POA	
	Economie			2			2	PA					POA	
	Ondernemend handelen			1			2	PA					POA	
	Ondernemend handelen			2			2	PA					POA	
	Stedenbouwtheorie			2			2	P					POA	
	Landschapsarchitectuur			1			2	PA					POA	
	Landschapsarchitectuur			2			2	PA					POA	
	Architectuur- en stedenbouwgeschiedenis 2			2					2	P			POA	
	Kritiek			2					2	PA			POA	
	Cultuurtheorie			1					2	PA			POA	
	Cultuurtheorie			2					2	PA			POA	
	Schaalgericht Ontwerpen			1					2	PA			POA	
	Schaalgericht Ontwerpen			2					2	PA			POA	
	Kunstgeschiedenis			1					2	PA			POA	
Kunstgeschiedenis	2							2	PA			POA		
Typologisch Ontwerpen	1							2	PA			POA		
Typologisch Ontwerpen	2							2	PA			POA		
Wild Card	1							2	PA			POA		
Wild Card	2						2	PA			POA			
Architectuurgeschiedenis	2								2	P	POA			
Architectuurtheorie	2								2	P	POA			
Kritiek	2								2	PA	POA			
Politiek	1								2	PA	POA			
Politiek	2								2	PA	POA			
Ontwerpmatig Handelen	1								2	PA	POA			
Ontwerpmatig Handelen	2								2	PA	POA			
Ruimtelijke Ordening	1								2	PA	POA			
Ruimtelijke Ordening	2								2	PA	POA			
Architectuur- en Stedenbouwgeschiedenis 3	2								2	P	POA			
Workshop	Winterworkshop		1				PA					POA		
Praktijkdeel	Drempel-gespek	Drempelgespek	1					PA				POA		
		Drempelgespek	1					PA				POA		
		Drempelgespek	1						PA			POA		
		Drempelgespek	1						PA			POA		
Praktijkdeel	Beroepservaring	Beroepservaring (1e jr. - instroom september & februari)	30					ST			ST	POA		
		Beroepservaring (2e jr. - instroom september & februari)	30					ST			ST	POA		
		Beroepservaring (3e jr. - instroom september & februari)	30					ST			ST	POA		
4e jaar	Studiedeel	Afstuderen (instroom september)	30								ST	POA		
		Afstuderen (instroom februari)	30					ST				POA		
	Praktijkdeel	Beroepservaring	Beroepservaring (instroom september)	30								ST	POA	
Beroepservaring (instroom februari)			30					ST				POA		

Legenda

AS = Assessment
ST = Samengestelde toets

PA = Praktijkopdracht
Vet = verplichte module

Praktische oefening

POA = verplichte aanwezigheid

Sommige colleges kunnen regulier (1 ECTS), dan wel verzwaard (2 ECTS)

(*) alternerend met module in opvolgend opleidingsjaar

1. Conversietabel / overgangsregeling Masteropleiding Architectuur van curricula 2020-2021 naar curriculum 2021-2022

De wijzigingen in het curriculum voor 2021-2022 ten opzichte van het curriculum voor 2020-2021 leiden tot de onderstaande conversietabel (waarin de wijzigingen die gelden voor de studenten die voor september 2021 aan de opleiding zijn begonnen, zijn opgenomen) en de daaronder opgenomen toelichting. Indien nodig beslist de examencommissie in voorkomende gevallen over een vervangend studieprogramma.

In curriculum 2020-2021	In curriculum 2021-2022
Naam/omschrijving	Naam/omschrijving
Een kwartaal-studio van 6 ECTS-credits.	Het onderdeel van een 'samengestelde semesterstudio' met het onderzoeksdeel met een studiebelasting van 6 ECTS-credits.
Een kwartaal-studio van 5 ECTS-credits.	Het onderdeel van een 'samengestelde semesterstudio' met het communicatie- en reflectiedeel met een studiebelasting van 5 ECTS-credits.
Gedurende de opleiding moeten 3 extracurriculaire punten behaald worden.	Gedurende de opleiding moeten 3 extracurriculaire punten behaald worden; elk na 1 september 2021 behaald drempelgesprek wordt gewaardeerd met 1 extracurriculair punt.
66 ECTS-credits te behalen voor studio's, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat er minimaal 44 ECTS-credits voor architectuurstudio's behaald moeten worden en minimaal 11 ECTS-credits voor stedenbouw- of S/A-studio's.	66 ECTS-credits te behalen voor studio's, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat er minimaal 44 ECTS-credits voor architectuurstudio's behaald moeten worden en minimaal 11 ECTS-credits voor stedenbouw- en/of S/A- en/of A/S-studio's.

Toelichting op de conversietabel:

1. Hoewel de verplichting tot het behalen van minimaal twee kwartaalstudio's (één van 6 ECTS-credits en één van 5 ECTS-credits al in studiejaar 2020-2021 afgeschaft was, zou het helemaal afschaffen van de kwartaalstudio's er, voor een deel van de studenten die voor 1 september 2021 zijn begonnen, toe kunnen leiden dat ze geen kwartaalstudio (van 5 of 6 ECTS-credits) meer kunnen doen, terwijl ze wel een oneven aantal kwartaalstudio's hebben gehaald. Voor deze studenten bestaat gedurende het studiejaar 2021-2022 de mogelijkheid een halve semesterstudio te doen: het separaat af te ronden onderdeel van een 'samengestelde studio' met het onderzoeksdeel wordt met 6 ECTS-credits gewaardeerd als het gehaald wordt (en kan dus de ontbrekende kwartaalstudio van 6 ECTS-credits vervangen) en het separaat af te ronden onderdeel van een 'samengestelde studio' met het communicatie- en reflectiedeel wordt met 5 ECTS-credits gewaardeerd als het gehaald wordt (en kan dus de ontbrekende kwartaalstudio van 5 ECTS-credits vervangen). Van deze mogelijkheid kunnen alleen studenten gebruik maken die voor 1 september 2021 met de opleiding zijn begonnen én een oneven aantal kwartaalstudio's hebben behaald.
2. In het verlengde van het afschaffen van de extracurriculaire punten en het invoeren van het waarden van de drempelgesprekken met 1 ECTS-credit in het studiedeel voor studenten die op of na 1 september 2021 zijn begonnen, geldt voor studenten die voor 1 september 2021 zijn begonnen dat elk drempelgesprek dat na 1 september 2021 wordt gedaan en gehaald gewaardeerd wordt met 1 extracurriculair punt.
3. De in deze OER opgenomen eisen t.a.v. de te behalen ECTS-credits voor studio's gelden ook voor studenten die vóór 1 september 2021 zijn begonnen.

2. Conversietabel / Overgangsregeling Masteropleiding Stedenbouw van curriculum 2020-2021 naar curriculum 2021-2022

De wijzigingen in het curriculum voor 2021-2022 ten opzichte van het curriculum voor 2020-2021 leiden tot de onderstaande conversietabel (waarin de wijzigingen die gelden voor de studenten die voor september 2021 aan de opleiding zijn begonnen, zijn opgenomen) en de daaronder opgenomen toelichting. Indien nodig beslist de examencommissie in voorkomende gevallen over een vervangend studieprogramma.

In curriculum 2020-2021	In curriculum 2021-2022
Naam/omschrijving	Naam/omschrijving
Een kwartaal-studio van 6 ECTS-credits.	Het onderdeel van een 'samengestelde semesterstudio' met het onderzoeksdeel met een studiebelasting van 6 ECTS-credits.
Een kwartaal-studio van 5 ECTS-credits.	Het onderdeel van een 'samengestelde semesterstudio' met het communicatie- en reflectiedeel met een studiebelasting van 5 ECTS-credits.
Gedurende de opleiding moeten 3 extracurriculaire punten behaald worden.	Gedurende de opleiding moeten 3 extracurriculaire punten behaald worden; elk na 1 september 2021 behaald drempelgesprek wordt gewaardeerd met 1 extracurriculair punt.
66 ECTS-credits te behalen voor studio's, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat er minimaal 44 ECTS-credits voor stedenbouwstudio's behaald moeten worden en minimaal 11 ECTS-credits voor architectuur- of A/S-studio's	66 ECTS-credits te behalen voor studio's, vrije keuze uit het totale aanbod, met dien verstande dat er minimaal 44 ECTS-credits voor stedenbouw- en/of S/A-studio's behaald moeten worden en minimaal 11 ECTS-credits voor architectuur- en/of A/S- en/of S/A-studio's.

Toelichting op de conversietabel:

1. Hoewel de verplichting tot het behalen van minimaal twee kwartaalstudio's (één van 6 ECTS-credits en één van 5 ECTS-credits al in studiejaar 2020-2021 afgeschaft was, zou het helemaal afschaffen van de kwartaalstudio's er, voor een deel van de studenten die voor 1 september 2021 zijn begonnen, toe kunnen leiden dat ze geen kwartaalstudio (van 5 of 6 ECTS-credits) meer kunnen doen, terwijl ze wel een oneven aantal kwartaalstudio's hebben gehaald. Voor deze studenten bestaat gedurende het studiejaar 2021-2022 de mogelijkheid een halve semesterstudio te doen: het separaat af te ronden onderdeel van een 'samengestelde studio' met het onderzoeksdeel wordt met 6 ECTS-credits gewaardeerd als het gehaald wordt (en kan dus de ontbrekende kwartaalstudio van 6 ECTS-credits vervangen) en het separaat af te ronden onderdeel van een 'samengestelde studio' met het communicatie- en reflectiedeel wordt met 5 ECTS-credits gewaardeerd als het gehaald wordt (en kan dus de ontbrekende kwartaalstudio van 5 ECTS-credits vervangen). Van deze mogelijkheid kunnen alleen studenten gebruik maken die voor 1 september 2021 met de opleiding zijn begonnen én een oneven aantal kwartaalstudio's hebben behaald.
2. In het verlengde van het afschaffen van de extracurriculaire punten en het invoeren van het waarderen van de drempelgesprekken met 1 ECTS-credit in het studiedeel voor studenten die op of na 1 september 2021 zijn begonnen, geldt voor studenten die voor 1 september 2021 zijn begonnen dat elk drempelgesprek dat na 1 september 2021 wordt gedaan en gehaald gewaardeerd wordt met 1 extracurriculair punt.
3. De in deze OER opgenomen eisen t.a.v. de te behalen ECTS-credits voor studio's gelden ook voor studenten die vóór 1 september 2021 zijn begonnen.